

5
72

FLACĂRA

ANUL XXI
nr. 869
10 IANUARIE 1972

În șapte zile

În ziua de 18 ianuarie a avut loc ședința Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român. Strict la obiect, comunicatul apărut în presă arăta în continuare: «Comitetul Executiv a analizat și aprobat studiul-cadru privind amenajarea în perspectivă a râului Olt, lucrare economică complexă cu efecte favorabile în numeroase ramuri ale economiei naționale: energetică, hidroameliorații, asigurarea cu apă potabilă și industrială, navigație și piscicultură, protecția teritoriului împotriva viiturilor». O singură frază de o covârșitoare importanță prin implicațiile politice, economice și sociale pe care le conține.

Rîul Olt curge pe o lungime de 670 km și are, împreună cu numeroșii săi afluenți, un bazin hidrologic care cuprinde aproximativ 24 000 kilometri pătrați, teritoriu cu multe localități, pe care viețuiesc sute și sute de mii de oameni. Dacă reținem că studiul-cadru prevede realizarea unei cascade formate din 31 amenajări hidrotehnice, din care 19 sînt prevăzute în sectorul Dăești-Dunăre, și că numai puterea instalată a acestora va fi echivalentă cu suma puterii instalate la Bicz și în aval de Bicz, plus hidrocentrala Argeș, și dacă mai ținem seama că potențialul tehnic irigabil al bazinului Olt împreună cu cel al râului Vedea va însuma 820 000 de hectare, putem realiza amplasarea cu totul remarcabilă a acestor construcții și amenajări. Dar aceste lucrări se vor face cu oameni, pentru oameni și cu utilizarea unui uriaș inventar tehnic. Gîndiți-vă numai cîte zeci de mii de oameni vor participa la edificarea acestui obiectiv. Nu numai cei care vor fabrica utilajele, nu numai cei care vor veni ca specialiști și muncitori calificați pe șantierul ce se va deschide, ci și oamenii acestor pămînturi care vor fi atrași în procesul lucrărilor, miile și miile de țărani care vor păși la început pentru prima oară în viața lor într-un șantier, la început ca muncitori pălmași și care, într-un an, doi, vor deveni excavatoriști, timplari, betoniști, șefi de echipă, muncitori calificați în toată puterea cuvîntului. Gîndiți-vă la influența pe care o vor avea în acest timp șantierul asupra oamenilor locului, a familiilor lor, a destinului celor vîrstnici și mai ales a celor tineri. Încercați apoi să scrutați viitorul și imaginați-vă cum se va schimba fața a o zecime din teritoriul țării (alt cît reprezintă cei 24 000 kilometri pătrați ai bazinului Oltului), în 1980; cum va arăta peisajul și traiul oamenilor, cum se vor schimba destinele lor. Și, cînd veți începe să întrezăriți aceste orizonturi aievea, reveniți la prezent. Pentru că acum, în prezent, pregătim viitorul, iar seva rațională și binefăcătoare a acestui viitor o cunoaștem și o recunoaștem în tot a ceea ce se face astăzi în țara românească, în România socialistă. O întîlnim la fiecare pas, în fiecare acțiune: în rezultatele remarcabile ale țărănilor cooperatori cultivatori de cartofi, răsplățiți recent cu ordine și medalii pentru munca lor, în felul în care lucrătorii din uzine și fabrici holărăsc în adunări generale bunul mers al treburilor cu conștiința de proprietari și conducători; în holăririle pe care le iau în aceste zile țărăniile cooperatorii pregătind recolta anului 1972, în felul în care întîmpină congresul lor care va avea loc la 21 februarie; o întîlnim în noi înșine, în puterea cu care muncim și trăim.

Răzuna și previziunea științifică care determină modul nostru de existență își au izvorul în principiile filozofice marxist-leniniste, în activitatea dinamică, consecvent revoluționară, a Partidului Comunist, a Comitetului său Central, a secretarului general al partidului.

În această săptămînă am sărbătorit, la 24 ianuarie, 113 ani de la Unirea Principatelor Române, premisă esențială care a condus la cucerirea independenței naționale în 1877 și la împlinirea idealului scump al făuririi statului național unitar român în 1918. Dar adevărata unire, de idealuri și forțe, am realizat-o datorită Partidului Comunist Român în lupta pentru cucerirea puterii și opera de construire a orînduirii socialiste. Unirea deplină o trăim acum, în România socialistă, cu adevărat independentă și cu adevărat liberă, unde sîntem cu toți stăpîni, acum cînd o dată cu prezentul cunoaștem și muncim conștient pentru viitorul nostru. Un exemplu edificator l-am avut în această privință prin evenimentul pe care l-a constituit analiza și aprobarea studiului-cadru privind amenajarea de perspectivă a râului Olt. Acest fapt nu este o excepție sau o acțiune izolată, ci face parte dintr-un ansamblu bine chibzuit ale cărui elemente de bază au fost stabilite în Directivele congreselor al IX-lea și al X-lea al P.C.R. și care se tranșează în planurile noastre cincinale și de perspectivă.

Previziunea științifică este o coordonată dinamică a întregii activități a partidului nostru care atrage mobilizarea întregului popor la realizarea politicii partidului, la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Și ca un ultim exemplu din aceste zile trebuie să reținem ședința de lucru cu președinții comisiilor de elaborare a prognozelor de dezvoltare economico-socială a României, despre care am luat cunoștință în preajma închiderii cronicii evenimentelor interne și care ne reamintește tuturor, încă o dată, că de fapt viitorul pe care-l construim astăzi constituie o practică esențială a activității partidului, o practică a cărei animator principal este secretarul general al partidului.

Mihai MÎRZA

Marți, 25 ianuarie 1972

săptămîna în imagini

Învățăminte prețioase, sarcini mobilizatoare

Recenta adunare generală a țărănilor cooperatori din comuna Gurbănești, județul Ilfov, a prilejuit o minuțioasă și multilaterală analiză a muncii desfășurate în anul agricol 1971. Adunarea generală a stabilit și a aprobat noul plan de măsuri, elaborat în vederea sporirii continue a averii obștești și a unei mai active contribuții la realizarea fondului central de produse agricole.

În darea de seamă prezentată de Dinu Daniliuc, președintele C.A.P., și în dezbaterile care au urmat s-a subliniat totodată importanța recentelor măsuri luate de conducerea partidului pentru mărirea pensilor pentru bătrîni și bolnavi, trimiterea membrilor cooperatori în stațiunile balneoclimaterice, acordarea de ajutoare pentru lehezii și incapacitate temporară de muncă, precum și acordarea de indemnizații pentru copiii membrilor cooperatori care efectuează numărul de zile calendaristice stabilit. Cu acest prilej cooperatorii din Gurbănești și-au exprimat întreaga lor recunoștință față de grija permanentă pe care o poartă partidul și statul nostru oamenilor muncii din agricultură, angajindu-se să obțină și în acest an rezultate pe măsura condițiilor create. Rezultatele dobîndite în 1971 reprezintă în această privință o experiență valoroasă și în același timp o garanție a succeselor. Lucrînd în acord global, țărăniile cooperatorii au obținut la hectar, în anul 1971, 3 200 kg grîu și 4 200 kg porumb boabe (mai mult cu peste 1 000 kg porumb la ha în comparație cu anul 1970). Aplicarea noului sistem de organizare și retribuție a muncii a permis, de pildă, țărănilor cooperatori Gheorghe Drăghici să obțină de pe o suprafață de 4 ha o producție suplimentară de 2 000 kg porumb față de cifra planificată și un venit de 6 200 lei numai de la această cultură.

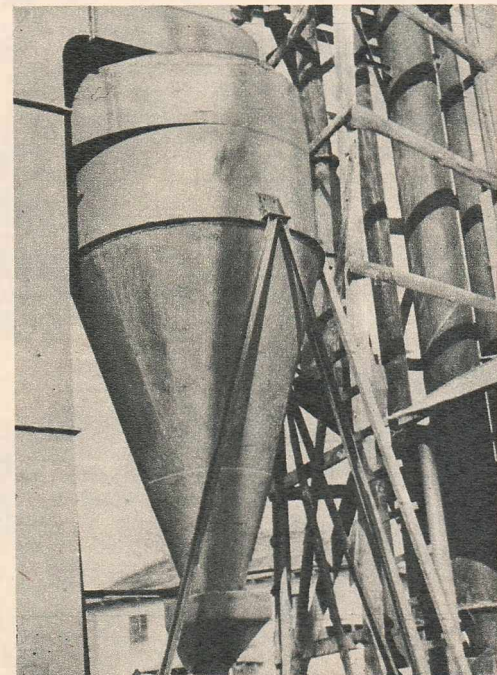
Și zootehnia a adus un aport deosebit la realizarea celor aproape 20 000 000 lei venituri. Din acest sector au fost livrate statului 202 tone carne, 11,2 tone lînă, 3 100 hl lapte. De asemenea, Cooperativa agricolă din Gurbănești, onorîndu-si contractele încheiate cu statul, a livrat fondului centralizat 2 760 tone grîu și porumb, 995 tone produse de pe loturile semincere și 3 770 tone sfeclă de zahăr.

În încheierea adunării generale, colectivității din Gurbănești au adresat o telegramă Comitetului Central al Partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, din cuprinsul căreia reproducem aceste cîteva rînduri:

«Analizînd posibilitățile noastre materiale și umane, ne angajăm ca în acest an să depășim producția globală cu 5 la sută, să sporim veniturile cu 3 la sută, la grîu producția medie să ajungă la 4 500 kg la ha, la porumb — la 6 000 kg la hectar, iar la lapte de vacă la 2 500 litri. Pe această bază vom valorifica în plus cu statul 400 tone grîu, 420 tone porumb, 170 hl lapte, 1 000 kg lînă și 16 tone carne».

o remarcabilă inițiativă gospodărească

În decurs de trei ani — prin mijloace și resurse financiare proprii, prin muncă entuziastă și efectuarea a mii de ore de muncă voluntară — membrii C.A.P.-Otopeni și-au construit singuri, la ei acasă, o veritabilă fabricuță de făinuri furajere. O clădire dotată cu un cazan pentru sterilizare, un uscător rotativ cu palete pentru deshidratare, mori și prese, site pentru separarea diferitelor particule etc. În prezent, cooperatorii din Otopeni produc pentru ei și pentru alții (au clienți în Ilfov, Teleorman, Dimbovița și în Banat) aproximativ 3 500 tone de făinuri furajere, din care 1 000 tone de origine animală. Iată și rezultatele practice: la un efectiv mediu de 400 vaci de lapte s-a obținut o producție medie pe cap de vacă furajată variînd între 2 500 și 3 000 litri, iar sporul în greutate al taurinelor aflate la îngrășat a variat între 850 și 900 grame pe zi.

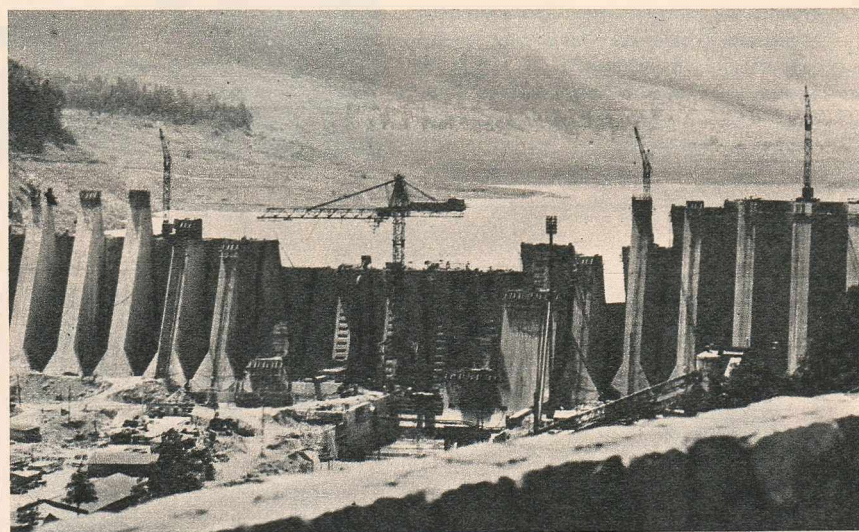

CONSFĂTUIREA COMITETULUI POLITIC CONSULTATIV AL STATELOR PARTICIPANTE LA TRATATUL DE LA VARȘOVIA

La 25 ianuarie s-a deschis la Praga Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

Fotografia noastră prezintă plecarea delegației de partid și guvernamentale a Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, care, în conformitate cu înțelegerea intervenită, a participat la Consfătuirea ordinară a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

un an și patru luni avans

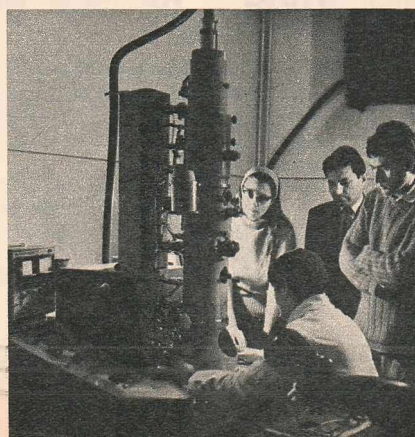
Pe Valea Uzului, în cadrul Complexului hidroenergetic «Valea Uzului», au început lucrările la ultimul obiectiv prevăzut în plan — hidrocentrala Poiana Uzului. În prezent harnicii constructori efectuează săpăturile pentru fundație și pentru bazinul de liniștire al noii centrale. Față de termenul planificat, constructorii de pe Valea Uzului au un avans de un an și patru luni.

Pe întreg cuprinsul țării, sute de mii de cetățeni participă, prin cele mai diferite acțiuni, la constituirea Fondului de Solidaritate Internațională. Spre contul 45, deschis la filialele din toată țara ale Băncii Naționale, se îndreaptă beneficiile realizate prin spectacole ale formațiilor artistice din întreprinderi, prin acțiuni culturale și sportive, precum și donațiile făcute cu ocazia adunărilor generale ale oamenilor muncii. Cu acest prilej se difuzează și un timbru (vezi fotografia), pus în vânzare prin oficiile poștale și magazinele «Filatelia».

succes la examene!

Zile intense în activitatea studențească — se apropie sesiunea de examene. Sintem convinși că actuala sesiune va demonstra nivelul bun de pregătire al studențimii, dovadă o dată în plus că eforturile lor se alătură acțiunilor întregului tineret din țara noastră de ridicare continuă a nivelului de pregătire profesională, de îmbogățire a cunoștințelor sale politice și ideologice.

la „dacia“, în aceste zile

La Întreprinderea textilă «Dacia» din București au avut loc în aceste zile adunări ale oamenilor muncii, în cadrul cărora s-a analizat, pe secții și schimburi, modul în care au fost aduse la îndeplinire măsurile adoptate în anul precedent. Și tot cu acest prilej participanții au dezbătut cu exigență și spirit de răspundere cifrele de plan pe anul 1972. S-au făcut, ne declară tovarășa Maria Diaconu, președinta sindicatului, zeci de propuneri menite să conducă la realizarea cu succes a planului de producție pe '72 și la obținerea unei producții suplimentare reprezentând cel puțin 100 000 mp de textile. Alte propuneri vor fi făcute în adunarea generală a reprezentanților salariaților pe întreaga întreprindere ce se va ține în februarie.

După cum se știe, începând cu acest an există un cadru legislativ pentru organizarea și buna desfășurare a adunărilor generale ale oamenilor muncii. Legea cu privire la organizarea și conducerea unităților socialiste de stat, adoptată de Marea Adunare Națională în toamna trecută, consfințește instituționali-

zarea adunărilor generale ale oamenilor muncii ca formă superioară de conducere colectivă, ca for prin care clasa muncitoare participă, în mod organizat, la conducerea activității economico-sociale. De aceea, în afară de cifrele de plan pe anul în curs, la adunările de la «Dacia» s-au analizat în spirit critic o serie de lipsuri și abateri care frânează uneori activitatea colectivului. Așa, de pildă, la adunarea muncitorilor din secția finisaj vorbitorii (ing. Sandu Mircea, A. Liht, V. Geantă, I. Sodnic, Gh. Sima, Stela Burlacu ș.a.) au combătut cu vehemență excesul de absențe nemotivate din cursul anului trecut (508 zile-om), învoiri fără rost (peste 800), nerespectarea disciplinei tehnologice, carențe în activitatea mecanicilor de la utilaje, lipsa pieselor de schimb, ventilația defectuoasă în unele ateliere etc. Înlăturând toate aceste neajunsuri, concretizând propunerile făcute în planul de măsuri adoptat, colectivul întreprinderii va reuși, așa cum a reușit și în trecut, să realizeze cu succes planul de producție pe anul în curs cât și angajamentele suplimentare pe care și le-a asumat.

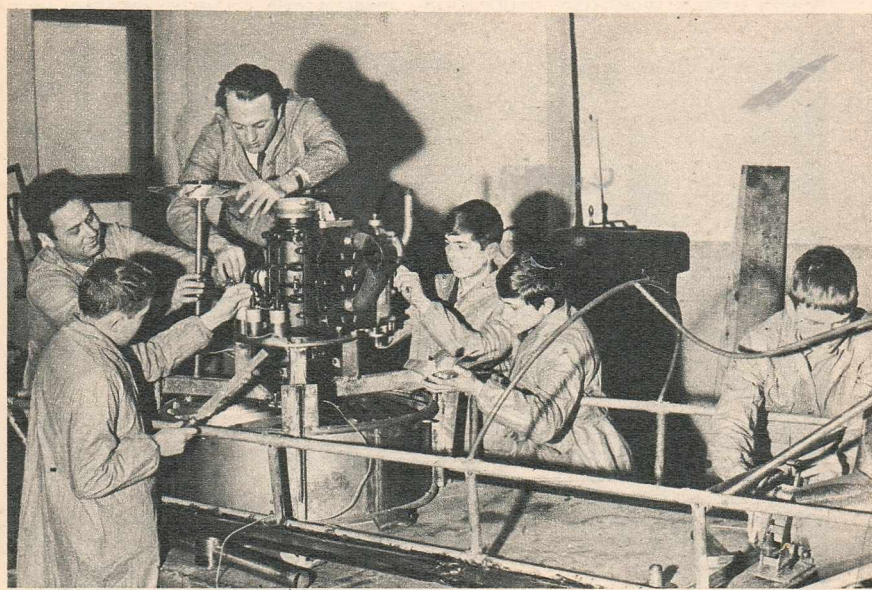

7 minute cu prof. dr. docent nichifor ceapoiu

Excelsior, Dacia, Favorit, Moldova — iată numele câtorva soiuri de grâu create de echipa condusă de prof. dr. docent Ceapoiu, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România, membru al Academiei de științe agricole și silvice, șeful secției ameliorarea plantelor și producției de semințe de la Institutul de cercetări pentru cereale și plante tehnice—Fundulea. Soiurile amintite mai sus se cultivă în prezent pe o suprafață de circa 300 000 ha și se remarcă prin producții ridicate, cuprinse între 3 000 și 5 000 kg la hectar (în 1971 au atins la stațiunile experimentale cifra record de 6 500 kg la ha!).

Crearea de noi soiuri de plante, muncă prin excelență de concepție, cere meticulozitate și perseverență, perspicacitate și, în oarecare măsură, inspirație, în sensul că dintr-un volum imens de material (de exemplu la grâu din 50–80 000 de elite) trebuie alese doar liniile cu cele mai mari șanse de reușită. În procesul de creație, în afară de genetică participă o serie de discipline ajutoare ca fiziologia, biochimia, chimia, fitopatologia, statistica matematică ș.a. Ținând seama că într-un soi valoros este necesar să se acumuleze un număr foarte mare de caractere, se duce o luptă continuă, pe parcursul a 7–10 ani, pentru eliminarea caracterelor nevaloroase înlănțuite cu cele valoroase prin hibridări succesive, până când se ajunge, în sfârșit, la linia care posedă cea mai favorabilă constelație de gene. Din scurta convorbire avută cu profesorul Ceapoiu am mai aflat că, în prezent, colectivul de cercetători conduși de domnia-sa se preocupă de crearea de soiuri de grâu de mare productivitate, avându-se în vedere vastul plan de irigare inițiat de partid. De asemenea, se lucrează în direcția creării de soiuri rezistente la boli prin utilizarea liniilor de substituție cromozomală. Se mai fac cercetări cu privire la liniile de grâu bogate în proteină și acizi aminici esențiali (lizină) și a grâului hibrid care, prin fenomenul heterozis, asigură o producție sporită față de soiurile normale.

„micii automobiliști” pregătesc o premieră

Ne găsim la Palatul pionierilor din București, aici unde membrii cercului «Micii automobiliști» construiesc, sub îndrumarea profesorului Petre Danciu, un autovehicul pe pernă de aer. Fotoreporterul nostru a surprins un moment al lucrărilor de montaj. Viitoarea premieră

automobilistică se recomandă prin următoarele calități și caracteristici tehnico-științifice: autovehiculul va avea o putere de 45 CP și va fi înzestrat cu un motor de tip Wartburg. Va depăși cu ușurință obstacole până la înălțimea de 30 cm și va dezvolta o viteză de circa 60 km/h. Capacitatea: două locuri. Până în prezent autovehiculul a trecut cu bine probele de săltare de la sol și urmează să susțină demonstrația definitivă cu prilejul sărbătorii de 1 Mai.

Pagini realizate de:
Liviu TIMBUS
Petre ANGHEL
și Eugen IAROVICI

În cinstea marii sărbători a tineretului

Pretutindeni tineretul țării întâmpină aniversarea celor 50 de ani de la crearea Uniunii Tineretului Comunist printr-o activitate febrilă și multilaterală, prin intensificarea eforturilor sale creatoare. În toate sectoarele tineretul își face simțită prezența într-un mod deosebit, de la creșterea contribuției sale în producție și la activitatea voluntar-patriotică la activitățile politico-ideologice și cultural-artistice. În întreprinderi și instituții de învățămînt, în cluburile și casele tineretului s-au organizat activități dintre cele mai diferite. Programele cuprind acțiuni menite să contribuie la stimularea pasiunii pentru știință și tehnică, perfecționarea pregătirii profesionale, cunoașterea tradițiilor revoluționare. Se pregătesc expoziții și spectacole festive, se organizează concursuri pe diferite tematici, cineamatorii realizează filme în cinstea semi-centenarului. În fotografie, o echipă de amatori de la «Ecran club» realizând filmul «Împușcătura», avînd ca temă lupta tinerilor uteciști în ilegalitate.

vulpi... pe cale industrială

Stațiunea experimentală zootehnică din Tg. Mureș a intrat în cel de-al zecelea an de activitate. În această perioadă colectivul de cercetători s-a făcut remarcant prin numeroase studii de importanță practică privind creșterea și îngrijirea taurinelor, ameliorarea unor diverse soiuri de plante tehnice și valorificarea intensivă a terenului arabil.

O preocupare nouă: creșterea și ameliorarea animalelor cu blană fină. În anul 1971 stațiunea a livrat peste 500 de asemenea animale de prăsilă (vulpi argintii, platină și albastre), obținîndu-se totodată și o «recoltă» de peste 800 de blănuri fine.

În fotografie: cercetătoarea Speranța Sava alături de un prieten cu... blana fină.

COPERTA NOASTRĂ

Turismul de iarnă ar trebui socotit un antrenament în vederea celui de vară. Și invers. Cât despre turismul anului '72, puteți găsi câteva zeci de informații în reportajul-prolog din paginile 8, 9 și 10.

Prezentarea artistică:

Alexandru FRANCISC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, Sectorul 1 Căsuța poștală 4112. Of. 33 Telefon 17.60.10—int. 1744 TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii»

cu 200 000 mai mult

La unul din oficiile poștale din țară s-a eliberat recent cel de-al 1 700 000-lea abonament la televiziune — cu circa 200 mii mai mult decât la începutul anului 1971. Realizările respective au fost posibile datorită apariției hotărârii Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. privind reducerea prețului de vânzare la aparatele de radio și la televizoare, precum și alocării unor importante fonduri destinate îndeosebi pentru darea în funcțiune a unor stații de mare putere amplasate aproape în toate regiunile țării. Ca urmare, în prezent emisiunile studioului central de televiziune pot fi vizionate pe întreg teritoriul, cu excepția unor zone limitate, în special în munți.

imagini

INTERVIUL SĂPTĂMÎNII

două mari bogății

De o mare complexitate și de o deosebită însemnătate pentru economia națională este problema stăpînirii și valorificării superioare a celor două resurse naturale ale țării: pămîntul și apa. Programul de lucrări privind îmbunătățirile funciare și gospodărirea apelor, stabilite de conducerea de partid și de stat, atestă marea însemnătate ce se acordă acestor domenii de activitate. Pentru a putea informa cititorii noștri despre amploarea acestor lucrări, am solicitat câteva precizări tovarășului ministru adjunct ing. Enache Șârbu, șeful Departamentului îmbunătățiri funciare din M.A.I.A.S.A.

— Pentru valorificarea superioară a acestor resurse naturale cîncinalul actual marchează, în comparație cu perioada anterioară, o creștere substanțială a volumului de investiții și de lucrări, statul alocînd fonduri de două ori mai mari decît în întreaga perioadă cuprinsă între 1960 și 1970. Totodată s-au stabilit programe de o mare anvergură în ceea ce privește executarea unor lucrări de îmbunătățiri funciare și gospodărire a apelor pe plan local, folosindu-se în acest scop resursele comunelor și ale unităților agricole.

— Se știe că în ultimii ani s-au realizat importante lucrări de gospodărire a apelor în vederea asigurării cantităților necesare tuturor ramurilor economiei naționale, iar pentru agricultură s-au depus eforturi pentru extinderea amenajărilor de irigații. Ați putea să ne faceți unele precizări în ceea ce privește problema irigațiilor?

— La sfîrșitul anului 1971 s-a ajuns să se amenajeze terenuri, în zonele bîntuite de secetă, totalizînd o suprafață de aproape un milion hectare. Numai în 1971 s-au executat lucrări și amenajat terenuri pe o suprafață de peste 224 000 ha, din care peste 200 000 ha în mari sisteme, ca cele de la Carasu, Gălățui-Călărași, Terasa Brăilei, Tecuci ș.a.

— Puteți să ne vorbiți și despre perspectiva anilor următori?

— Planul pe 1972 și anii

următori prevede dezvoltarea acestor lucrări într-un ritm susținut, astfel ca să se ajungă în 1975 la peste două milioane de hectare irigate și să se termine executarea lucrărilor de desecare și evacuare a apelor pe o suprafață de 900 000 ha. În momentul de

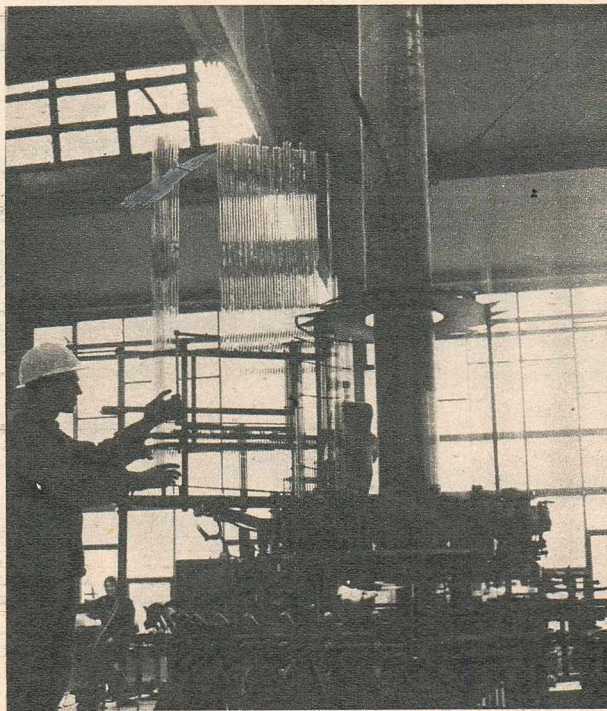
față întreaga țară este un vast șantier în care zeci de mii de țărani cooperatori s-au mobilizat și aduc o contribuție deosebită la lucrările de desecare și evacuare a apelor de pe terenurile mlaștinoase, pentru redarea lor în circuitul agricol.

vîrsta satelor noastre

Cît sînt de vechi așezările rurale românești? Răspunsul la întrebare îl dau în prezent nu numai istoricii și etnograful, ci și arheologii. De curînd, cercetătoarea Suzana Dolinescu-Terche de la Institutul de arheologie, încheind ultima etapă din campania de săpături arheologice pe care le efectuează de opt ani la Dulceanca (județul Teleorman), a ajuns la concluzia că lingă vatra acestui sat se găsea încă în secolul al VI-lea o așezare rurală cu o populație străromânească. Așezarea respectivă a continuat să existe și în secolele VIII și IX. Apoi, după cît se pare, a apărut satul actual — Dulceanca. Materialul arheologic descoperit aici (ceramică lucrată de mînă și la roată, obiecte de uz casnic etc.) dovedește că în ultimele secole ale primului mileniu așezarea era deosebit de bogată și intens locuită.

Fotografia pe care o publicăm o dată cu aceste rînduri ne arată înfățișarea interiorului unei locuințe rurale de acum 1 200 de ani. În mijloc, vatra la care se gătea. (Femeile din jurul vetrei sînt trei sătence care au ajutat la degajarea pămîntului care acoperea locuința și care au ținut neapărat să se fotografieze în «cea mai veche casă» din comuna lor.)

un nou produs

Vă informăm despre un succes de ultimă oră al colectivului de muncitori, ingineri și cercetători de la Fabrica de articole de sticlărie din București (în fotografie). A fost realizat și livrat întreprinderii «Electromagnetica» un nou produs — capacul-

carcasă de contor electric, fabricat în întregime din sticlă. Avînd pereți subțiri, rezistență mare, suprafața foarte netedă și o transparență tonală, noul produs oferă toate condițiile cerute de beneficiar.

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

nenea iancu

Se vor împlini, la 29 ianuarie, o sută douăzeci de ani de la nașterea unui mirific luceafăr al literelor românești, acela căruia antologii auguste îi spun: Ion Luca Caragiale, acela pe care întreg poporul român — observația a făcut-o înaintea mea Geo Bogza — îl cheamă cu un ton de tandră familiaritate: «Nenea Iancu».

M-am întrebat, de nenumărate ori, care e explicația, nu a unui respect îndrăcit, nu a unei admirații meritate, dar a acestei afecțiuni manifeste, irizînd, nu rareori, pasiunea pentru un om de la a cărui moarte se vor împlini, în curînd, șazecei de ani.

Cred că răspunsul nu poate fi decît unul singur: opera și viața lui I.L. Caragiale fac un tot inextricabil, iar lumea lui nenea Iancu, cu atîta vigoare, necruțare și autenticitate zugrăvită de el, deși devenită de mult filă de istorie și piesă de muzeu, n-a încetat să ne fie proaspătă în memorie, intratit marele gravor ce a lucrat cu apa tare a satirei i-a fixat trăsăturile esențiale într-un fascinant și veșnic viu panoramic.

Evident, Ion Luca Caragiale a immortalizat marile vicii ale societății burgheze, tragica, zguduitoare ei disoluție morală, intruchipată în câteva trăsături etice și sociale fundamentale: parvenismul, carierismul, demagogia, corupția, nepotismul, intervenționismul, arghirofilia — tare ale unei societăți condamnate, dar care au mai fost ilustrate în istoria literaturii lumii. Acolo unde nenea Iancu își dezvăluie însă întreaga sa măreție, de o fabuloasă originalitate, este în descoperirea unei realități, de o tulburătoare candoare aparentă, și care se numește: moftul.

Moftul e o noțiune abstractă de o infinită complexitate, refuzîndu-se de la orice definiție, fiindcă e însuși *nimicul*. Dar *nimicul* pretențios, umflat, gongoric, suficient și ostentativ, *nimicul* discutat pe toate fețele lui, dar mai ales la esență. Iar *moftangiu* este acel tip uman care știe tot, se pronunță cu aceeași competență în toate domeniile și e gata să adopte orice atitudine, în funcție de halba care îi stă în față și de «amicii» cu care s-a încurcat la o parolă. *Moftangiu* se caracterizează mai fericit prin ceea ce n-are: n-are dubii, n-are întrebări, n-are drame, are numai certitudini și soluții. Capacitatea infernală a lui nenea Iancu de a-l detecta pe *moftangiu* venea din retina lui radiografică, din auzul său fin, dar, mai ales, dintr-o nesfîrșită rezervă meditativă.

Nenea Iancu privea lumea prin ochelarii lui aburii, veșnic mistuit de îndoieli.

Am auzit, de curînd, un fapt de viață, absolut autentic, de o semnificație fundamentală pentru psihologia ilustrului artist. Într-o seară, la Berlin, subtilul critic și om de cultură care a fost Paul Zarifopol s-a ambalat într-o disertație orală, vorbind câteva ore în șir despre Immanuel Kant. Nenea Iancu l-a ascultat cu o atenție neprefăcută, pentru ca, la sfîrșit, să pună și el o întrebare: «Ascultă, Păvălucă, Kant ăsta al tău n-o fi fost și el vreun *moftangiu*?»

Ei bine, dacă și pe Immanuel Kant a ajuns nenea Iancu să-l suspecteze, vă imaginați cu ce atenție fără iertare și-a privit contemporanii și cum i-a văzut jupuiți de blazoane, de veșminte și de piele, priviți în adîncuri pină la viscere.

De aici darul, măiestria și eternitatea lui nenea Iancu.

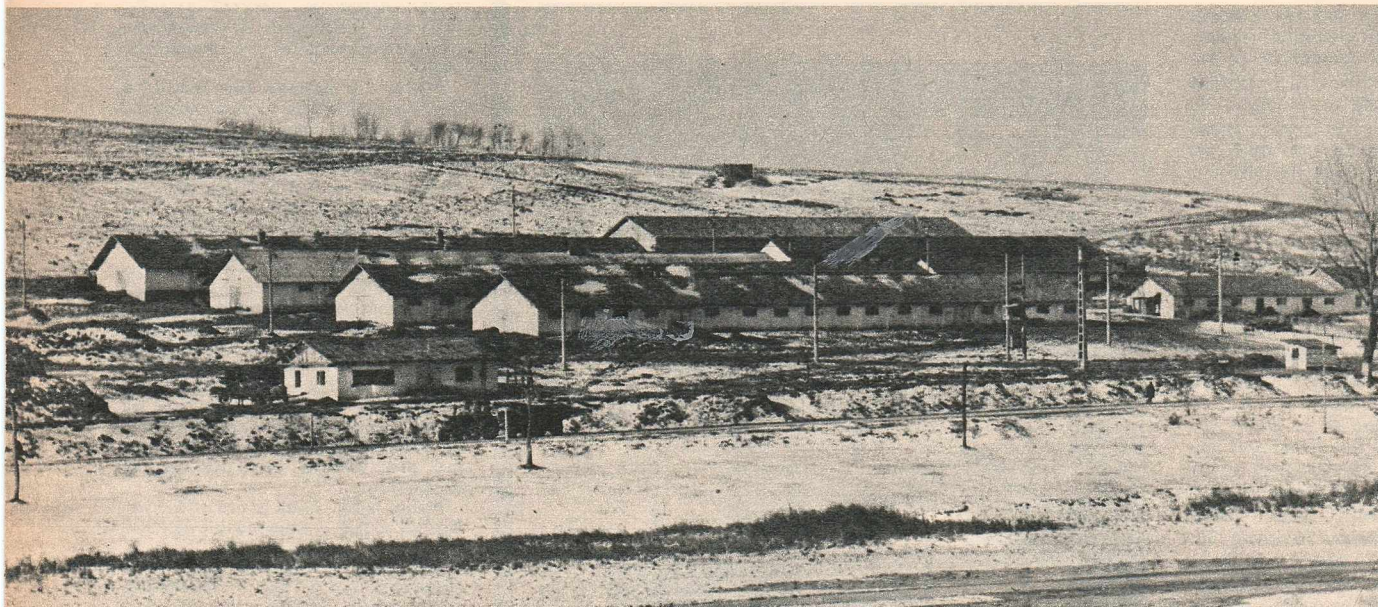
De aici sentimentul nostru că-l putem vedea oricînd la «*Gambrius*», mai viu, mai tînăr și mai plin de vervă ca oricînd.

ROADELE UNUI DECENIU

Reportaj de N. IOAN

Fotografii de S. STEINER

Pe un deal altădată pustiu, a apărut o puternică și modernă fermă zootehnică. Bunul ei mers se datorează, fără îndoială, și prezenței unui nou personaj al satului contemporan: specialistul. La Vinători-Vultur, medicul Ileana Doina Ionică, în ciuda tinereții sale, a reușit să se facă respectată de toți sătenii. Cu alte cuvinte, criteriul competență circulă și la țară.

Cu zece ani în urmă, un coleg de-al meu — dovedit, în timp, un pasionat cronicar al vieții sătești — s-a întors la redacție «de pe teren» cu un instantaneu color care și-a impus singur locul pe copertă. Era firesc să fie așa pentru că reprezenta «o imagine din neuitatele zile ale lui februarie și martie 1962»; o imagine de la inaugurarea a încă unei gospodării colective în țara noastră. Și anume, aceea a locuitorilor din satele Vinători și Vultur, sate de prin părțile lașilor.

Deci, cu zece ani în urmă, aici, în viața oamenilor acestor sate, a apărut un element nou: cooperativa de producție.

Ce influență a avut ea asupra satului, ce mutații s-au petrecut acolo datorită apariției ei? Iată ce am căutat să aflu, ducându-mă la Vinători și Vultur în buzunar cu o «copertă Flacăra» de exact acum zece ani.

PRIMUL ȘI ULTIMUL

Datorită unui soi de simetrie a șansei, am

nimerit, la Vinători și Vultur, acum, aproape la fel de bine ca și colegul meu — atunci; adică în timpul unui moment special: consiliul de conducere al C.A.P. avea «ședință de dezbatere și definitivare a planului pe '72».

Vreo 14 oameni, bărbați și femei, toți cu miinile mari, vreo 14 oameni creatori și-au stabilit dimensiunile muncii și răsplății lor de-a lungul primului an din cel de-al doilea deceniu al existenței unității lor cooperatiste.

Dar înainte de a trece la '72, să zăbovim

Una dintre cauzele împlinirilor de la C.A.P. Vinători-Vultur: conducerea colectivă. În imagine, consiliul de conducere care, trebuie remarcat, cuprinde acum, spre deosebire de începuturi, și un tehnician cu calificare superioară în ale agriculturii: ingenera șefă Eugenia Alexa.

puțin — pentru că merită — asupra lui '71, ultimul an al primului deceniu de cooperatie agricolă de producție din țara noastră. Și să căutăm să înțelegem acest deceniu, comparându-i ultimul său an cu cel dintâi, cu '62. Bineînțeles, în limitele cooperativei la care ne-am oprit. Și aici e locul să precizez că e vorba de una dintre cooperativele mici ale județului Iași; încît, cu atît mai semnificative sînt rezultatele ei.

În 1962, cooperativa avea 7 tractoare; azi are 17, dintre care 4 cu șenile. În paranteză fie spus, tractoarele acestea cu șenile sînt de o deosebită importanță pentru că, datorită lor, pot fi lucrate mecanizat și terenurile în pantă, care ocupă o suprafață mare din pămîntul cooperativei. Înainte se lucrau doar platourile. Azi, lucrîndu-se și pantele, implicit s-a sporit suprafața de pămînt cultivat. Dar să revenim la comparație propusă.

În 1962, producția de porumb boabe a fost de 1 130 kg la ha; în 1971 ea a fost de 2 400 kg; iar în 1972 se preconizează să fie de 2 500 kg. În 1962, producția de grâu a fost de 965 kg la ha; în 1971 a fost de 1 700 kg; iar pentru 1972 este planificată o producție de 1 800 kg. Cu alte cuvinte producția și la porumb și la grâu s-a dublat. Aceasta și datorită felului în care a fost pregătit terenul. Anul acesta, de pildă pentru prima oară s-au făcut arături adînc de toamnă pe toată suprafața pe care au fost încorporate îngrășăminte chimice. Dar, fiind vorba de o zonă de dealuri, cooperativa a înregistrat reușite mai mari în alte direcții.

S-au plantat 24 de ha cu vie altoi pe spațiile de sîrmă. Iar viței aceștia i se aplică toate metodele avansate ale viticulturii. Drept care, producția ei este în continuă creștere și așa se face că a fost necesară și chiar s-a construit, acolo, o binecuvîntată cramă.

S-au mai plantat de asemeni livezi de lungul și de-a lătul a 38 de hectare.

O mare realizare a cooperativei o constituie, fără îndoială, sectorul zootehnic. Op grajduri și un saivan adăpostesc 600-700 de bovine, aproape 1 000 de ovine, 73 de capre și peste 200 de porci. Posibilitățile de hrănire a acestor animale au crescut în rațiile lor s-au introdus furaje combinate cu un efect deosebit; tot în aceste rații s-a adăugat săruri minerale; furajele grosiere se toacă; se dă și mult borhot; în hrănirea vițelilor laptele natural e înlocuit cu un produs nou, chemat, pare-mi-se, «Inlovit». Desigur, toate acestea pot părea profanile lucruri mici, dar, după cum am mai spus, ele indică posibilitățile materiale, bănești, chiar, ale cooperativei. Și de aceea le-am înșirat aici.

Dar dincolo de toate realizări — cumva strict legate de cooperativă, de muncă și de producție — trebuie văzută influența cooperativei și asupra vieții oamenilor din cele două sate.

Zeci de case noi, electrificare totală, școală nouă, televizoare în mai toate gospodăriile, șosea asfaltată, autobuz spre oraș din jumătate în jumătate de oră, telefon, într-un cuvânt alte condiții materiale de trai, un alt grad de civilizație.

Însă și un alt ritm de viață și evoluție; și alte mentalități; și alte profesii; și alte aspirații.

Să căutăm să le aflăm, să le înțelegem mai bine, privind, tot comparativ, cei doi ani de răscruce dintre primul și al doilea deceniu.

ULTIMUL ȘI PRIMUL

1971 — ultimul an al deceniului cooperativei — a fost anul unei producții globale de peste 5 milioane lei și al unor venituri de peste 2 milioane lei.

În 1971 via și livada cooperativei au fost arate cu tractorul, pentru întâia oară. Și via de 40 de ha, care în 1970 a dat o producție de 19 tone de struguri, în 1971, tot de pe aceleași 40 ha, a dat o producție de 97 tone. Senzațional saltul, nu? Iar livada, care în 1970 a dat doar 2 000 kg de fructe, în 1971, an dificil pentru pomicultură, a produs 18 000 kg de fructe.

În 1971 s-a realizat cartarea întregului sol al cooperativei. Specialiștii ei știu acum cu precizie ce putere are solul fiecărei tarlale și nu mai lucrează «pe pipăite». Cartarea s-a făcut de către laboratorul de agrochimie din Iași, dar altceva vreau să relev: lucrările au fost plătite de către cooperativă.

Și fiindcă am ajuns la acest capitol, al posibilităților bănești ale cooperativei, să mai adaug câteva cifre:

În 1971, casa de pensii a dat bătrânilor 356 000 lei bani gheață împreună cu 32 000 kg porumb și 22 000 kg grâu.

Pentru tratamente, medicamente și spitalizări gratuite n-am cifre, pentru că la C.A.P. se fac doar recomandările, nu și evidența lor. Cert e că, pentru '72, «au venit» 17 bilete la tratamente.

În sfârșit, tot în '71, cooperativa a rambursat împrumuturi în sumă de 1 milion.

Și tot în '71, aplicarea acordului global la cultura porumbului boabe a determinat producții serios sporite pe 80 la sută din totalul suprafeței cultivate și a mărit brusc interesul sătenilor — tentați de «farmecele» orașului din apropiere — pentru munca în cooperativă. Căci, în același '71 s-a auzit repede că «partea din depășiri» a lui Luca Mihai a fost de 2 200 kg porumb. Și Luca nu-i singurul bun de dat exemplu.

Și-acum, cite ceva despre primul an al noului deceniu, deci despre 1972. La ședința de consiliu la care m-am nimerit și eu, s-a spus, firește nu de către cineva anume, ci de glasul colectiv al tuturor, cam așa:

În '72 vom cumpăra un camion și un tractor cu remorcă; vom ridica o magazie pentru cereale; vom începe construcția unui grajd, lotat modern, pentru 200 de vite; vom încheia ferma zootehnică și baza furajeră; vom achiziționa materialele pentru un nou edificiu al cooperativei; vom pietruia aleile principale din ferma zootehnică; vom planta în ha de teren cu salcâmi, ca să salvăm alte hectare de pericolul eroziunii; vom drena 3 ha de teren arabil, ca să împiedicăm bălăirea apelor; vom herbicida jumătate din suprafața de grâu și jumătate din suprafața de porumb boabe, cu avionul!

Îi priveam pe oamenii aceia — vreo 14 la număr — bărbați și femei, toți cu mâinile mari, toți cu puncte de vedere personale, toți bătaioși, toți activi, dar bătaioși toți și același sens al binelui colectiv unic — și m-am simțit că îi stimez, că am toată încrederea în judecata și forțele dumnealor.

ȘI TOTUȘI NE PERMITEM!

Și totuși, din glasul acela colectiv, o voce individuală a precizat ca să-mi fie limpede:

Sub farmecul gheții se ascunde un obiectiv de lucru: drenarea pământului arabil, ca să se împiedice bălăirea apelor.

Pentru ei, cooperativa agricolă e cel mai firesc lucru de pe lume. S-au născut o dată cu ea, ba poate chiar și după. De n-ar uita că părinții lor s-au zbatut din greu ca să le lase o zestre colectivă înfloritoare.

Doi oameni într-adevăr de bază ai cooperativei: moș Gheorghe N. Ursu, care «a intrat» primul în cooperativă și care, în pofida vârstei, lucrează virtuos și azi, și Nicolae Răuț, președinte al cooperativei de-a lungul a vreo opt ani din cei zece ai ei.

— Deci avem ceva parale. Pentru că din toate astea, unele — herbicidarea cu avionul, de exemplu — sînt noutăți destul de scumpe. Și totuși, ne permitem!

O precizare poate prozaică, dar deosebit de reconfortantă la începutul celui de-al doilea deceniu, de existență a cooperativei agricole, în cel de-al doilea deceniu de cînd țărani de aici au pornit, așa cum au numit ei atunci cu atîta încredere, pe «drumul belșugului».

PREMISE

Prolog
la un reportaj
viitor

ESTIVALE

de I. NICOLAE

Omul gospodar — se spune la noi — își face vara sanie și iarna car. Deci, potrivit acestui proverb, cu toate că abia am început un nou an de muncă, sîntem datori, încă de pe acum, să ne facem socotelile cu privire la vacanța noastră «pe '72».

Și cum trăim în epoca vieții individuale social organizate, vreau să spun în epoca «serviciilor», să vedem — dincolo de visurile, bugetele și preferințele noastre personale și dincolo de farmecele naturale ale tărimurilor noastre — ce ne va aduce în plus acest nou an pentru binecuvîntatele noastre săptămîni de concediu.

Cu alte cuvinte, pornind de la planurile celor dirijați de Ministerul Turismului, să

vedem cam ce șanse de fericire, în plus, ne aduce '72.

SCHELELE MEȘTERULUI MANOLE

1972 va fi un an în care se va construi masiv pentru turism. Se va construi la mare, la munte, la deal și la șes.

La mare se vor da în folosință 5 900 locuri în hoteluri și 2 000 locuri în campinguri. Totalizînd construcțiile «vechi» și cele noi, în sezonul estival litoralul nostru va dispune de 85 000 de locuri în hoteluri, vile, căsuțe și sanatorii și de 20 000 de locuri în campinguri și corturi, deci, cu una cu alta, va avea unde

să adăpostească «serii» de peste 100 000 de oameni. Adică, toată populația Piteștiului, de pildă, ar putea să-și facă vacanța la mare într-o singură serie. Ideea nu-i însă realizabilă, pentru că unii piteșteni preferă muntele. Unde de asemeni se va construi intens; dar să terminăm întii cu țărmul mării.

A început nu demult acolo, mai precis între Constanța și Mamaia, pe malul lacului Tăbăcării, construirea celui mai mare complex comercial și de distracții de pe litoral. Pe mai bine de 14 hectare se vor înălța două platforme, cum le spun constructorii. Una va cuprinde restaurante — cu bucate speciale din pește și vinat, o braserie, o cofetărie, o cafenea și altele, tot pentru bucuria...

suffetului nostru, iar a doua va cuprinde magazine și chioșcuri de desfacere a fel de fel de mărfuri, începînd cu papuci și terminînd cu ziare, sau invers. Cele două platforme vor fi legate cu un drum care va fi foarte greu de parcurs pentru că va avea hazul lui: de o parte și de alta vor exista case cu ateliere din diferite zone etnografice, ateliere în care se vor executa obiecte de artizanat chiar în fața ochilor noștri. Tot în acest complex — numit de pe acum «tîrg de vară» — va mai lua ființă și un parc pentru distracții, adică un bilci — în ipostază contemporană bineînțeleas — pus la punct cu ultimele dotări tehnice în această privință.

Tot la Constanța, de data aceasta nu

Trăsura cu ponei, o inovație — firește, din punct de vedere turistic — a lui '71. Dar '72? Căror lucruri vechi le va găsi, prin intermediul O.N.T.-ului, o prospețime nouă, un farmec nou?

lângă ci chiar pe lacul Tăbăcării, va apărea, nici mai mult, nici mai puțin decât o deltă. Asemănătoare cu cea a Dunării, însă, desigur, mult mai mică: va ocupa doar o suprafață de 3 hectare și jumătate. Dar important e că acolo, doar plimbându-ne pe un dig de vreo jumătate de kilometru, vom pătrunde în lumea de taină a sălciilor plingătoare, a stufului, a rogozului și pipirigului; în lumea de taină a pelicanilor, a cormoranilor, a egretelor și rațelor sălbatice; în lumea de taină a cherhanalelor și a morilor de vânt. Nu știu cum o să «iasă» pînă la urmă micro-delta asta concret, dar ideea este fără îndoială încărcată cu «cîrlig» turistic.

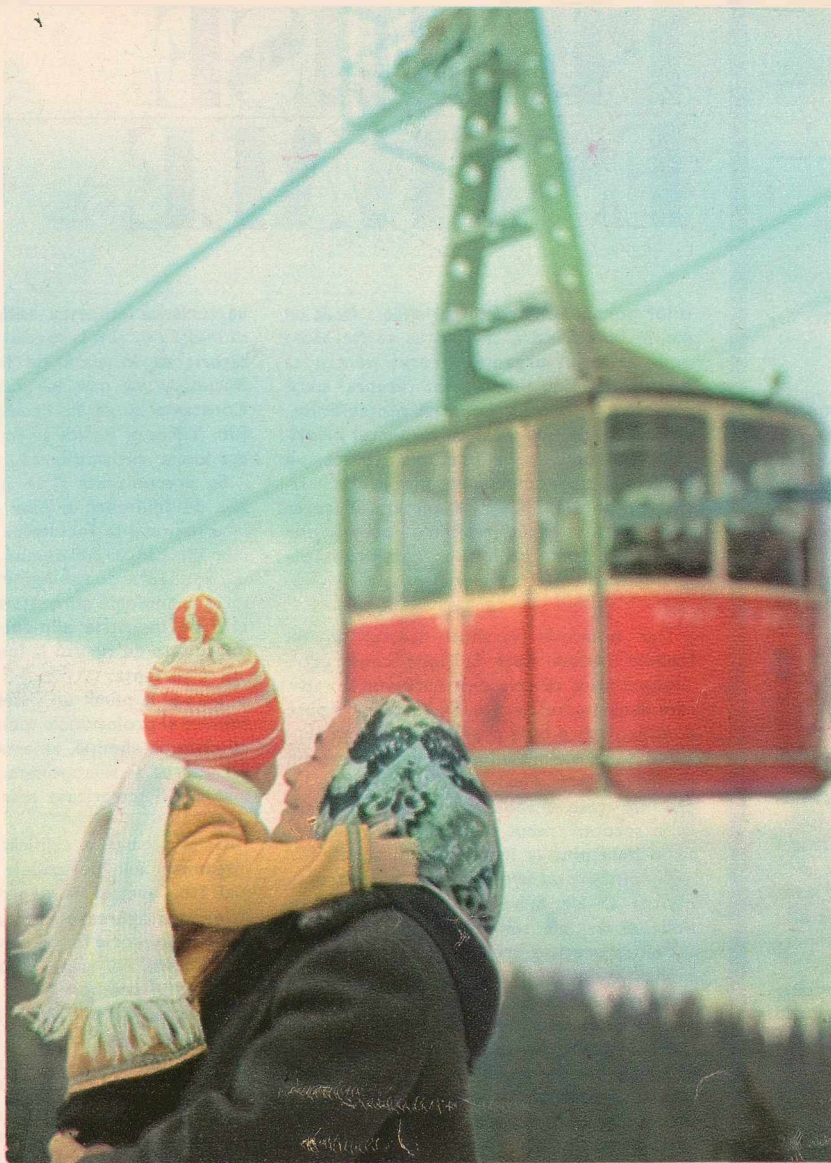
În fine, tot cu privire la litoral s-a ajuns probabil la concluzia că marea n-ar avea destulă apă. Altfel nu-mi închipui de ce se construiesc lângă ea vreo 24 de piscine. Probabil pentru turiștii... de apă dulce.

Dar să vedem ce se construiește și în restul țării.

Ca să fiți alături de ultima informație de mai sus și ca să puteți trage singuri imediat o concluzie, încep tot cu piscinele. Deci, ați reținut, la mare vor apărea încă 24. Iar în restul țării, încă... două! Una la Timișoara și alta la Predeal. Cine nu-i băștinaș al Timișoarei, al Predealului și nu se duce în vara asta nici la mare, să apeleze tot la riurile și iazurile noastre tradiționale, dar ceva mai poluate.

La Petroșani vor apărea două telescaune, la Sinaia, un teleschi, la Bușteni-Babele, un teleferic, la Bilea deocamdată tot un teleferic și încă două mai târziu, însă ponderea investițiilor aparține, de la distanță, tot construcțiilor, să le spunem, în general, de adăpostire; mai precis, 2 923 de locuri în hoteluri și 264 în moteluri.

Iată «geografia» hotelurilor '72: Covasna, Sighet, Alba Iulia, Focșani, Slănic Moldova, Rm. Vilcea, Tîrgoviște, Sf. Gheorghe, Deva, Ploiești, Tg. Mureș, Poiana Brașov (patru deodată!). Un loc special îl vor ocupa noile hoteluri cu baze de tratament ultramoderne de la Băile Felix, Covasna (nu cel existent, altul nou!), Herculan, Călimănești și Sovata.

◀ Să presupunem gîndurile bunicii: „Pentru «ăsta micu», telefericul și celelalte «mijloace de transport pe cablu» vor fi niște banalități!”

Vreți să vedeți dintr-o singură privire parcul central al Brăilei de la un capăt la celălalt? Rețineți-vă o cameră în noul hotel al orașului.

▼ Campingul — un compromis necesar al civilizației.

◀ Cu toate că în '72 numărul locurilor în corturi și campinguri va depăși, numai pe litoral, cifra de 20 000. mulți, e greu de aflat cîți, vor prefera tot virtuțile și servituțele cortului personal.

Și tot un loc special trebuie acordat hotelurilor care vor apărea în București: unul cu 356 de locuri pe Bulevardul Republicii, unul cu 530 de locuri pe Calea Dorobanților și al treilea cu 500 de locuri, care mie unuia mi-e încă de pe acum cel mai simpatic, nu pentru că va fi vecin cu Casa Sîntei, ci pentru că va fi un hotel-școală.

Iată deci că urmașii Meșterului Manole, cu vădite înclinații turistice, lucrează mult mai diversificat decât înaintașii lor. Să sperăm că-l vor ajunge și, cine știe, poate chiar întrece și în privința harului său artistic. Oricum, un lucru este evident de pe acum: concepția noastră în privința investi-

ceremonial olimpic

Potrivit orarului stabilit, torța olimpică va ajunge astăzi în capitala insulei Hokkaido, după ce timp de 29 de zile a parcurs arhipelagul japonez, luminând și vestind începerea marilor jocuri de la Sapporo. Drumul triumfal al ștafetei olimpice — cu flacăra aprinsă de la razele soarelui în dumbrava sacră din Peloponez — nu a putut fi stinjenit nici de distanțe, nici de intemperii, nici de accidente (deși acestea n-au lipsit). La vest de Tokyo, în localitatea Shimosuwa, la capătul kilometrului de alergare ce-i revenea și după ce a predat torța, elevul de 14 ani Masahiko Ito și-a dat duhul, reeditând, printr-o tragică jertfă și într-o versiune modernă, povestea solului lui Miltiade de la Maraton. Anonimii componenți ai ștafetelor olimpice își dobândesc identitatea — după cum se vede — abia la moarte.

Întreaga istorie a Olimpiadelor e străbătută de simboluri. Pentru a da fast creației lor, renovatorii Jocurilor Olimpice, părinții edițiilor moderne au invocat egida antichității clasice, cu aureola grandorii și a gloriei ei. S-a uzat (și adesea s-a abuzat) de toate semnele exterioare pentru a da solemnitate ceremonialului olimpic, îmbrăcând aspra, dura luptă din arena sportivă într-o mantie aurită.

Festivitatea de deschidere a devenit în ultima vreme o uriașă paradă a modei sportive (și nu e exclus ca la Sapporo să se distingă căciuliile și gulerele de astrahan gri ale delegației române). Peste 5 zile, sub faldurile drapelului cu cele 5 cercuri înlănțuite în culori variate, un cor imens va cînta solemnul imn olimpic, se vor rosti câteva cuvinte de circumstanță, se vor trage salve de tun și — ca pentru a le atenua rezonanța — se vor lansa stoluri de porumbi cu toată pașnica lor semnificație. Un veteran al alergărilor pe patine, Keichi Suzuki (29 de ani, clasat al 8-lea în cursa de 500 m la Grenoble în 1968), este chemat să depona jurământul olimpic în numele participanților («pentru gloria sportului și onoarea echipelor noastre»). Din partea corpului de judecători, un jurământ similar va fi rostit de Fumio Asai, arbitru la probele de sărituri pe schiuri de la trambulină.

Și așa mai departe, pînă în ultima zi (13 februarie), cînd pe tabela electronică a Palatului de gheață de la Makomanai va apărea, prin intermediul a mii de luminițe, cuvîntul de rămas bun japonez «sayonara», cu trimitere la viitoarea ediție a Jocurilor Olimpice de iarnă (din 1976), tocmai la Denver, înspre Munții Stîncoși din (iarăși) îndepărtatul Colorado american.

Nu stă în intenția noastră să ignorăm sau să minimalizăm importanța întrecerilor sportive pe care ceremoniile pomenite nu fac decît să le daurească. De altfel, Pierre de Coubertin însuși, care ținea mult la stabilirea programului protocolar, explica adesea că nu e vorba aci de simboluri învechite — imitînd procedurile de la Olimpia — ci de manifestații formale cu un adînc conținut pedagogic.

Tot ce se poate. Dar publicul — incluzînd milioane de telespectatori — va trece repede de la tabloul static (oricît de grandios) la spectacolul dinamic, fascinant, al concursului olimpic. Schiuri, patine, crose, boburi, săniuțe — dar mai presus de toate așii sporturilor hîvernale — vor magnetiza privirile într-o lecție universală cu cel puțin tot atît efect educativ. Curajul, îndemnarea, ambiția, puterea de dăruire, spiritul de solidaritate sînt temele acestui colocviu sportiv cu certe valențe de contaminare.

Jocurile Olimpice dau impuls ideii de sport și (poate fără vrerea organizatorilor) performanței. În lumea olimpică circula un moto aproape dezarmant, potrivit căruia «important la Jocurile Olimpice nu este să cîștigi, ci să participi, important în viață nu este să învingi, ci să lupți bine». Acest îndemn pare să contrazică însăși deviza olimpică prin care străbate exaltarea performanței sportive în termenii ei latini: Citius-Altius-Fortius, deci tot mai repede, mai sus, mai puternic (dar și mai bun, mai loial, mai înțelept, căci altfel sportul rămîne fără sens).

Nu știu nici măcar cu aproximație ce ne vom aminti — de la distanță — din tabloul viu și policrom al Jocurilor Olimpice de la Sapporo. Victorii și eșecuri, triumfuri și emulații ne vor copleși. Dar este absolut sigur că sportivii înșiși nu vor uita valoarea contactului uman, a comprehensiunii și a prieteniei — pe care sportul le mijlocește cu atîta strălucire.

PREMISE ESTIVALE

țiilor pentru construcții turistice a făcut un pas înainte. Pentru că acestea se fac acolo unde criteriul urgență o cere; pentru că investițiile s-au concentrat asupra unor obiective de certă și imediată rentabilitate; pentru că ele s-au făcut cu respectul priorității economice; în fine, pentru că s-a hotărît efectuarea lucrărilor pînă la «încheierea lor zonală». Cu alte cuvinte, ducerea trebii pînă la capăt, realizarea obiectivului turistic cu toate utilitățile, funcționalitățile și implicațiile lui teritoriale.

Dar noutățile vacanței acestui an nu trebuie reduse doar la noile construcții. Trebuie știut că cele existente vor fi reparate, dacă e cazul, și, oricum, toate bine puse la punct, toate bine pregătite pentru atacurile pașnice dar nu blînde ce vor începe din partea noastră — acuși-acuși. Volumul de lucrări de acest fel va fi de patru ori mai mare ca în sezonul trecut și totuși e planificat să se încheie pînă la jumătatea lui aprilie.

Și noutățile nu se reduc doar la construcții, pentru că ele privesc în mare măsură și noile dotări ale serviciilor turistice.

Pentru precizie trebuie spus că în marele capitol al dotărilor sînt cuprinse mijloacele de transport al turiștilor (parcul, să-i spunem așa, turistic național va crește cu 172 autocare, 75 autoturisme, cu sau fără șofer, și cu 60 microbuze), toate acele «amănunte» care ne fac viața mai comodă sau care ne amuză (saltele pneumatice, șezlonguri, umbrele de soare, jocuri mecanice, minigolfuri, bowlinguri și celelalte), precum și acele aparate care ușurează munca hotelieră și de alimentație publică (aspiratoare de praf, mașini de îngrijit pardoseli, cărucioare pentru curățenie, congelatoare, roboți de bucătărie etc., mereu altele, mereu cu performanțe tehnice superioare).

Hotărît lucru, vom fi mai bine și mai complet serviți anul acesta, atît la munte cît și la mare.

Vom avea la îndemînă mai multe centre de desfacere a mult mai multor feluri de mărfuri; vom avea rețele mai mari de stații auto-service, stații PECO și parcaje; vom minca mai variat și mai bine; ne vom putea rezerva prin recepția hotelurilor biletele de tren și avion; ne vom putea încredința copiii unor servicii de supraveghere; vom putea închiria lucruri de folosință ocazională; vom... Vom vedea de fapt atunci — în totalitatea lor și pe viu — promisiunile care ni se fac azi.

MAI PRESUS DE TOATE

Neîndoielnic e un lucru: mai presus de construcții și de dotări, totul, dar absolut totul, depinde de oameni. De oamenii care ne «fac» turismul. De cum se vor prezenta, de cum se vor comporta, de cît de serviabili și prevenitori vor fi, de cît de pregătiți profesional și de cîtă cultură și civilizație vor da ei dovadă.

Din fericire a existat și există o serioasă preocupare și în această privință, mulțumită unui for din Ministerul Turismului, și anume, mulțumită centrului special înființat pentru crearea unui sistem unitar de învățămînt menit să formeze și să perfecționeze cadrele din rețeaua turismului potrivit cerințelor actuale ale turismului intern și internațional.

Sînt mai multe feluri de cursuri, acolo de calificare în diferite profesii pe care le implică industria hotelieră și de alimentație publică; de instruire profesională și re-împrospătare a cunoștințelor; postliceale pentru lucrătorii cu înaltă calificare; și de conducere operativă. Rezultatul lor va fi o sumă de 4 000 de specialiști în diversele servicii ale turismului. Calificarea și sporul lor de calificare îl vom simți direct, la vară.

Dar în afara cursurilor amintite mai sus trebuie notat că 2 500 de lucrători din rețea-

ua turistică «tocesc» asiduu limbi străine; că mulți alții sînt la specializare prin străinătăți; că în afară de liceul turistic din București va mai lua ființă încă unul la Constanța și că la liceele economice din Rm. Vilcea și Reșița au fost create clase de economia turismului.

Se preconizează și se studiază posibilitățile de înființare a unei secții de turism internațional la Facultatea de comerț exterior din cadrul Academiei de Studii Economice; o secție de subingineri pentru specialitatea tehnologie alimentară, în cadrul Facultății de industrie alimentară de la Galați; o facultate de turism la Institutul pedagogic din Constanța.

S-a pus la punct un sistem de teste psihotehnice și profesionale menit să reducă, dacă nu chiar să elimine, amestecul hazardului în recrutarea și selecționarea cadrelor ce urmează a fi școlarizate pentru servicii turistice.

Grija aceasta a calificării de nuanță nu înseamnă că în perioadele de vîrf nu se va mai face apel și la neprofesioniști. Se va încerca atragerea a vreo 2 000 de profani dintr-o categorie foarte simpatcă: studenții.

În sfîrșit, mai trebuie știut că Ministerul Turismului colaborează cu organisme specializate ale O.N.U., care, în cadrul Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, ne oferă programe tip, materiale documentare și didactice, asistență tehnică în limitele centrului nostru de formare și perfecționare a cadrelor, burse pentru specializarea experților noștri în străinătate și altele.

Recunosc că am depășit cadrul informațiilor care ne-ar putea interesa pe noi ca beneficiari personali, direcți, ai serviciilor rețelei de turism. Dar am socotit că cetățeanul din noi nu poate să nu fie interesat și de mersul în general al acestei — încă tinere — ramuri a economiei naționale, care este industria turismului.

VOI FI SEVER, DAR DREPT

Deci, în linii mari, acesta ne va fi viitorul estivalo-turistic proxim. Cel puțin, deocamdată, pe hîrtie. Pentru că pînă la realizarea lui mai sînt cîteva luni bune de muncă, de strădănie, de «probleme».

Pînă atunci însă, începînd chiar din decembrie trecut, văd că reprezentanții, mai mari sau mai mici, ai Ministerului Turismului fac, în presă, la radio, la televiziune, declarații optimiste cu privire la realizarea planurilor lor, evident frumoase.

Fără a fi un Toma necredinciosul și fără a purta vreo ranchiună veche organizatorilor vacanțelor mele de om care vrea să dea un ban ca să nu mai aibă, măcar de-a lungul concediului, nici o bătaie de cap, îmi rezerv totuși dreptul ca, după ce am să-mi fac vacanța, deci după vreo șase luni de-acum înainte, să scriu adevăratul reportaj despre ce ne-a fost cu adevărat, faptic, nou oferit în acest an. Va fi acel reportaj, pur și simplu, o manifestare a mea de cetățean care are dreptul, ca oricare altul din țara asta, să verifice cu propriii lui ochi cum merg treburile — cu adevărat — în cutare sau cutare privință. Și ca o dovadă că nu pornesc cu idei preconcepționate și că prefer să scriu, în acel reportaj de peste jumătate de an, că realitatea s-a dovedit mai frumoasă decît planurile de pe hîrtie este această ultimă informație pe care înțeleg s-o trec aici:

Planul de investiții al Ministerului Turismului pe 1971 a fost îndeplinit numai în primele zece luni ale anului și s-a cerut o suplimentare de 25 la sută din planul anual, suplimentare care a fost și ea realizată.

AȘADAR, DUPĂ ACEST PROLOG VĂ PROMITEM ÎNCĂ O DATĂ SĂ REVENIM PESTE ȘASE LUNI CU REPORTAJUL-ANCHETĂ CARE VA CONFIRMA MĂSURA ÎN CARE S-AU REALIZAT PREVIZIUNILE ANUNȚATE ACUM.

Hotelurile de la Tușno Baia Mare (2) Turnu-rin (3) și Miercurea (4) sînt doar o mică dintre hotelurile anulate. 1972 are însă și mai bune. Numărul telurilor «lui» va mări siderabil circuitul turistic ultraconfortabil al țării.

de H. DONA

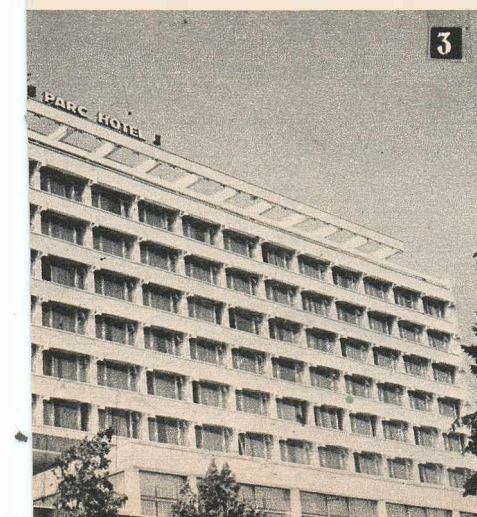
Există o categorie numeroasă de cititori cărora nu prea le-am răspuns pînă acum prin revistă, mulțumindu-ne cu scrisorile directe: sînt cei care n-au uitat de ani în care în revista noastră apărea o rubrică «Cititorii către cititorii», menită să faciliteze schimbul de corespondență pe diferite teme între cei care sînt uniți prin frecventarea revistei noastre și care ne solici-tă mereu reînființarea rubricii (unii dintre ei își trimit și adresele, în speranța că poate-poate...). Ca să nu dezmințim adagiul după care «perseverența este totdeauna răsplătită», am vrea să anunțăm că studiem posibilitatea reintroducerii în cel mai scurt timp a unei rubrici care s-a dovedit atît de căutată. Prin anunțuri speciale îi vom informa pe cei interesați asupra modalităților de a folosi serviciile «Cititorilor către cititorii».

Un cititor, vechi prieten al rubricii noastre, *Nicu Poenaru* din Cîmpulung-Muscel, ridică o chestiune de moravuri: «De ce nimeni nu abordează o problemă crucială pentru educația ateistă a tineretului: forme și modalități noi de sărbătorire a căsătoriei, nașterii și morții, altele decît cele religioase, nu mai prejos decît acestea. S-ar putea găsi ceva, eventual mai multe modalități, diferențiate după regiune, după tradiții și obiceiuri locale, care să ocolească ridicolul și banalitatea». Ce-i drept, problema nu se pune acum pentru prima oară, și anumite inițiativă au apărut sporadic. Bineînțeles, crearea unei tradiții noi, și încă în ce privește evenimentele fundamentale ale vieții omenești, nu e un lucru ușor, care să poată fi rezolvat printr-o simplă hotărîre. Apariția și încetățenirea unor ceremonii noi sînt legate de un întreg proces de schimbare a moravurilor și a modului de gîndire, proces care trece întii prin faza laicizării vechilor ceremonii (inve-lișul cvasireligios pierzîndu-și atașele cu conținutul devenit în esență laic), apoi prin apariția unor noi elemente, caracteristice vieții moderne, pentru a se transforma după aceea în ceva calitativ deosebit. De-sigur, acesta nu e un proces care poate fi lăsat să se dezvolte de la sine, ci necesită intervenția activă, acce-leratoare (dar plină de tact), a conștiinței înaintate. Nu altfel s-au transformat, de pildă, Saturnaliile în crăciunul creștin; o asemenea poziție activă este cu atît mai firească și cu atît mai necesară în condițiile socialismului. Pînă una-alta trebuie să avem grijă — așa cum de fapt subliniază și tov. Poenaru — ca mușgaiul birocratic să nu urîțească niște momente unice ca emoție și semnificație.

Două scrisori readuc în discuție veșnic controversa-tele relații dintre artiști și public. Astfel, cititorul *Ionel Codrin* din Brad, jud. Hunedoara, ni se plînge de atitudinea unui foarte cunoscut cîntăreț de muzică ușoară, aflat în turneu și prin Munții Apuseni, care, iritat de apostrofa unui spectator din sală, și-a desfășurat recitalul într-o vizibilă tensiune nervoasă. După cit reiese din scrisoarea cititorului nostru, cîntărețul nici n-a întrerupt spectacolul, nici n-a pronunțat cuvinte urite, nici — ferit-a sfîntul — n-a provocat scandal. Așa stînd lucrurile, cred că nu e cazul să ne ieșim noi din sărite, mai ales cînd n-avem nici un cuvînt de dojană la adresa spectatorului, autor al inoportunei intervenții. Să nu uităm că toți avem susceptibilitățile noastre și că a înfrunta o sală necunoscută este chiar pentru artistul cel mai experimentat o probă extrem de dificilă. Desigur, sensibilitatea binecunoscută a artiștilor nu poate fi o scuză pentru o eventuală lipsă de respect față de public, dar e bine ca în toate să păstrăm măsura. Părerăa tov. Codrin că talentul autentic este totdeauna însoțit de «bună-creștere, cumînțenie, modestie» nu pare a fi — din păcate — confirmată de istorie.

Un alt cititor, *D. Frangache* din Comănești, jud. Bacău, e mirat de involuția artistică pe care o constată la unul dintre actorii dumisale preferați (un vestit comic) și, presupunînd că aceasta se datorează, într-o măsură, și textelor slabe pe care le prezintă, se întrebă: «Dacă nu are texte bune, de ce acceptă să se producă?» Bineînțeles, actorul ideal — așa cum ni-l imaginăm fiecare dintre noi — ar trebui să manifeste o exigență implacabilă față de textele cu care este confruntat. Dar un actor trebuie mai întii și mai întii să joace; prezența permanentă pe scenă — fie ea cea a micului ecran — este o necesitate organică. Și atunci de ce să-l condamnăm atît de categoric cînd acceptă să joace în scenete pe care alții — uneori cu impor-tante responsabilități — le-au găsit bune? Nu pe actori trebuie să-i criticăm în primul rînd. Cit despre comparația cu pictura modernă, știe tov. Frangache — pe care, după scris, îl bănuim un om cultivat și sen-sibil — că mulți sînt de altă părere?

Mulțumim cititorului *Dorin Danciu* din Iași pentru inteligenta scrisoare pe care ne-a trimis-o. Dar, ca și în cazurile discutate mai sus — de data aceasta e vorba de o parte din public și de unii critici — să nu ne ener-văm mai mult decît e nevoie.

PSEUDO- PROFESII

de Sergiu ANDON

Fotografii de Victor BÎRCĂ

Nu contestăm utilitatea sau pitorescul anumitor ocupații exercitate în plină stradă. Ia gîndiți-vă cit de absurdă ne-a părut măsura luată cu mulți ani în urmă de către un gospodar cu vederi simpliste, care interzisesse prezența chioșcurilor sub pretextul curățeniei Capitalei. Ce sărace au arătat străzile cîteva săptămîni! Sau imaginați-vă intersecțiile Bucureștiului, așa cum sînt ele, fără agenți de circulație... Comerțul însuși e cu atît mai atractiv și mai eficient cu cît înaintează spre pietoni.

Dar colțul de stradă sau marginea pieței oferă și prilejul altor interesante observații sociale. De diferite nuanțe și semnificații. Să le privim împreună.

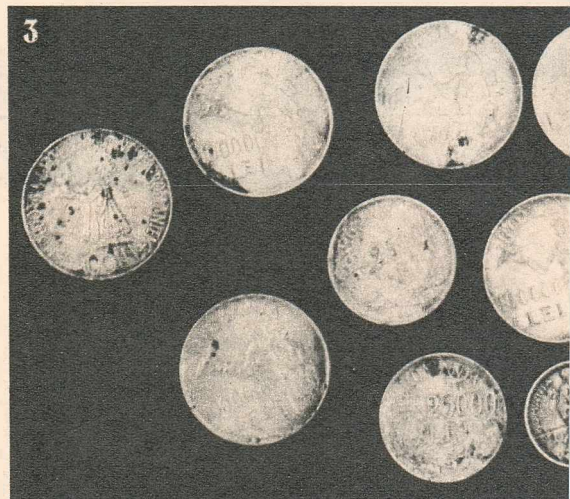

1) Iată, spre exemplu, comerțul organizat. Vinzătorul de iluzii... în plic. Remizierul. Nu contestăm instituția loteriei. Cui nu-i place, nu are decît să nu joace! Cu atît mai mult cu cît prepusul este dotat și cu costumație de sezon. În ajun de An nou și chiar după, un «Moș Gerilă» modernizat, cu țcălie în loc de barbă ca neaua și cu pălărioară «oață» în locul scufei perimate. Ce ne-a atras atenția? Nimic mizer, ci dimpotrivă, siguranța atitudinii, fizionomia de o sănătate evidentă, puterea ce trebuie să zacă în spetele late și brațele vînjoase, forța cu care își aprinde țigara după ce a mai amestecat energic grămăjoarele de lozuri. Ei și? Parcă poți obliga pe toți oamenii să completeze intelectualitatea satelor sau să-și descătușeze energiile pe șantiere? Mai sînt și dintre cei care nu urmăresc alt rezultat în viață decît cel alb. Remiza.

2) Apropo de Moș Gerilă, să întoarcem o altă filă de sezon. Nu ne-a fost greu să-l întîlnim pe acest producător de pop-art, chiar dacă «vitrina» locului său de desfășurare cuprindea numai o parte a stîlpului. Cealaltă era ocupată de... coșul de gunoi. Într-o pungă de celofan, două cartoane vopsite și îndoite aminteau prin intenție pe stăpînul sărbătorilor iernii. Cinci lei bucata. Comentarea prețului nu ni se mai pare de nici un haz după ce am scris cîndva despre o asemenea producătoare de articole de bilci, chemată să justifice la comisia averilor cîteva sute de mii de lei. Am fixat îndeletnicirea numai pentru a epuiza ipostaza în care ocupația incertă se asociază cu specularea prostului-gust.

3) În schimb, la colțul pieței «Matache» se comercializează lucruri mai de valoare. Voci nazalizate lansează reclama «bani vechi, bani vechi», completată cu zornăitul unor monede în palmă. Dar nu orice fel de monede, ci numai de argint!

4) Obișnuitul strigăt de «un leu o pungă» a încetat în perioada de vîrf a aprovizionărilor numai și numai pentru că prețul ambalajului urcase. Trei lei cea scrisă (chiar cu emblema

«Luna cadourilor», efort lăudabil din partea organizațiilor comerciale de stat care le-au comandat) și cinci lei sacul.

— De unde le aveți?

— De unde putem! Ce-aveți cu mine? N-am furat, n-am ucis.

De ce să le fi furat? Vinzătoarea sau altcineva... Poate cresc printre urzicele! Oricum, am mai fi aflat noi câte ceva, voci din public ne-au susținut moral, dacă nu pleca un șoarece decolorat să șoptească ceva ispravnicului pieței. Acesta ne-a cam luat la rost că deranjăm lumea cu investigațiile noastre fără să avem... autorizație! Nu ne-a rămas decât plăcerea să dăm mâna cu șoarecele decolorat și să-l întrebăm cine este.

— Marinescu.

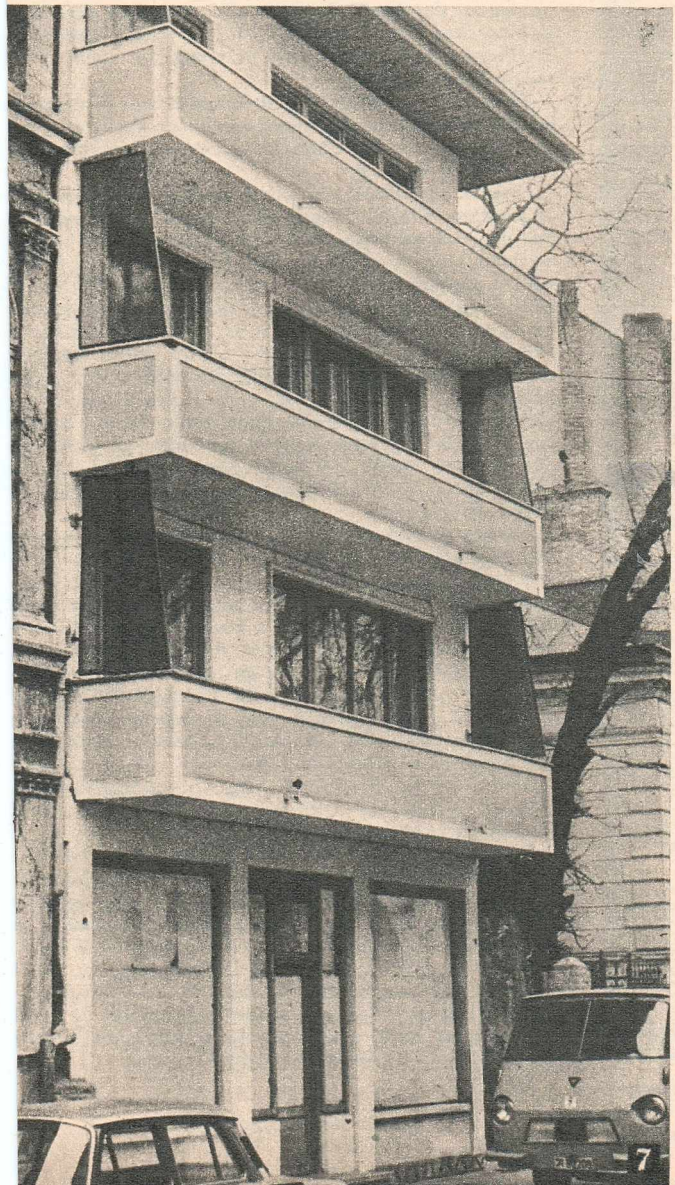
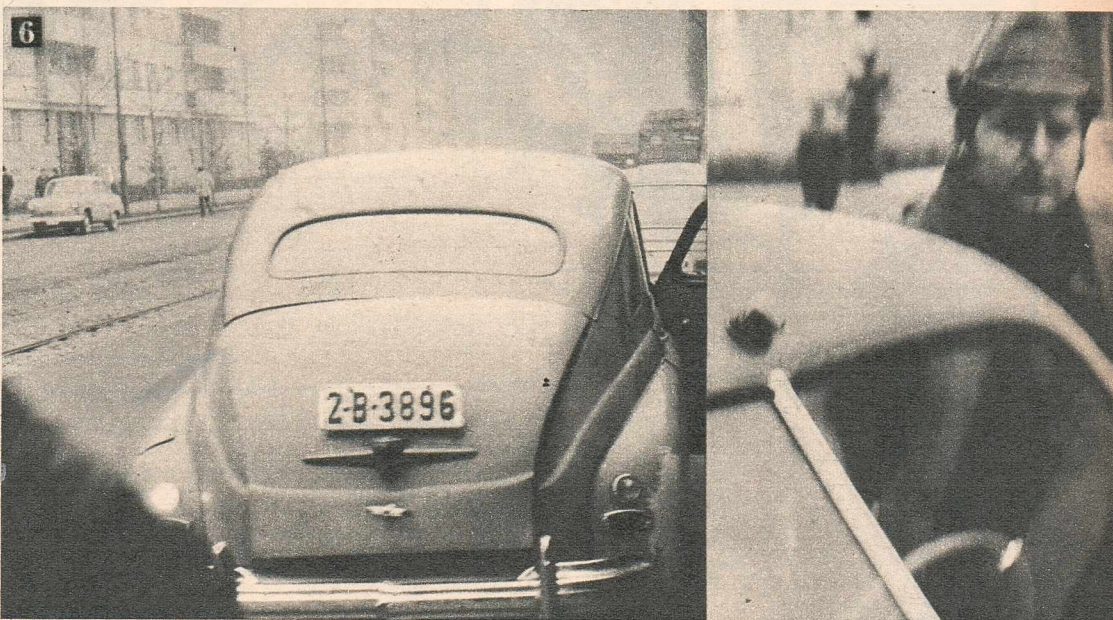
— Aha! Care Marinescu?

— Marinescu din piață.

5) Ei, de pe un trotuar pe altul iată-ne și la gară. Era într-o marți, la ora 15,50.

mașină de inițiativă? Avem, în primul rînd, tocmai inițiativa. Că de ce nu a fost a șoferului de taxi?! Inițiativele de soiul arătat apar de regulă acolo unde organismele special afectate nu-și manifestă ele, în suficientă măsură, inițiativa. Sau închid ochii. Dar mai avem și oful că activitățile acestea de mică ciupeală aparțin, de cele mai multe ori, unor oameni retrași din angrenajul repartiției reglementate a produsului social. Unor «descurcăreți» care uită că în societate mai trebuie să și dai, nu numai să primești, unor pensionați moral care au dispărut prea devreme sau n-au apărut niciodată în coloanele celor care pun umărul și pentru alte interese decît pentru imediata și directă lor prosperitate. Particulară.

7) Oameni care, de regulă, figurează... fără ocupație. Așa cum a figurat și contractantul acestui bloc din strada Visarion nr. 9, care valorează 600 000 de lei. Om fără ocupație dar

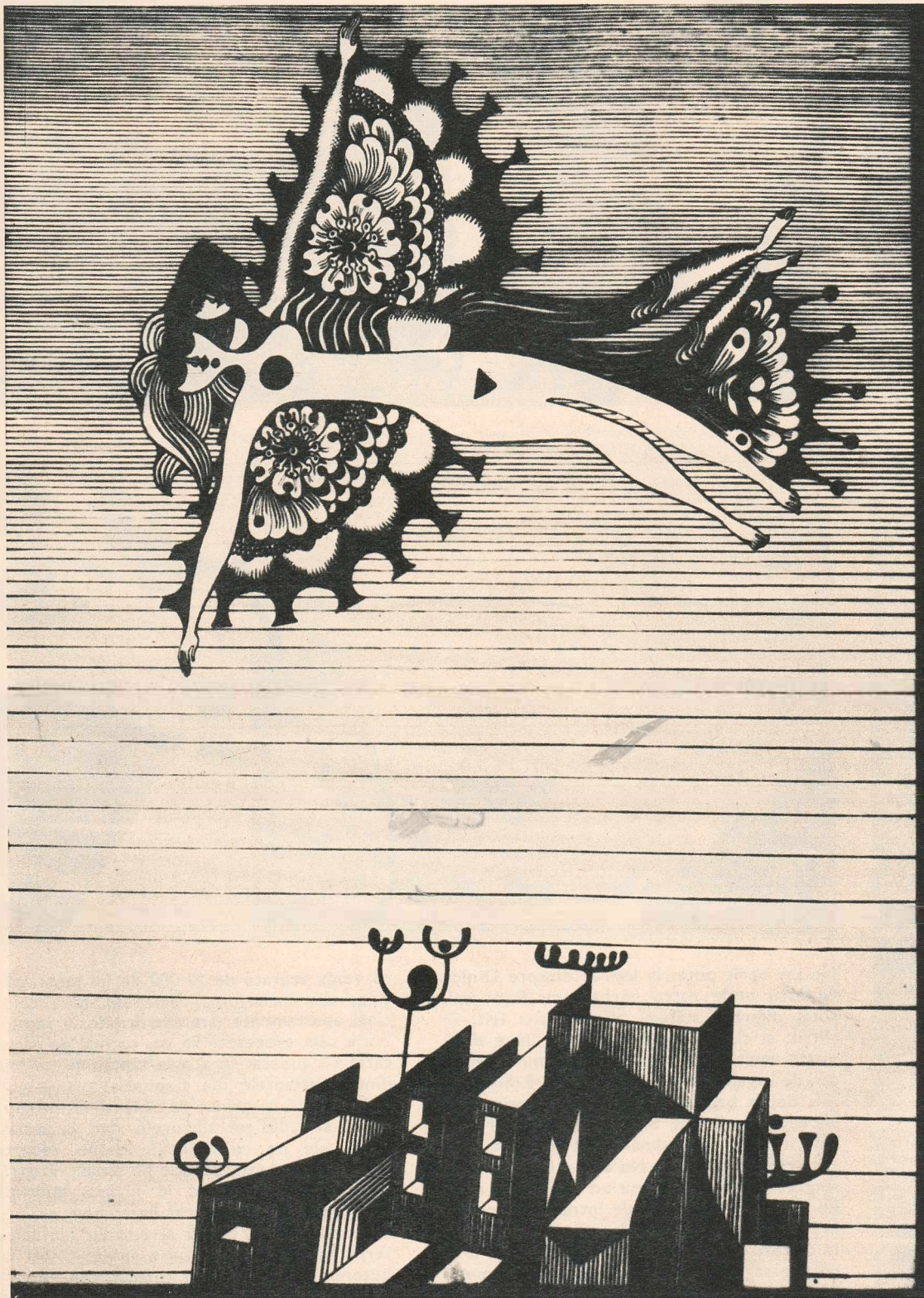

Ne-am oprit puțin la ieșirea dinspre Dinicu Golescu unde patru bărbați, cu fizionomii total diferite, stăteau absenți. S-a ivit, în sfîrșit, și clasica pereche de soți între două vîrste veniți din provincie la neamuri; încărcăți de bagaje dar neașteptați la gară. Hamalul le-a depus bagajele pe treapta superioară și s-a retras politicos. Se terminase fluxul călătorilor de la personalul de Baia-Mare și taxiurile dispăruseră. Nu toate. Mai era unul singur. Ultimul. Care nu s-a clintit din locul lui. De la 50 de metri de intrare. S-a clintit în schimb unul dintre cei patru. Cel cu șapca în colțuri. A șoptit nu știm ce mister la urechea pasagerului, a transmis apoi un mesaj altui chibit, acesta a dispărut și, peste 15 secunde, ca din pămînt, a apărut mașina din fotografie. Bagajele au fost încărcate cu o asemenea grabă încît ai fi zis că nu conțin decît stupefiante.

6) Și totuși ce avem cu acest om și această

cu venit «curat» de 12 000 de lei lunar, obținut din închirierea reglementară a celor cinci apartamente (transformabile în șapte). Nu e cam exagerat? Ba da, tocmai de aceea cazul s-a judecat în aceste săptămîni la una dintre instanțele din Capitală.

Aspectele surprinse de obiectivul fotografic nu sînt, desigur, singurele, dar, în același timp, ele nu reprezintă nici pe departe ceea ce e mai caracteristic pe strada noastră. Ele aproape se pierd în forfota mulțimii preocupate, în furnicarul de oameni grăbiți, în purtătorii cei mulți ai cinstei, hărniciei, seriozității. Dacă degetul a apăsat totuși pe butonul declanșatorului, a făcut-o în numele exigenței tot mai sporite a acelor oameni mulți și grăbiți, în numele pretențiilor etice tot mai clare și mai înalte pe care le formulează societatea. Era însuși degetul arătător al societății.

N

ș-a trebuit o carte ca să descoperim un desenator. Cazul e particular, dar, desigur, nu neobișnuit. Sînt talente pe care le inspiră formele și mișcarea naturii, care nu se pot realiza decît făcînd un direct și un permanent apel la farmecul ei; sînt — dimpotrivă — creatori a căror neliniște și fantezie se declanșează la semnalele insidioase ale unei metafore dintr-un vers sau la chemarea unui sens semantic al unui cuvînt. Stan Done se numără printre aceștia din urmă. E un spirit livresc. Și asta nu pentru că e ilustrator de carte, ci pentru că realul pătrunde în creația lui mediat. Cine i-a urmărit în ultimii ani ciclurile expuse: «Zodia», «Jocuri serioase» și mai ales «Pseudokynegetikos», va fi de acord cu această aserțiune.

Oprindu-ne asupra desenelor care însoțesc această ultimă ediție a operii lui Odobescu, vom observa că ceea ce a realizat Stan Done nu sînt de fapt ilustrații servile la un text dat. S-a repetat ceea ce se întîmplase cu «precuvîntarea» lui Odobescu la «Manualul vînătorului» de C. Cornescu: pornind de la pretext, autorul a creat o operă de imaginație. Căci acestea nu sînt istorii cinegetice, deși vînătoarea pare să le domine. Stan Done a realizat de fapt un posibil comentariu la «Pseudokynegetikos», departe de retorică, a cărui clauză stilistică este emblema.

Pe neașteptate desenatorul a «uitat» textul, și imaginea pe care o creează nu e o imitație, nici o reproducere completă și fidelă a obiectului. Chipul obiectului s-a transformat în metaforă, în «altceva».

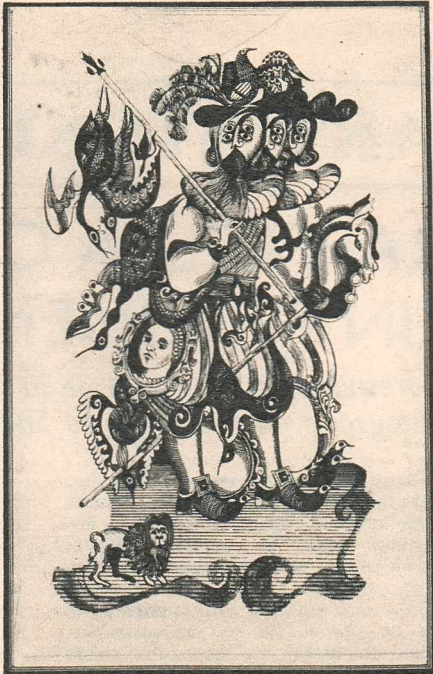
„Diana» lui Goujon e o zeiță lenoasă; ea se odihnește pe jumătate culcată. Trupu-i fără veșmînt nu ascunde nici una dintre dezmierdăriile sale; gura-i zîmbește cu o trufașă nepăsare; părul-i, în şuvițe unduioase, e ridicat cu o măiestrită eleganță sub podoaba artistică de pe creștet; brațul stîng, ornat cu brățări la umăr și la mină, ține un arc destins; iar mina dreaptă, cu un mănunchi de flori, inconjoară și mîngiește grumazul unui cerb mareț...” Așa descrie Odobescu statuia lui Jean Goujon. Desenatorul a abolit însă întreaga descriere și a păstrat din toate aceste referințe doar cîteva elemente, cărora le-a schimbat semnificația, dîndu-le un sens pur decorativ. Printr-o repetată permutare a operat un transfer ca să ajungă la o ordine feerică. Căci cel puțin în aceste desene la «Pseudokynegetikos» Stan Done forțează pragul miraculosului.

Întreaga grafică a lui Stan Done tinde spre instaurarea fantasticului în imagine. Potențial el există aproape în fiecare imagine, — atunci cînd nu e copleșit de detaliul decorativ — dar el nu se realizează nici prin infiltrarea unei inexplicabile neliniști, nici ca o «ruptură care tulbură o configurație clară», ci prin metafora feerică. Nimic terifiant, nimic îngrijorător, nimic echivoc ori misterios în aceste imagini, chiar atunci cînd desenatorul recrează un fragment din infernul dantesc, precum acel al umbrelor vătătoare care deplîng în văzduh restrîștea Francescă da Rimini sau cînd imaginează zborul unui liliac peste un oraș (ciclul «La nordul iubirii»). Pentru că totdeauna, sau aproape totdeauna, terifiantul ori misteriosul e oprit și izgonit de delirul decorativ care inundă și copleșește imaginea.

Stan Done are pasiunea, dacă nu obsesia, detaliului, a amănuntului aparent nesemnificativ, care prin aglomerare sugerează atmosfera întregului. Totdeauna centrul optic al unei compoziții va fi suma unei aglomerări de detalii, și de aici acea armonie barocă cu toată încărcătura ei de bizar. Dar nu lipsită de claritate. Căci limbajul grafic pe care-l promovează nu este incifrat, nici ezoteric, ci limpede și ușor perceptibil, și de aceea mesajul ușor de descifrat. Și astfel lumea aceasta atît de ireală răspunde la apelurile înțelegerii noastre treptat, pe măsură ce-i trecem pragurile.

„Liliacul”

din ciclul «LA NORDUL IUBIRII»

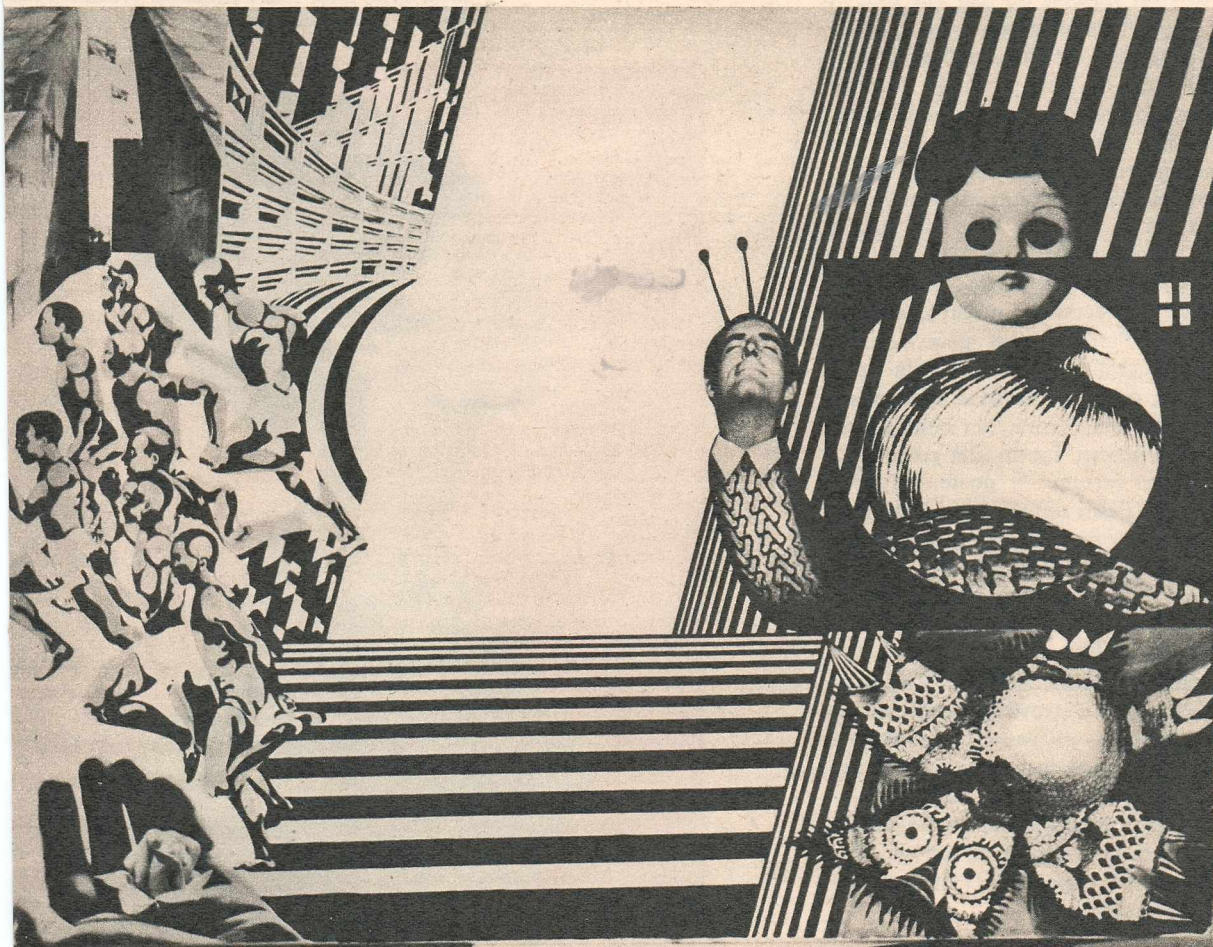

Lumea feerică a lui DANE STAN

de Cornel BOZBICI

Melc, melc, codobelc"

in ciclul „JOCURI SERIOASE“

nădejdea

de Henri WALD

Printre atitudinile profund umane compromise de scientismul contemporan se află și nădejdea. Preocupat de sporirea obiectivității, spiritul științific suspectează nădejdea de prea multă subiectivitate. Scientismul pretinde chiar teoriilor despre om să înlăture orice afecțiune pentru om... «Mai mult» a devenit sinonimul lui «mai bine». Obsedat de sporirea cantității bunurilor de consum, omul contemporan pierde din vedere calitatea vieții pe care trebuie să o trăiască. Într-o societate tehnocrată, în care mijloacele s-au transformat în scopuri, creșterea eficienței industriale implică descreșterea individualității umane. Un aparat tehnobirocratic funcționează cu atât mai bine cu cât oamenii sînt reduși la o serie de elemente a căror «personalitate» poate fi exprimată prin «cartonașe perforate». Comandamentul etic al unei asemenea societăți poate fi formulat astfel: trebuie imediat făcut orice lucru care a devenit tehnic posibil!

Pe tronul ceresc al Dumnezeului tradițional, epoca noastră încearcă să așeze «calculul impersonal». Apare, astfel, un nou idol, incomparabil mai lacom de sacrificii decât predecesorii săi: are putere electronică. Erich Fromm are dreptate cînd afirmă că «a crede sau nu în Dumnezeu este secundar, esențialul este de a ști dacă se refuză sau nu idolii. Conceptul de alienare este identic cu conceptul biblic de idolatrie. Este supunerea omului la obiectele pe care le creează și la împrejurările pe care le făurește» (*Espoir et Revolution*, Paris, 1970, p. 158). A fi religios înseamnă, în ultimă instanță, a te închina propriilor tale creații, a sacrifica scopul pe altarul, întotdeauna fals, al unui mijloc. Oare nu a sosit marele moment istoric în care omul a devenit capabil să se închine lui însuși?... Tocmai pentru că dispunem astăzi de o uriașă forță tehnică trebuie să reconsiderăm marile idealuri luate în deridere în prima jumătate a veacului nostru: individualitatea, subiectivitatea, spiritualitatea și libertatea personalității umane. Lupta împotriva individualismului egoist, a subiectivismului solipsist, a spiritualismului mistic și a liberalismului anarhic nu trebuie să întunece importanța decisivă pe care o au individualitatea, subiectivitatea, spiritualitatea și libertatea omului în dezvoltarea unei culturi și a unei civilizații în care tehnica este dominată de valorile umane și nu valorile umane de tehnică.

Există o deosebire fundamentală între individualismul obsedat de a avea cît mai mult, în paguba celorlalți, și individualismul preocupat de a fi cît mai om, împreună cu ceilalți. Societatea socialistă este, astăzi, singura orînduire capabilă să asigure dezvoltarea deplină a personalității umane, deoarece este singura organizare socială în stare să imbine un minimum de presiune socială cu un maximum de solidaritate socială. Viitorul aparține acelei societăți a cărei unitate socială va fi mereu alimentată de diferențierea individualităților ei și nu uneia stagnată de uniformizarea membrilor ei.

O asemenea societate nu se ivește spontan, ci trebuie construită conștient. Puterea tehnică de a o realiza există deja; ceea ce lipsește pe o mare parte a planetei noastre este conștiința acestui ideal și nădejdea că este realizabil.

Nădejdea întovărășește orice intervenție a omului în mersul lucrurilor. Cu atât mai necesară este nădejdea în transformarea revoluționară a societății. Fără nădejde, omul nu poate transforma posibilitatea în realitate, viitorul în prezent. Nădejdea nu înseamnă nici așteptare inactivă și nici încercare de a realiza imposibilul. Nădejdea este o atitudine activă. Ea contribuie la detectarea noului și la ajutarea lui să se nască. În vreme ce lipsa nădejdi lasă determinismul să se transforme în fatalitate, nădejdea participă la transformarea determinismului în libertate.

Deznădăjduiți ori se resemnează în fața realității, ori se revoltă anarhic împotriva ei. Nădejdea depășește opoziția dintre integrarea în confort și violența contestatară, unind exactitatea cunoașterii cu îndrăzneala acțiunii. Realismul se opune atât fatalismului cît și utopismului. Noua societate nu se poate construi decît prin stabilirea unei noi unități între viața afectivă și activitatea intelectuală, între tehnică și valori, între tendințele societății și năzuințele oamenilor. Cultivarea unilaterală a capacității cerebrale împinge societatea la indiferență față de oameni, iar pe oameni la depersonalizare și depresiune. Trebuie reabilitată nădejdea.

FILMUL DOCUMENTAR ȘI MAMA VITREGĂ

de Magda MIHĂILESCU

Nu este prima dată când plîngem de mila documentarelor, mai precis, de destinul pe care-l au ele din momentul în care încep să-și ceară drepturile, adică să fie programate într-o sală. Se pare că nimeni nu-și bate capul pentru a găsi un regim de viață cît de cît onorabil, capabil să le înlesnească accesul către public. Nu sîntem ipocriți, un documentar — fie el chiar strălucit — nu are, din capul locului, o forță de atracție magnetică, nu cheamă spre el mase de oameni precum o vedetă sau un film mare. Treaba aceasta s-a mai spus de nenumărate ori, a fost analizată și răsănalizată, autorii de specialitate s-au resemnat cu condiția unui cvasianonimat și cu festivalurile prestigioase ce li se închină în întreaga lume, dar de aici și pînă la a nu mișca un deget în favoarea lor este o cale mult prea lungă. Ce se întimplă, de fapt? După cum bine se știe, cinematograful bucureștean «Timpuri noi» este, chipurile, destinat programării filmelor documentare și de scurt metraj. Rar ne-a fost dat să avem în fața ochilor o sală-gază mai ostilă și mai neprimitoare. Culmea ironiei este că se numește și «Timpuri noi» și se mai află și la doi pași de «Capitol», cinematograful nostru de artă. Ce fel de carte de vizită poate constitui «stilul» în care sus-numita sală își primește rarii săi oaspeți, cum ar putea fi atrași alții atîta timp cît toată informația și publicitatea se reduce la un afiș scris de mină, pe care cineva a trîntit în grabă trei titluri fără mamă, fără tată, despre care nu știi ce vor și de unde au căzut? Ce te poate ademini atunci cînd citești, de exemplu, «Timbrarii», «Plante medicinale», «Meșterii lemnului»? Măcar din respect ar trebui amintite și numele autorilor, la care s-ar mai putea adăuga cîteva cuvinte meșteșugite, o recomandare a unui critic, a unor specialiști, în sfîrșit, un îndemn. Ne întrebăm dacă este chiar imposibil ca filmul documentar să se bucure, în rînd cu celelalte, de un afiș ieșit de sub condeiuul unui grafician? Se cheltuiesc bani și fantezie cu toate producțiile «de lung metraj artistic», indiferent de calitatea lor, chiar dacă sînt submedice; micile filme, cele care, de atîtea ori, sînt o mărturie nemijlocită a contemporaneității, a zilei de azi, sînt condamnate din naștere. (De altfel, am avut prile-

jul să constatăm, la diferite festivaluri internaționale de specialitate, o tristă stare de fapt: studiourile noastre nu aveau niciodată material publicitar, solicitat adeseori de oaspeții străini. Aveam membri în juriu, filme în concurs, regizori în delegație, dar nici un cuvînt tipărit despre ei și ele.)

Revenind la «Timpuri noi». După vitrina aceea care-ți spune «pleacă de aici!», urmează hohul, mai antipatic și mai cătrănit decît o stație de tramvai pe timp de ger. Nici un semn că aici te afli într-o casă a filmului documentar. Pereți cenușii, de care mai spînzură ici-colo cite o poză a unui actor, așa cum arăta el acum 15 ani. Nu e de mirare că sala a devenit un adevărat vad al mîncătorilor de semințe sau al celor care nu au ce să facă, pur și simplu. Cine are o «fereastră» de 20 de minute sau o jumătate de oră, cine a pierdut o întîlnire, intră la «Timpuri noi», mai ales că aici programul este *nonstop*, vii și pleci cînd vrei. Uneori, ca și cînd mizeria de mai sus n-ar fi de ajuns, documentarele cu pricina sînt invadate de cite un film pentru copii (sau de ceea ce cred forurile responsabile cu programarea a fi exclusiv «film pentru cei mici»), cum s-a întimplat recent cu «Hugo și Josefina», o splendidă producție suedeză în 9 acte, 2 700 m și 1^h 38^m timp de rulare, deci o peliculă normală. Greu de priceput care este rațiunea acestei distribuiri pe ecranele noastre. Ce înseamnă «Timpuri noi» pentru unii? Cinematograf pentru copii, fată bună la toate, cimitirul filmelor abandonate sau al acelorora cărora, din comoditate, nu li se găsește loc în altă parte.

Cîndva ceream — poate din prea mult entuziasm sau din prea mare nai-vitate — «premiere de gală» pentru filmele noastre documentare. Dar în halul în care arată cinematograful ar fi ridicol și ireverențios să inviți cinești ca Titus Mezaș, Mirel Ilieșu, Ion Bostan, Alexandru Boiangiu, Virgil Calotescu, Jean Petrovici, Octav Ioniță, Nina Behar — și, vai, cîți mai sînt — să se întîlnească cu spectatorii. Și care spectatorii? Căci una se leagă de cealaltă, iar admiratorii pe care-i merită cinești ca cei amintiți de noi sînt alții decît cei care poposesc la «Timpuri noi» ca într-o haltă.

ARTIȘTI ȘI ROLURI

RAFFAELLA CARRÀ — UN FENOMEN STRANIU

Correspondență specială de la Giuliano ORLANDO
Fotografie de Maria Laura SBROGLINI

Dacă e să dăm crezare statisticilor, persoana feminină care, din toamnă pînă în iarnă, absoarbe interesul italianului mediu se numește Raffaella Carrà, prezentatoarea «Canzonissimei», binecunoscuta emisiune TV al cărei nume este legat de un concurs dotat cu un premiu de 150 milioane lire, plus alte premii mai mici (unul peste altul se ridică pînă la 400 milioane). În fiecare sîmbătă, la ora 21, micul ecran propune milioanele de telespectatori imaginea Raffaellei dansînd și topăind ca un spiriduș. Popularitatea actriței este, cel puțin pentru noi, un fenomen straniu. Întoarsă din Statele Unite, unde plecase cu gîndul unei noi cariere cinematografice dar unde nu a apărut decît într-un singur film, «Expresul colonelului von Ryan», alături de Sinatra, Raffaella Carrà renunță brusc la cinema și devine crainică la radio. Scurt timp după aceea o întîlnim ca prezentatoare TV a unei campanii de economii, după care i s-a incredințat marea misiune de a fi gazda «Canzonissimei '70». Poate cititorii își amintesc că, într-o corespondență trecută, relatam implicațiile acestei largi manifestări muzicale, precum și «debutul» Raffaellei. Pentru a vă crea o imagine a enormei popularități de care se bucură de atunci încoace, am să vă spun că nu demult, la Madrid, un faimos negustor de blănuri mi-a mărturisit că lovitura cea mai mare pe care ar putea să o dea ar fi să o angajeze pentru cîteva zile, pe post de manechin, pe Raffaella.

Se pare că actrița a dibuit cauzele succesului său: «Știu că plac femeilor și copiilor. Aceștia dau tonul. Încerc să nu scandalizez pe nimeni». Desigur, la toate acestea se adaugă incontestabilul ei talent de actriță de show. Mă întreb însă dacă nu-și dorește și altceva, dacă nu are nostalgia filmului.

— Cu ce amintiri te-ai întors din America?

— Mi-a lăsat o impresie urtă, în primul rînd pentru că toți m-au tratat acolo ca pe un copil. Uite, chiar clanul Sinatra, în toiul unei petreceri mă trimitea la culcare. Am fost curioasă, am vrut să-i cunosc pe marii actori. Sinatra are niște ochi nemaipomeniți, dar este slab ca o așchie. Marlon Brando m-a dezamăgit, are o voce îrlită, de băiețel, și se amuză făcînd glume copilărești pe seama altora. Yul Brynner este singurul capabil să stîrnească admirație.

— Sincer vorbind, cîl timp le vei mulțumi doar cu rolul de prezentatoare a «Canzonissimei», nu mai vrei să faci și altceva?

— Să-ți spun? Poate știi că ani de zile am învățat baletul clasic, la Roma. Mătușa care mă creștea, la Bologna, s-a mutat special în capitală pentru asta. Mi-ar plăcea să fiu protagonistă unui musical, în genul «Un american la Paris» sau așa ceva. Iată la ce aspir. Celebritatea, de ce să ne ascundem ține de cald, dar nu am de gînd să cîntăm cu orice preț. În toamnă nu mă mai întorc pe scena «Canzonissimei». Trei ani la rînd, ar fi plictisitor pentru spectatori.

DIANNAH CARROL, prezentă spectaculoasă în filmele muzicale, invitată de onoare în show-urile unor mari cîntăreți precum Frank Sinatra sau Tom Jones.

Raffaella Carrà.

telegrame

● Agențiile de presă anunță că Arthur Hiller, regizorul lui *Love Story*, a preluat destinele musicalului *Omul din La Mancha*, încredințat inițial lui Peter Glenville. Filmările vor începe în curând la Roma. În rolurile principale — Sophia Loren și Peter O'Toole.

● Protagonista viitorului film al lui Michel Deville va fi actrița suedeză Bibi Anderson (foto 1), cunoscută din filmele lui Ingmar Bergman. «De mult timp am dorit să lucrez cu ea, — declară Deville — este întruchiparea exactă a personajului la care mă gândesc. Nu am decît să mă reped pînă la Stockholm să iau legătura».

● Regizorul bulgar Gheorghi Stoianov s-a angajat în realizarea unui film-gigant, *Nașterea omului*, primul science-fiction produs de studiourile din Sofia. Scenariul aparține scriitorului Pavel Vezhniov. Interpretul principal — actorul Naum Șopov (cunoscut, printre altele, din filmul *Țar și general*).

● Lee Marvin și Gene Hackman (*N-am cîntat niciodată pentru tata*) sînt parteneri în filmul *Kansas City Prime*, regizat de Michael Ritchie pentru studiourile Metro Goldwyn Mayer.

● Debutantul francez Edmond Fress și-a alcătuit o distribuție strălucită pentru comedia trăsniță *Omul celor cinci anotimpuri*: Philippe Noiret (foto 2) și Liselotte Pulver.

● *Omul potrivit la locul potrivit* se intitulează filmul la care lucrează în prezent regizorul sovietic A. Saharov, din creația căruia am văzut, nu demult, pe micile ecrane, *O intimplare cu Polinin*.

● Studiourile Walt Disney vor cheltui în acest an peste 10 milioane dolari pentru cele cinci filme înscrise în plan: *Insula din virful lumii*, *Castelul Bon Vivant*, *Ginerele*, *Cel mai mare atlet al lumii*, *Herbie călărește din nou*.

● În filmul lui Delbert Mann (*Marty*) David și Catronia apar Michael Caine, Trevor Howard, Jack Hawkins, Donald Pleasance.

cînd reporterul...

Cineva aprecia că două sînt direcțiile sau atuările televiziunii în viitor: informația și educația.

Ultimele emisiuni «Căminul» (vineri după-amiază) aduc în discuție cel de-al doilea termen. Educația estetică. Arta de a ne organiza un interior plăcut și funcțional (la care se adaugă sfaturile gospodărești, moda, rețetele culinare etc.). Că sîntem «scoși» din cămin și purtați pe străzi, în cartiere, că mai mult asistăm la dezbateri despre soarta odraslelor (ceea ce ar putea să facă obiectul unei alte emisiuni, eventual: părinți și copii), asta e altceva.

Reporterul ne invită de astă dată într-un magazin cu mobilă. Într-o convorbire plată, lipsită de idei și cu iz de reclamă, vrea să ne convingă că totul este perfect și frumos, nu ne mai rămîne decît să cumpărăm ce ne oferă magazinul și, pe dată, vom fi posesorii ambianței mult visate, ai unui interior gîndit și imaginat în cea mai personală scenografie. Cînd responsabilul unității în cauză dialoga după cea mai perfectă schemă a funcționarului total indiferent pentru cererile consumatorilor (— Avem și materiale pentru tapiserie, avem și covoare, avem și mobilă), reporterul, cuprins de entuziasm, i-a transmis și calde mulțumiri (ale lui, bineînțeles), și-a împachetat fericit microfonul și a alergat nerăbdător în studio să transmită, prin intermediul imaginii, marea lui descoperire: magazinul are și materiale pentru tapiserie, are și covoare, are și mobilă. Nici un moment nu i-a trecut prin minte să formuleze o întrebare simplă, la îndemina omului de pe stradă: — Ce fel de materiale pentru tapiserie aveți? Pot să le văd și eu? Dar mobilă? Ar fi constat că surprindere că afară de câteva garnituri masive și monotone nu ni se mai oferă nimic deosebit. Că ceea ce a fost văzut cu câteva luni în urmă la Pavilionul expoziției economiei naționale încă nu a luat drumul magazinelor de specialitate. Că materialele pentru tapiserie sînt încărcate cu desene greoaie și urît colorate, că nu au nimic comun cu geometria simplă a mobilierului modern. Că lustrele și lămpile, de asemeni, în majoritatea lor sînt în total divorț estetic și cu mobila, și cu stoffele pentru tapiserie. Că, în sfîrșit, se observă cu ochiul liber lipsa unei «minti» care să le fi gîndit pe toate în strictă dependență unele cu altele și că, în domeniul acesta, al decorației interioare, mai avem încă multe de făcut. Vrei să tapisezi un scaun biedermeier? În zadar cauți în magazine o stofă în dungă și în culorile adecvate stilului respectiv.

Ai nevoie de o stofă într-o culoare simplă, vie sau pastelată, cu o țesătură specială, pentru draperii necesare unui interior cu piese de mobilier în tonalități deschise? Nu-ți oferă nimeni.

Cunosc cei care răspund de magazine istoria stilurilor în decorația de interior? Cunosc cerințele stilului modern? M-aș îndoi, după deplina satisfacție cu care răspund că au de toate și pot satisface orice exigență.

Mi s-ar putea reproșa că m-am îndepărtat de la subiect. Ce fel de cronică a programelor de televiziune? Dacă televiziunea vrea să facă educație estetică, atunci să nu trimitem «pe teren» oameni neavizați. Să folosim specialiști, ca și în alte domenii. Să organizăm dezbateri cu arhitecți de interioare, artiști, decoratori de profesie. Avem la îndemînă și avantajul imaginii. Așa cum Leonard Bernstein ne inițiază în muzică, putem fi inițiați de oameni pricepuți și în arta decorării interioarelor. Nu numai noi, telespectatorii, ci și cei care fac mobila, materialele pentru tapisat, corpurile de iluminat, precum și cei care le vînd.

Ce sublimă indiferență! — Avem materiale pentru tapisarea mobilelor. Avem de toate. Pofțiți!

Și pe urmă, reporterul...

MOARTEA
CĂPRIORAREI

de T. CARANFIL

Mă tot întreb dacă inerția în virtutea căreia difuzorii noștri de film au aminat mai bine de doi ani înlînirea publicului românesc cu «Moartea căprioarei» a influențat-o fast sau nefast? Pe de o parte, filmul regizorului Cristu Poluxis a beneficiat de privilegiul apariției pe ecrane cu prestigiuul unor lauri dobîndiți pe meridiane diferite, la Teheran și la Melbourne; pe de alta însă, aceste distincții internaționale ne-au creat poate, în fața ecranului, exigențe disproporționate, ceea ce explică decepția unei părți a publicului și a criticii. Mi se pare, de aceea, — cel puțin pentru analiza obiectivă a filmului — recomandabil să facem abstracție de performanțele festivaliere ale peliculei, s-o privim fără prejudecăți și «parti-pris»-uri, ca și cum premiera sa mondială ar fi avut loc — cum era și firesc! — la București.

O replică cinematografică la «Moartea căprioarei» este, indiscutabil, un act de curaj! Act de curaj, după cum o dovedește faptul că poți număra pe degete tentativele de a găsi, în cinematografia contemporană, echivalentul unor poeme; act de curaj, cu atît mai mult, dacă iei în seamă popularitatea deosebită a unui text care a devenit aproape simbolul poeziei lui Nicolae Labiș și al destinului tragic al poetului. Dincolo însă de meritul îndrănelii, la orizontul unei asemenea dificile întreprinderi artistice se ridică problema fundamentală a oricărei ecranizări, raportul dintre modelul literar și adaptarea sa cinematografică. Fi-va versiunea filmică o ilustrare pedantă a textului sau o operă autonomă care și-a căutat în modelul literar elanul inspirației creatoare? Pusă în discuție este, de fapt, aici, însăși finalitatea operei de artă.

În ce-l privește, Cristu Poluxis a pornit de la suprapunerea textului literar pe imaginea cinematografică. Lectura inteligentă și sensibilă a actorului Ion Caramitru (poate imprudent de săpîtă în condițiile echipamentului acustic al sălilor noastre de proiecție) este însoțită de fotografia excelentului profesionist al camerei care este Ion Anton. «...un mit cu fața prefăcută-n căprioară» — șoptește Caramitru, și în imagine vedem cum căprioara se transformă într-o fecioară; «O pasăre albastră zvicnise printre ramuri» — zice apoi povestitorul, iar imaginea ne arată, prompt, pasărea zvicnind. Și dacă viața căprioarei «zburase lin, ca păsările toamna, cînd lasă cuiburi sure și cîmplii» — regizorul ne arată, rînd pe rînd, corpul neînsoțit al animalelor, stolul păsărilor și cuiburile golașe, totdeauna cu grijă ca imaginea să cadă, sincron, pe versul citit. Pedanteria ilustrației este împinsă atît de departe, încît actorul Andrei Codarcea este pus să mimeze pînă și replica vîntătorului din poem: «Avem carne». Rezultatul inevitabil al unei asemenea metode nu este decît pleonasmul: imaginea repetă în mod inutil frazele rostite în mod definitiv și irepetabil de text.

În același timp se creează însă și o discrepanță între ampla potențare poetică a versului și caracterul concret al imaginii. Dacă i-a fost reproșat filmului lui Poluxis «naturalismul» părții finale, apoi el nu este decît consecința concretei ilustrației manifestate pe întreg parcursul peliculei. Regizorul a crezut, poate, că va fi mai fidel textului dacă-l va ilustra cuvînt cu cuvînt. Fidelitatea de detaliu a dus însă la o infidelitate de ordin spiritual, la un divorț între elanul poetic al cuvîntului și caracterul prozaic, lipsit de forță metaforică, al filonului vizual, la o permanentă neaderare a două structuri diferite. Cîteva momente ale adaptării dovedesc, de altfel, că Poluxis dispunea de posibilități și pentru o rezolvare mai profundă a problemelor puse de poezia lui Labiș. O secvență ca cea în care, la gestul degetului dus spre buze, al tăii, întregul univers încrenește nefiresc în încordarea unui stop-cadru ne-a părut o soluție originală, în care limbajul cinematografic dezvoltă potențialul emoțional al imaginii literare. Poate că, intimidat de autoritatea textului, regizorul a preferat o ecranizare «cuminte», «curată», mediocră. Dacă ea nu-i satisface pe numeroși admiratori ai poetului, își păstrează totuși meritul de a fi unul dintre canalele de difuzare a unei opere literare care își merită, pe deplin, destinul fericit. Și sînt încredințat că în laurii dobîndiți de film s-au răsfrînt nu numai calitățile meșteșugărești ale peliculei, ci și șocul provocat unui auditoriu străin, la contactul cu geniul tînărului poet român Nicolae Labiș.

FLEISCHER Richard

Regizor, scenarist și producător american de film, născut la New York (Brooklyn), la 8 decembrie 1916, ca fiu al cineastului Max Fleischer. Studiază medicina și arta dramatică, optînd pentru teatru și înființînd în 1937 o companie dramatică «Arena Players». În 1942 își începe cariera cinematografică la casa R.K.O., mai întîi ca scenarist și producător, apoi ca regizor de actualități și documentare, la început, apoi de filme artistice. Ani de zile activitatea sa va fi obscură și redusă la producții de categoria B. Devine cunoscut abia din 1952 cu filmul polițist *The Narrow Margin* și cu comedia *Timpuri fericite* (Charles Boyer, Louis Jourdan). Vădește o predilecție pentru filmul de aventuri de mare spectacol: *20 000 Leagues under the Sea* (după J. Verne — 1954) cu Kirk Douglas, James Mason, *Bandido* (1956) cu Robert Mitchum; pentru drama cu implicații sociale: *Violent Saturday* (1955) cu Sylvia Sydney și *The Girl on the Red Velvet Swing* (id.) cu Ray Milland; pentru marile reconstrucții istorice: *Vikingii* (1958) și *Barrabas* (1962) cu Anthony Quinn; pentru filmul de război: *Between Heaven and Hell* (1956) cu Robert Wagner. Dirijează pe Orson Welles în două dintre cele mai bune filme ale sale: *Compulsion* (1959) și *Crack in the Mirror* (1960), și realizează succesiv trei filme originale: *Călătorie fantastică* (1966) cu Raquel Welch, Stephen Boyd; *Doctor Dolittle* (1967) cu Rex Harrison și *The Boston Strangler* (1968) cu Tony Curtis, în care se remarcă printr-o fericită utilizare a «policecrunului». Ultimele sale filme: *Che* (1969) și *Tora! Tora! Tora!* (1970), evocă respectiv figura lui Che Guevarra și atacul japonez de la Pearl Harbour. A turnat în 1971 filmul *Buff*, cu Mia Farrow.

FLEMING Rhonda

Actriță americană de film, născută la Los Angeles, la 10 august 1923. Debutează pe ecran într-un rol de compoziție din *Spellbound* (Fascinație — 1945) de Hitchcock, pentru a deveni protagonista unor filme de aventuri ca: *Abilene Town*, *Adventure Island*, *The Eagle and the Hawk* etc., dar și eroina unor drame de amplă rezonanță umană ca: *Out of the Past* (1947—r: J. Tourneur), *Tennessee Partner* (1955) și *Slightly Scarlet* (1956) de Allan Dwan, *While the City Sleeps* (id.) de Fritz Lang sau: *Home Before Dark* (1958—r: Mervyn LeRoy). Filmografia sa oferă o mare cantitate de westernuri de șinută, ca: *The Redhead and the Cowboy* (1951—r: Leslie Fenton), *Gunfight at O.K. Corral* (1957—r: J. Sturges) sau *Last Treasure of the Amazons* (id.—r: Ed. Ludwig), dar și de comedii faimoase: *A Connecticut Yankee* (1949—r: T. Garnett) cu Bing Crosby, *The Great Lover* (1949—r: Alex. Hall) cu Bob Hope și *Buster Keaton Story* (1957) cu Donald O'Connor. Deși reursele sale dramatice sînt limitate, cucereste totuși (și își menține) o popularitate neobișnuită în S.U.A. datorită fizicului său armonios, părului său roșu, atît de fotogenic în tehnicolor, și farmecului pe care-l degajă în orice personaj interpretat, fie el chiar negativ.

FLEMING Victor

Regizor american de film, născut la Pasadena (California), la 23 februarie 1883; mort la Phoenix (Arizona) în ianuarie 1949. Una dintre marile figuri ale cinematografului american. Își începe cariera în anii pionieratului, ca operator (1910-1919), lucrînd cu D.W. Griffith și cu Douglas Fairbanks. Cu acesta din urmă (ca interpret) va debuta în regie, asigurîndu-i calea spre glorie cu filme ca: *When the Clouds Roll By* (1919) și *The Mollycoddle* (1920). (Cei doi aveau să se întînească spre sfîrșitul carierei lui Douglas, în 1931, cu ocazia turnării filmului *Ocolul pămîntului în 80 de minute*). V.F. se afirmă ca un regizor cu o mină sigură în dirijarea actorilor și cu o tehnică impecabilă, dedicîndu-se mai ales subiectelor specific americane, de la satira socială: *Red Hot Romance* (1922), *The Blind Goddess* (1926) și *Mantrap* (id.), la western: *Call of the Canyon* (1923), *Lolita* și *În umbra morții* (1929), filme în care consacră un debutant ilustru: Gary Cooper; de la biografia romanțată: *Rough Rides* (1927), viața președintelui Theodore Roosevelt, la romanul de aventuri: *Lord Jim* (1925) după J. Conrad; de la melodrama realistă: *Ispitele trupului* (1927), premiul Oscar de interpretare pentru Emil Jannings, și *Deșteptarea* (1928) cu Vilma Banky, la comedia de moravuri: *Hula* (1927), cu Clara Bow, și *Nunta cu repetiție* (1928) cu Nancy Carroll. Este clasificat de regulă între primii 10 regizori cei mai buni ai anului, în ultima perioadă a filmului mut. Apariția vorbitorului îl găsește în primul rang al cineaștorilor reprezentativi ai filmului american. În atara unor filme de acțiune ca: *Renegații* (1930), *Common Clay* (id.), *The Wet Parade* (1932) și *Insula comarilor* (1934) după Stevenson, lansează vedete populare de talia Jeannei Harlow (*Frumoasa din Saigon* — 1932, *Bombshell* — 1933 și *Reckless* — 1935), a lui Clark Gable (*Sora albă* — 1933, *Pilot de incarcare* — 1938), Henry Fonda (*The Farmer Takes a Wife* — 1935) și Spencer Tracy (*Căpitanii curajoși* — 1937, *Dr. Jekyll și Mr. Hyde* — 1941 și *Tortilla Flat* — 1942). Anul 1939 îi aduce încununarea carierei cu două filme memorabile, «clasice» ale filmului american: *Vrăjitorul din Oz* și *Pe aripile vîntului*, după romanul Margaretei Mitchell (premiul Oscar), două admirabile exemple de utilizare a culorii în două domenii și stiluri diferite. Ultimele sale filme de după război marchează reintreprerea pe ecran a lui Clark Gable (*Adventure* — 1946) și o mare performanță a lui Ingrid Bergman într-un film istoric de mare amploare: *Joan of Arc* (1948).

FLON Suzanne

Actriță franceză de teatru, film și TV, născută la Bicêtre (Seine), la 28 ianuarie 1923. Una dintre marile interprete ale scenei și ecranului francez contemporan. Fostă secretară a regretatei Edith Piaf, apoi prezentatoare în music-hallurile pariziene și parteneră a comicului Dandy, S.F. este angajată de Raymond Rouleau pentru a apărea în piesa *Le survivant*, la Comédie des Ch. Elysées (1943). E începutul unei cariere teatrale exemplare, desfășurată, după război, mai ales la teatrele Atelier și la T.N.P., unde a trecut cu ușurință de la Shakespeare la Garcia Lorca, Audubert, Anouilh. (Ne amintim de vibranta interpretare a piesei *L'Alouette* ce ne-a oferit-o cu ocazia turneului teatrului Atelier.) În film apare din 1947, impunîndu-se, în ciuda micii sale staturi, ca o prezență de rar prestigiu, datorită inteligenței sale vii, sensibilității ei fremătătoare și vocii sale înalțătoare de contralto. A marcat cu farmecul personalității sale filme atît de diverse ca: *Suzanne et ses brigands* (1948), *La cage aux filles* (1949), *Procès au Vatican* (1951), *Moulin Rouge* (1952) de J. Huston, *Dosarul secret* (Mr. Arkadin — 1955) de Orson Welles, *Tu ne tueras point* (1960) de Cl. Autant-Lara, film pentru care a obținut marea premiu de interpretare feminină la Veneția, *Les amours célèbres* (1961), *Un singe en hiver* (1963) de H. Verneuil, cu Gabin și Belmondo, *Château en Suède* (id.) după piesa lui F. Sagan, *Procesul* (id.) de O. Welles, după Kafka, *La portee de pain* (id.), *Trenul* (1964) de J. Frankenheimer, *Tante Zita* (1967), *Sous le signe du taureau* (1968) cu Gabin etc. Ultimul său rol: Teresa (1971), de Gérard Vergez.

ORASUL DE PE DOUA CONTINENTE

Străzile își păstrează greu secretele. Există un limbaj anume, mii și mii de semne prin care ele vorbesc călătorului poposit într-o țară străină nu numai despre specificul arhitectonic al unui oraș, despre istoria și monumentele lui, despre nivelul de civilizație și cultură, ci și despre oameni. Despre bucuriile, necazurile și aspirațiile lor. Cu treierind cu ochi atenți străzile și se dezvăluie treptat întreaga ființă a orașului, clocotul vieții lui sociale, reperele lui economice. Cu acest fotoreportaj, realizat la Istanbul de ziaristul italian Gianfranco Bianchi, ne propunem să inaugurmăm un ciclu consacrat străzilor lumii. Vom poposi de fiecare dată într-o altă așezare, pe un alt meridian, și străzile, scrutate de ochii ziariștilor și de obiectivele lor fotografice, vor fi lăsate să vorbească, în acel mod de a comunica propriu lor, despre viața orașelor și a oamenilor care le populează.

Fotoreportaj pentru „Flacăra“ de Gianfranco BIANCHI, ziarist italian

Bosforul, care desparte partea europeană de cea asiatică a orașului, nu poate fi traversat deocamdată decât cu vapoare sau bacuri.

Se afirmă că Istanbulul este un oraș unic în lume. Și aflându-te aici, privind panorama ulicioarelor care coboară în terase spre apele albastre ale Cornului de Aur, admirând siluetele pline de grație ale minaretelor, splendidele monumente de artă bizantină și otomană, pitorescul oriental al vechilor cartiere, alura modernă și trepidantă a marilor artere, te simți îndemnat să uiți că mai sînt în lume destule orașe despre care s-ar putea susține, și pe bună dreptate, că sînt unice în felul lor, ești tentat să spui, așa cum au spus și alții înaintea ta, că Istanbulul este fără seamăn.

Rătăcești în neștire pe străzile lui, poposești pentru a regăsi locuri știute din istorie, întâlnești în literatură, te amesteci printre oameni, atent la imaginile mereu schimbătoare pe care ți le oferă chipurile întezărite în mulțimea pestriță, străzile cu clădirile lor somptuoase sau mizere. Mai la tot pasul ești oprit și solicitat să cumperi câte ceva, de la plăcinte umplute cu carne de berbec tocată și presărată cu ardei, pînă la apă, care din cauza penuriei cișmelelor publice se vinde cu litrul. Remarci că pînă și copiii învață repede, în acest oraș, arta de a cîștiga un ban. Îi întâlnești pretutindeni, pe cheiurile portului (cel mai mare al Turciei) situat pe malurile Bosforului, pe cele două poduri care traversează Cornul de Aur, în fața moscheilor unde se opresc de obicei turiștii, de jur împrejurul bazarului. Îmbrăcați uneori chiar în uniforme lor de școlari, vînd de toate: pește, fructe, clăite, ziare, alune în cornete de hîrtie. Potrivit statisticilor oficiale, o parte destul de mare dintre cei aproape trei milioane de locuitori ai celui mai mare oraș al Turciei realizează din comerțul ambulant un venit mediu lunar echivalent cu circa 25 dolari, exact suficient pentru a nu muri de foame.

Marele bazar acoperit, acel uriaș labirint de ganguri și ulicioare întesate cu dughene — fiecare din cele 92 de coridoare purtînd numele unui meșteșug — asigură traiul unei alte părți a cetățenilor Istanbulului. Aici poți cumpăra orice, de la inele de aur împodobite cu diamante la lenjerie de nailon, de la covoare orientale la aparate de radio cu tranzistoare. Bazarul, spun documentele, construit în lemn în 1548, în timpul domniei lui Soliman Magnificul, a fost în repetate rînduri mistuit de incendii pînă cînd, în secolul al XVII-lea, a fost reconstruit din cărămidă. Distrus din nou, în 1898, de un cutremur, a fost încă o dată reconstruit, păstrînd pînă în zilele noastre aproximativ aceeași înfățișare. El este și azi cea mai mare piață a întregului Orient, legat prin mii de fire de întreaga viață economică a Istanbulu-

ORASUL DE PE DOUA CONTINENTE

lului. Sub bolta imensă care-l acoperă, sub luminile electrice care ard tot timpul zilei, domnește o agitație continuă, o forfotă fără răgaz. Între pereții acoperiți cu stofe, covoare, piei de oaie sau obiecte de aramă răsună, în toate limbile, chemările negustorilor care-si laudă care mai de care mărfurile. Ecourile pătrund pînă și-n micile cafenele, în care turiștii oboșiți caută puțină odihnă. Hamalii parcurg cu pași măsurători coridoarele înguste, ducînd în spate poveri neverosimile. Aprovizionarea acestui vast centru comercial se face în cea mai mare parte așa, pe spinările robuste ale sutelor de oameni recrutăți în fiecare dimineață pentru cîțiva bani.

Bazarul este fără îndoială una dintre «curiozitățile» Istanbulului, unul dintre punctele care nu lipsesc de pe nici un itinerar turistic. Orașul acesta fondat de Constantin cel Mare în al patrulea secol al erei noastre, fostă capitală a Imperiului roman de răsărit — supranumit pe atunci «Noua Romă» și considerat cea mai mare și mai frumoasă metropolă a Europei medievale — apoi capitala Imperiului otoman, păstrează din diversele epoci ale zbuciumatei sale vieți numeroase vestigii de uriașă valoare istorică și artistică. Zidul de apărare construit în urmă cu un mileniu și jumătate de împăratul Theodosiu, biserica Sfînta Sofia, azi muzeu, Moscheea albastră ridicată de sultanul Ahmet, moscheile Baiazidie și Suleimanie, datînd din secolul al șaisprezecelea, ansamblul de clădiri, pavilioane, chioșcuri și grădini ale palatului Topkapi, care domină Bosforul, coborînd în terase spre țărnișurile strîmtorii sînt numai cîteva dintre podoabele Istanbulului. După 32 de ani de restaurări, în Topkapi au fost prima dată deschise accesului public o treime din cele 400 de săli, camere, băi și terase ale fostului harem al sultanilor. Nimeni nu mai călcăse pe aici, cu excepția oamenilor care s-au ocupat direct de lucrările de restaurare, din 1909, cînd sultanul Abdul Amid s-a mutat în noul «sarai», palatul Dolambahce, în prezent reședință a guvernatorului din Istanbul. Topkapi, a cărui construcție a început în 1457, la numai patru ani după cucerirea Constantinopolului de către otomani, a fost timp de patru secole fără întrerupere reședința suveranilor marelui imperiu. Bogăția uluitoare a pavilioanelor sale, tezaurul care păstrează cea mai prețioasă colecție de bijuterii din lume, colecțiile de porțelanuri, arme, costume sînt aproape tot ce a mai rămas din fosta splendoare a sultanilor care au domnit peste Imperiul otoman.

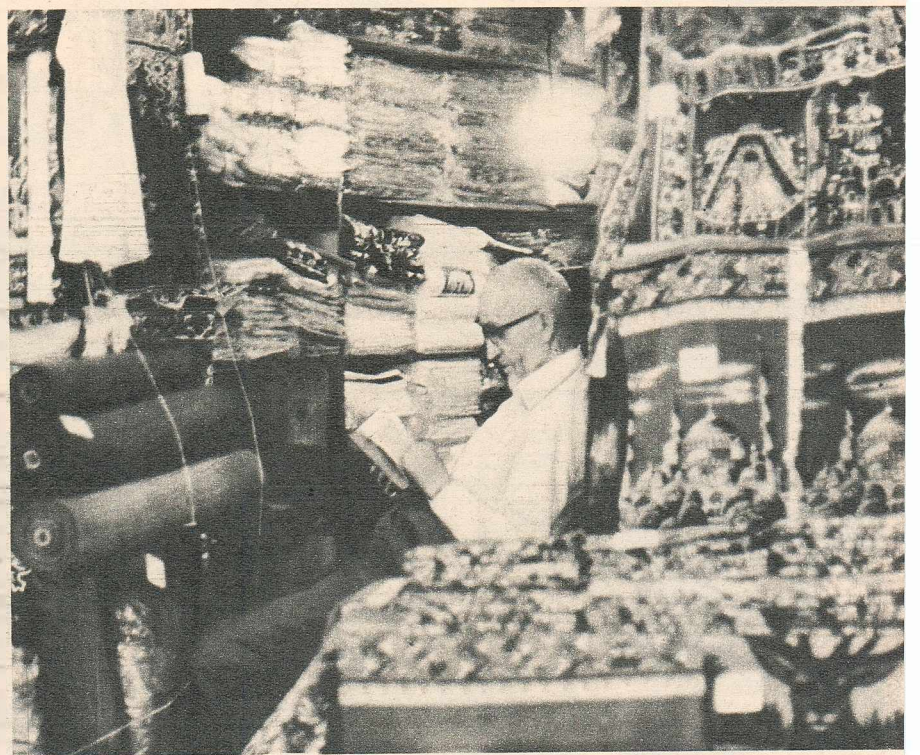
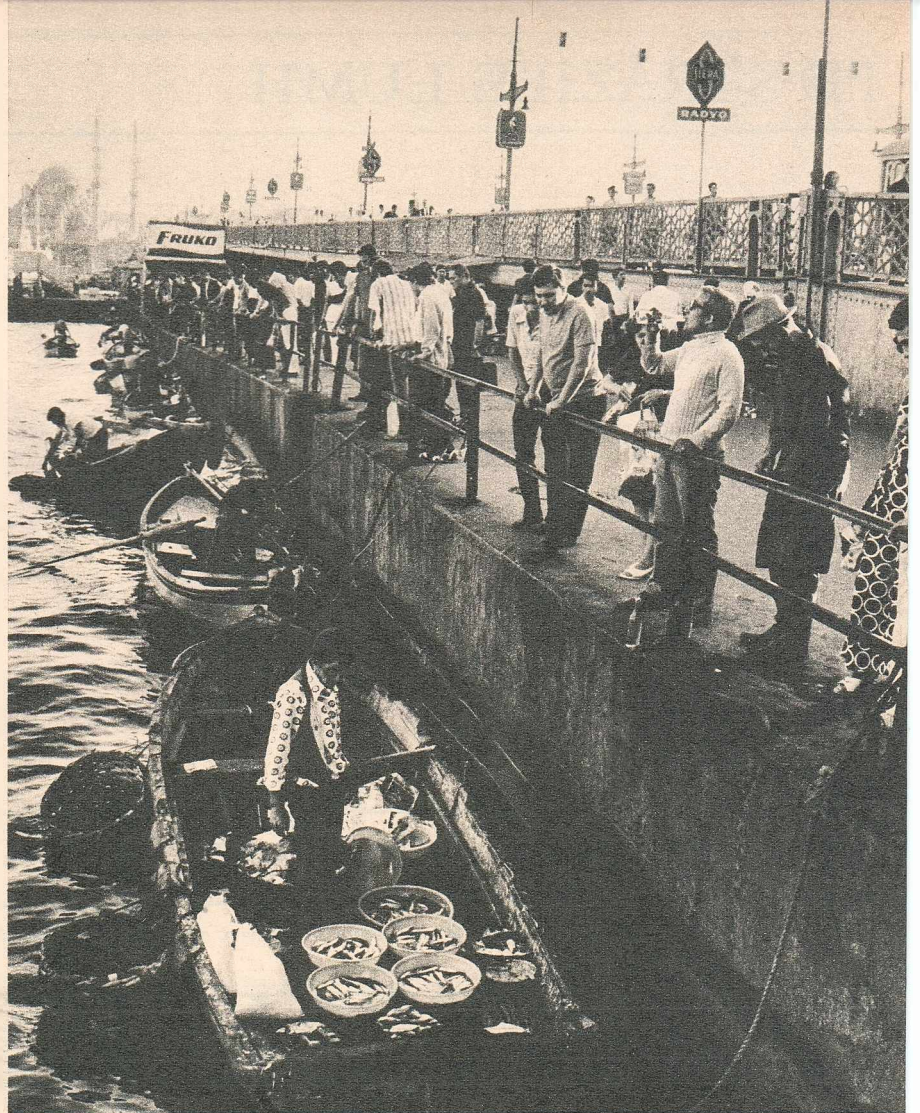
Oricine cutreieră străzile Istanbulului este frapat de uriașul număr de taxiuri — mașini mari, americane, fabricate acum cel puțin 15 ani și livrate Turciei de industria constructoare de automobile a S.U.A., care găsește aici un debușeu pentru stocurile acumulate în depozitele sale de produse nevandabile. Enorme, grele, întreținute cu mijloace tehnice primitive, aceste taxiuri multicolore gonesc claxonînd în aglomerația uriașului trafic citadin, pe care-l fac și mai haotic, și mai asurzitor. Abundența mașinilor americane demodate pe piața turcă nu e un caz unic. Același lucru se întîmplă cu numeroase alte mărfuri, care ajung aici după ce au fost refuzate pe alte piețe.

Industria turcă se află încă la începuturile dezvoltării ei, producția situîndu-se de multe ori sub nivelul necesităților economiei naționale. Istanbulul, cel mai important centru

economic al țării, dispune, în afara vastei rețele de ateliere meșteșugărești, de întreprinderi de industrie alimentară, textilă, fabrici de ciment și șantiere navale. În ultimii ani au mai luat ființă aici cîteva zeci de fabrici, mici și mari, și-au făcut apariția întreprinderi constructoare de mașini. Insuficiente însă, în ansamblul lor, pentru a asigura locuri de muncă populației orașului. Cu toate acestea, Istanbulul atrage zi de zi sute de țărani săraci din Anatolia și din partea europeană a țării. Pentru cei care lucrînd pămîntul altora nu pot cîștiga nici măcar atît cît să-și țină zilele, metropola reprezintă singura speranță de supraviețuire. Dacă au noroc, găsesc de lucru ca salahori pe vreunul dintre șantierele noilor cartiere — care, potrivit noilor planuri de refacere și lărgire a orașului, iau, pe ici, pe colo, locul aglomerărilor de căsuțe din lemn — sau la construcțiile de drumuri. Familiile, care-i însoțesc de obicei în peregrinările lor, sînt găzduite în corturi mici, circulare, care se înmulțesc ca ciupercile în jurul șantiierelor. Aici, în oraș, țărani iau contact cu o altă lume, care îi ajută să-și lărgescă puțin orizontul, încep o nouă viață, la fel de nesigură însă ca aceea din care au evadat. Dezamăgiți, mulți dintre ei recurg la ultima fugă posibilă, alăturîndu-se muncitorilor care iau drumul străinătății. Numai în Republica Federală a Germaniei au emigrat în ultimii ani 300 000 de muncitori turci. Deși în marea majoritate necalificați, turcii sînt apreciați de capitaliștii vest-germani pentru că acceptă cele mai scăzute salarii și sînt docili, primind fără să crîncească cele mai grele și periculoase munci. Nu demult un cotidian vienez consacră condiției emigranților turci din R.F. a Germaniei cîteva articole. Titlul general sintetiza conținutul: «Comerțul cu turcii».

În Skutari, dincolo de Bosfor, în partea asiatică a orașului așezat pe două continente, locuiesc reprezentanți ai burgheziei mari și mijlocii. Aici toate caracteristicile arhitectonice care fac din Istanbul un oraș unic, de neuitat, dispar. Străzile, clădirile, vile, palate sau magazine, imită formele și culorile specifice construcțiilor din țările capitaliste occidentale, fără a atinge totuși — așa cum se întîmplă aproape totdeauna în cazul imitațiilor — perfecțiunea lor glacială. Bancherii, marii comercianți, liber-profesioniștii bogați, oamenii de afaceri trăiesc aici, în Occidentul artificial pe care și l-au construit, izolați, protejați, ignorînd frămîntările și nevoile oamenilor de rînd. În acest cartier, unul dintre cele mai aristocratice ale Istanbulului, își au reședințele o bună parte dintre acele familii turce care, deși nu constituie decît a cincea parte din populația țării, își împart circa 70 la sută din produsul național. Și tot în Skutari, comerțul de droguri este mai intens decît oriunde în Istanbul, la adăpost însă de rigorile legii pentru că aici se bucură de o înaltă protecție și o largă complicitate. Nu ajung la închisoare decît vinzătorii mărunți pe care echipa antidrog a poliției îi găsește din cînd în cînd cu cîteva grame de cocaină, marijuana sau hașiș, la restaurantul «Yener» sau la «Topkapi Kebap Donerve Luhmacum», în cartierul Eminönü, un labirint sufocant de străduțe mărginite de cocioabe.

În fiecare oră, în fața palatului Dolambahce se schimbă garda. Trei militari, cu casca

albă coborîtă pînă la rădăcina nasului, înaintează bătînd ritmic pasul. În fiecare noapte, pe bulevardul Kennedy, șiruri lungi de camioane își așteaptă rîndul pentru a putea fi imbarcate pe bacurile care, pînă la realizarea mult așteptatului pod peste Bosfor, oferă singura posibilitate de traversare a strîmtorii spre cealaltă parte a orașului. Aproape în fiecare zi la Universitatea din Istanbul, frecventată de 40 000 de studenți din întreaga țară, se declanșează tulburări soldate cu intervenția poliției, nu o dată cu procese și sentințe capitale. Și cu fiecare zi omul de pe stradă devine mai conștient de propriile lui aspirații, oglîndă a dezideratelor de independență economică și politică, de progres social al întregului popor turc.

Negustor de stofe și covoare intr-una dintre cele peste 3 000 de dughene și prăvălii din marele bazar acoperit.

Galata, unul dintre cele două poduri care traversează Cornul de Aur. Dedesubtul lui, unul dintre locurile de predilecție ale vinzătorilor de pește.

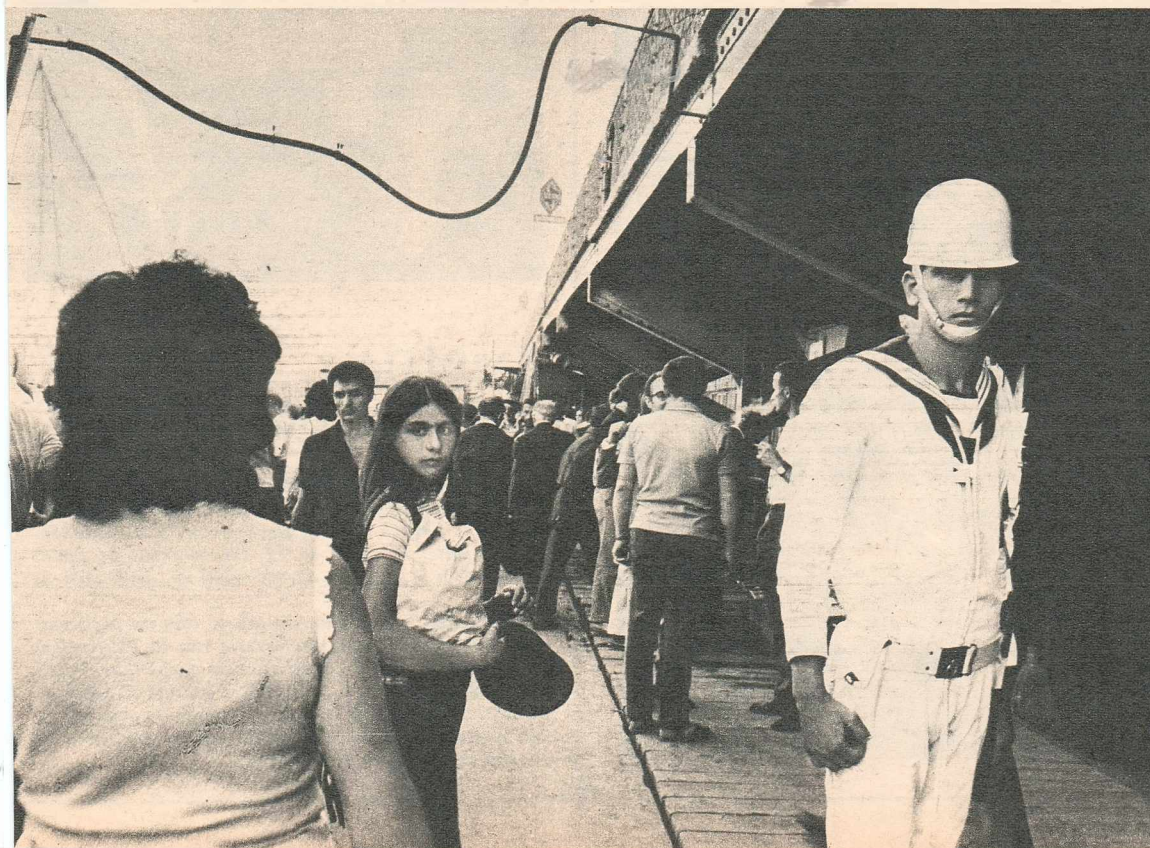
Polițistul înarmat, într-una din posturile sale cele mai pașnice.

Viața-i silește
pe copii să învețe mai lesne
arta de a câștiga un ban,
decît buchea cîrții.

Hamal
tocmit
cu ziua
pentru
aprovizionarea
cu mărfuri
a bazarului.

Cît timp
vor dura
lucrările
de
construcție,
familia
țăranului
angajat
ca salahor
va locui
în acest
cort.

mapamond'72

de Ioan GRIGORESCU

rubens— la el acasă

Casa lui Rubens, mic palat în stil flamand, cu un portic pe care se înalță statuile lui Hermes și Atena, se află în Anvers, la câțiva pași de imprimeria-muzeu Plantin-Moretus în care a creat marele maestru al ordinului «Compasul de aur». Muzeul deține cvasitotalitatea lucrărilor imprimate aici, peste 20 000 titluri-volum, alături de 150 incunabile, printre care celebra Biblie în 42 de linii a lui Gutenberg. «Officina Plantiniana», care a lucrat pentru toate marile curți ale Europei, este, de asemenea, deținătoarea unei galerii de 150 de tablouri flamande, printre care se numără nu mai puțin de 18 pinze semnate de Rubens. Am putea afirma că dincolo, «acasă la Rubens», sînt mai puține valori ieșite de sub penelul pictorului și al discipolilor săi, în schimb ambianța interiorului ne relevă amănunte despre viața intimă a marelui flamand. Dar obiectele sînt moarte și nu pot grăi decît prea puțin despre cel ce le-a îndrăgit și le-a folosit; limbajul lucrurilor este însă completat aici de grădina vie a casei, păstrată cu aceleași flori și plante de atîtea ori surprinse pe pinzele lui Rubens.

Dar la Anvers Rubens este la el acasă în tot orașul. Splendida catedrală Notre-Dame, cu turnul ei învăluit într-o savantă dantelărie de piatră cizelată parcă de mina șlefuitorilor de diamante, adăpostește trei dintre cele mai impresionante tablouri pe teme biblice care îi poartă semnătura: «Răstignirea», «Coborîrea de pe cruce» și «Înălțarea la cer». În fiecare vineri, la amiază și seara, cele 47 de clopote din turnul catedralei bat vreme de un ceas o stranie simfonie în bronz din dangăte și clinchete, tulburătoare combinație sonoră cu tainele transmise din tată în fiu de clopotarii care au deprins acest meșteșug încă de prin secolul al XIV-lea. La Saint Jacques, unde se află mormîntul pictorului, deasupra altarului gotic a fost înălțată pinza Madonei înconjurată de sfinți, în care Rubens s-a pictat pe el însuși sub înfățișarea sfințului Gheorghe, dînd chip fecioarei din imaginea primei sale soții Isabella Brant și inspirîndu-se nu fără aluzie din trăsăturile celei de-a doua soții a sa, Hélène Fourment, pentru a face mai sugestiv plîsul și cînta Mariei Magdalena. În biserica Sfîntul Paul, tablourile lui Rubens stau alături de pinzele lui Van Dyck, Teniers și Jordaens. Din păcate, un incendiu a ăistrus în 1717 biserica Saint-Charles-Barrôme, mistuind în flăcări nu mai puțin de 39 de pinze ale maestrului. «Templul de marmură», cum a fost supranumită această biserică în stilul așa-zis «tezuit», a rămas pînă în zilele noastre lăcașul artiștilor, poate pentru că aici îi plăcea lui Rubens să vină și să se roage.

Mai sînt la Anvers vreo cîteva zeci de «Rubens» pe la muzeul «Royal des Beaux-Arts», — care deține o colecție unică a primitivilor flamanzi — pe la Casa Rockox și pe la alte vreo zece muzee care fac faima orașului. Dar cel mai viu Rubens se află în piața care îi poartă numele, și el nu este nici statuia de bronz a marelui flamand, nici umbra pașilor săi de mult trecuți pe aici, ci poporul Anversului, același peste secole, care se adună în fiecare duminică să asculte muzica de promenadă cîntată de fanfarele orașului. Rubens ascultă și el de pe un soclu de granit, cu umerii și brațele pline de porumbei, privind peste capetele mulțimii la eternitatea orașului său.

Un măscărici al urbei imită dirijorul, comandînd cu gesturi grotești fanfara lui imaginară, cățărînd pe treptele monumentului înălțat în memoria regelui pictorilor Flandrei, și atunci toată asistența se întoarce cu fața spre el, iar pictorul de bronz îl privește mîniat, fără puțința de a-l alunga. Bat cele patru duzini de clopote ale catedralei o dumnezeiască toacă pogorîtă din turnul învăluit în dantele de piatră, copiii se zben-guie ca într-un tablou de Breughel, și printre moșnegi cu ochii pierduți în ceața amintirilor privesc cu surisuri palide puberii în halate albastre de la școlile șlefuitorilor de diamant, cu hainele abia scoase din etuvelu în care și-au lăsat pulberea de stele...

castele pe nisip

A clădi castele pe nisip e, desigur, o greșeală atât etică cât și topografică. Deși nisipul nu oferă nici o garanție, deși nisipul nu inspiră prea multă încredere, numărul celor dornici să-și ridice tocmai aici castele nu e foarte mic. Interesant de remarcat e că ei nu vor să clădească pe nisip o magherniță, o garsonieră, nici măcar un apartament. Grandomania se amestecă nefericit cu lipsa de realism. Ei nu vor o biată și modestă garsonieră. Dacă tot construiesc pe un teren alunecos și nesigur, apoi măcar să construiască un castel. Nimeni nu vrea să construiască o garsonieră pe nisip. Toți vor să construiască magnifice palate.

Dar a construi «castele pe nisip» e în primul rând un stil de viață. Sînt oameni care pun bază numai pe lucrurile nesigure. Cum e ceva imposibil de realizat, cum le inspiră încredere. Aici e de mine. Ei ignorează realitatea, și asta li se pare suficient. Cum descoperă o femeie frivolă, cum vor s-o ia de nevastă imediat. Cum găsesc un escroc, cum își deschid sufletul. Aptitudinile reale cu care i-a înzestrat natura le ignorează și umblă, de la crăpatul zorilor pînă hăt, noaptea tirziu, după himere. A umbla după himere a devenit metoda lor de a se distra. În loc să-și vadă de contabilitate — meserie în care sînt, fără îndoială, înzestrați cu focul sacru — vor să devină tenori sau cîntăreți de operă. În loc să muncească, cîntă. Au ceea ce se numește «atracția imposibilului». De aceea metoda lor de a trîndăvi este visarea; visarea nu e numai extaz poetic, ea poate fi o metodă foarte practică de a omorî timpul. Timpul lui, timpul celorlalți, timpul întreprinderii. A construi pe un teren sigur cere efort, a construi pe un teren alunecos nu cere nici o trudă. Un asemenea individ va fi totdeauna doldora de proiecte, burdușit cu tot felul de planuri... Că s-ar duce nu știu unde. Că s-ar îndrăgosti de nu știu cine... Că s-ar apuca de nu știu ce meserie...

Ceva mi-l face suspect. Prea mult îi place să construiască pe nisip. Știe foarte bine că se va alege praf și pulbere din castelele lui așezate tocmai pe alunecosul nisip, cu toate astea strînge cărămidă cu cărămidă...

Asemenea oameni devin cu timpul lipsiți de viață și de substanță. Sînt și ei alunecoși și nesiguri ca nisipul. De aceea ei nu trăiesc, ci au doar stări de spirit. Mereu se întrebă ce să facă, cum să facă... Și uite-așa trece viața. Pînă la bătrînețe se tot întrebă. Stau și ei, săracii, într-o rînă... Devin și ei autentice castele de nisip... Fără să-și dea seama, alunecă, se surpă și se duc...

PÎRTIEEE! ...

În funcție de configurația terenului, această combinație de schi-aparat de zbor permite deplasarea pe zăpadă sau în aer la înălțimea dorită, cu o viteză de 40 km pe oră, fără alte riscuri de accidentare decît cele obișnuite schiului. () strălucită demonstrație a fost făcută în acest sens de instructorul de schi Art Furrer, într-o stațiune din Alpii Elveției.

MISS MINI

Pentru ca persoanele de sex feminin din Marea Britanie, cu vocație pentru titlul de «Miss», să nu treabue, în anumite cazuri, să aștepte prea mulți ani, s-a instituit un concurs de frumusețe feminină pentru candidate în vîrstă de 3 pînă la 6 ani. Dintre cele zece finaliste a fost aleasă «Miss mini» Jeanette Kenny, în vîrstă de șase ani, pe care o vedem în fotografie felicitată de Adam Garatt, un tînăr în vîrstă tot de șase ani, membru în juriul concursului.

ULTIMUL RĂCNET...

Dacă deschideți cumva o cutie de conserve, fie de mazăre extrafină, fie de compot de piersici, fie de ghiveci călugăresc, nu cumva să aruncați etichetele. Pentru că s-ar putea ca moda japoneză de «decorare» a veșmintelor cu asemenea etichete să ajungă și pe la noi. Ducă-se pe pustii!...

AMBIȚIA NU CUNOAȘTE VÎRSTE

Ca să fie la «înălțimea» partenerului (în care nu este greu să-l recunoaștem pe marele maestru iugoslav Svetozar Gligoric), Shirley Wilson, elevă a unei școli medii din Irby, Anglia, în vîrstă de 12 ani, și-a pus pe scaun, înainte de a se așeza la «meciul vieții ei», două cărți de telefon...

Cîștigătoarea unui concurs de șah la care au participat zece mii de concurenți, Shirley s-a dus la Hastings în zilele marii competiții internaționale a sportului inteligenței. Aici, ambiția ei de a juca o partidă cu un mare maestru al șahului, pe care să-l învingă, s-a realizat pe trei sferturi: Gligoric a acceptat să-i fie partener, iar rezultatul partidei a fost remiza.

BRRRR, CE TRADIȚII!...

În ziua de Anul nou, indiferent câte grade peste sau sub zero arată termometrul, femei, bărbați și copii din așezările olandeze de pe coasta Mării Nordului fac, în numele tradiției, o baie de mare (foto 1). Unii dintre păstrătorii dărdătoarei tradiții apar în minută de carnaval, costumul fiind prevăzută și cu un buzunar în care eventual să-și găsească adăpost o stichiușă de whisky (foto 2).

Este pentru a 19-a oară că atletul maghiar György Schirilla traversează, în noaptea de Anul nou, valurile reci, nu albastre, ale Dunării în dreptul hotelului budapestan Gellert (foto 3). Un reporter îi cere temerarului sportiv un «cald» salut adresat radioasculțătorilor.

FUGI CU URSUL!

Diavolea, cititorule, care n-ai implinit încă cincizeci de ani, nu știi cum era cu ursul tămăduitor de boale. Ți-l prezentăm noi pe unul dintre ultimii care și-au mai practicat meseria, în București, pe la 1925. Venea ursarul cu ursul lui în mahala și căuta bolnavi «de șale, de spinare, de burtă și de cîte altele», cărora le oferea tratamentul «ambulatoriu», pe loc, în mijlocul străzii. Bolnavul se culca cu fața în jos, pe trotuar, și ursul-doctor îl călca apăsat, cu greutate, pînă cînd bietul pacient striga «ia-l, că nu mai pot!» Cei care asistau, uimiți, la spectacol, plecau convinși că tămăduirea nu va întîrzia. Dar uneori, în urma ursului venea Salvarea să-l ducă pe cel cu oasele zdrobite la spital.

SĂ VEZI ȘI SĂ NU CREZI

Unde și cînd credeți că a fost fabricat acest tip «ultra» de pantof de sticlă? La Paris, în ianuarie a.c.? Nu! La Guban-Tișișoara, în trimestrul patru al anului trecut? Aș! Pantofii au fost fabricați într-o întreprindere din Roma. Dar nu din Roma italienilor, ci din Roma românilor, acum 1 700 de ani...

Îl vedem în fotografia de față pe domnul doctor Doppelfeld, directorul Muzeului romano-german din Köln, prezentînd această senzațională descoperire din domeniul arheologiei și al istoriei culturii materiale a omenirii.

PREFERAȚI ELEGANȚA SOBRĂ? CONFORTUL MODERN?

NU EZITAȚI! CEREȚI LA MAGAZINELE DE MOBILĂ GARNITURA FELICIA

Camera de dormit creată anume pentru dv. de întreprinderile Ministerului Industriei Lemnului, compusă din: dulap cu trei uși și dulap cu două uși, avînd corpuri suprapuse, pentru lenjerie, haine și obiecte utile, pat cu noptiere pentru două persoane, comodă, taburet cu tapițerie.

Garnitura FELICIA vă asigură reconfortare deplină, într-o ambianță dintre cele mai agreabile

FELICIA

**FRUMOS,
UTIL,
PRACTIC,
AVANTAJOS,
ATRIBUTE
ALE
PRODUSELOR
CENTRALEI
INDUSTRIALE
A GEAMURILOR
IZOLATOARE —
PLOIEȘTI**

Atenția colectivului de conducere al ÎNTRINDERII DE MATERIALE IZOLATOARE-Berceni-Ploiești este îndreptată spre permanenta diversificare a produselor. Incununarea cu succes a strădaniilor depuse de colectivul de aici, aplicarea în procesul de producție a unor studii și cercetări efectuate de-a lungul anilor se materializează în realizarea noului produs — impletitura din fibre și sticlă bitumată.

Realizat cu utilaje din import și românești, noul produs, — al cărui certificat de naștere a fost semnat cu puțin timp în urmă — datorită faptului că posedă câteva proprietăți specifice (suport din impletitură din fibre de sticlă, aplicarea unei cantități mai mari de bitum pe mp decât la cartonul asfaltat și un strat superior de nizip — conferindu-i-se astfel o durată în timp mai mare de circa 3 ori decât a cartonului asfaltat) face ca el să fie recomandat spre utilizare la construcția soselelor, fundațiilor, acoperisurilor și în general la toate lucrările care necesită un proces de hidroizolație.

Evident că produsul pe care îl înlocuiește — cartonul asfaltat, produsul de debut al fabricii — nu și-a părșit adepții, el fiind în continuare solicitat permanent.

Cu toate acestea ne-am permis să vă sugerăm ca atunci când, uneori, nu-l găsiți momentan în magazine să solicitați cu aceeași încredere excelenții înlocuitor al său, — impletitura din fibre de sticlă bitumată — produs folosit cu același succes ca și cartonul asfaltat la amenajarea acoperișurilor de la diversele anexe gospodărești (garaje, magazii — în general con-

strucții ușoare) sau a celor de campinguri, cabane etc., construcții care necesită un acoperiș cu o pantă mai mare de 15°.

Paleta coloristică în care se prezintă — verde, galben, roșu — îi conferă încă un atribut, de astă dată de ordin atractiv.

Fenomenul diversificării e sesizabil și la altă unitate a CENTRALEI INDUSTRIALE A GEAMURILOR ȘI MATERIALELOR IZOLATOARE — Ploiești, Fabrica de geamuri-Buzău, unde, printre celelalte produse realizate, o atenție deosebită se acordă geamurilor emailate.

Primii 2 740 mp geam securizat emailat — cantitate cu care a demarat producția unității din Buzău — au avut cinstea de a orna marea complex hotelier INTERCONTINENTAL-București, intrinsec apreciind unanim favorabile din partea beneficiarului.

Între timp, întreprinderea de geamuri-Buzău a livrat din aceste produse cantități însemnate și altor beneficiari din țară.

Justificarea acestor solicitări o găsim în avantajele deosebite pe care le prezintă geamurile emailate: rapiditate în montare, colorit și aspect plăcut, economii pe mp în montare, întreținere ușoară — calități care fac ca produsele citate să fie utilizate, fără rezerve, în diverse locuri: fațade și interioare decorative, fațade în construcții civile și industriale, montate direct pe perete și în rame metalice.

Valoarea arhitectonică a construcțiilor unde sînt prezente geamurile emailate este sesizabilă datorită coloritului viu pe care îl prezintă aceste produse, — oliv, roșu, diverse tente, galben, oranj, albastru,

verde închis — reușindu-se astfel ingenioase combinații arhitectonice.

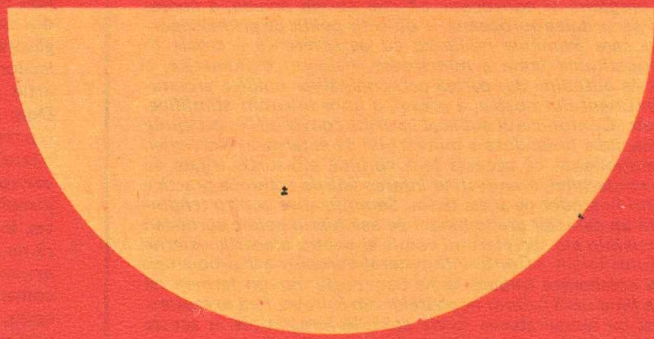
Din fișa sa tehnică spicuim: produs fără asperități sau bule de aer, grosime de 5 până la 12 mm, lățime de 2 m și lungime până la 3 m. Iată de ce geamurile emailate sînt preferate atunci cînd e vorba de confecționarea îmbrăcămîntei decorative a coloanelor de construcții, a stîlpilor de susținere sau sînt folosite pentru plăci decorative, vitrine, tonete, standuri de cărți, biblioteci etc.

În nomenclatorul ÎNTRINDERII DE MATERIALE DE IZOLAȚII ȘI FINISAȚI-Turda, printre multiplele produse realizate aici figurează și pinza bitumată, material folosit ca hidroizolator în construcțiile de izolații hidrofuge ale construcțiilor civile, industriale, sociale etc.

Produs care se obține prin impregnarea și acoperirea sau neacoperirea cu bitum filerizat a unei țesături din fibre vegetale sau sintetice, pinza bitumată se recomandă a fi folosită, pentru asigurarea unei rezistențe mai bune a construcției, intercalată cu cartonul asfaltat, cu impletitura din fibre de sticlă bitumată (ex.: construcția teraselor).

După acoperire, pinza bitumată este presărată, pe ambele părți, cu un material mineral.

Tipul de pinză bitumată acoperită cu material mineral se fabrică în patru sortimente: cu suport țesut din fibre liberiene; cu suport mixt țesut din fibre liberiene și de bumbac; cu suport țesut din fibre de bumbac și vigoană; cu suport țesut din fibre PNA și celulozice arahne.

o săptămână în lume

Animat de sentimente de profundă solidaritate internaționalistă, legat de popoarele celorlalte țări socialiste prin raporturi de prietenie și colaborare frățească bazate pe principiile independenței și suveranității naționale, deplinei egalități în drepturi, pe respect și încredere reciprocă, poporul român urmărește cu interes și simpatie eforturile acestora pe calea edificării societății socialiste și comuniste. Căci succesele fiecăreia din țările ce alcătuiesc sistemul mondial socialist — și presa cotidiană a relatat în aceste zile despre realizările în îndeplinirea planului economiei naționale pe 1971 a Uniunii Sovietice, a planului dezvoltării economice în Cehia și Slovacia, a planului economic al R.P. Mongole pe anul ce a trecut — reprezintă o contribuție la întărirea tuturor țărilor socialiste, la creșterea prestigiului socialismului în lume. În acest context se înscrie și interesul acordat de opinia publică din țara noastră întrunirii celei de-a doua Conferințe a Uniunii Comunistilor din Iugoslavia, eveniment de o deosebită importanță în mersul înainte pe calea socialismului a acestei țări de care sintem legați prin relații de prietenie și colaborare ce cunosc un continuu curs ascendent. În fapturile țărilor socialiste oferă totodată o bază pentru dezvoltarea și mai largă a colaborării și cooperării multilaterale dintre ele — fapt oglindit de altfel cu prilejul recentelor sesiuni ale Comisiei mixte guvernamentale de cooperare româno-ungară, de la Budapesta, Comisiei mixte guvernamentale de colaborare economică între România și R.D. Germană, de la Berlin, grupe de lucru româno-sovietice pentru colaborarea economică și tehnico-științifică în domeniul construcțiilor de mașini grele, energetice și de transport, de la București, grupe mixte pentru construcția de mașini din cadrul Comisiei guvernamentale româno-cehoslovace de colaborare economică și tehnico-științifică, întrunită de asemeni în Capitala țării noastre, care au evidențiat, toate, perspectivele creșterii schimbului de mărfuri și al dezvoltării cooperării dintre România și aceste țări. Cea de-a 56-a ședință a Comitetului Executiv al Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, întrunită la Moscova, la care a participat și reprezentantul țării noastre, a fost consacrată de asemeni adâncirii colaborării și cooperării între țările socialiste, membre ale acestui organism. Totodată dezvoltarea continuă a relațiilor de prietenie frățească și colaborare multilaterală a țării noastre cu celelalte țări socialiste și-a găsit întru chiparea, pe plan politic, în participarea în aceste zile a unei delegații de partid și guvernamentale, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, la Consfătuirea ordinară de la Praga a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, ale cărei rezultate vor face obiectul cronicii de săptămâna viitoare.

Continuând să se manifeste tot mai pregnant, curentul de opinie în favoarea pregătirii și convocării, cât mai curând posibil, a conferinței pentru securitatea europeană — obiectiv politic de primă importanță pentru care România militează cu perseverență — crește în amploare, constituind tema a numeroase dialoguri diplomatice, a multor luări de atitudine din partea personalităților politice preeminente ale continentului nostru, a presei, a unor întruniri științifice, studențești etc. Comunicatul publicat în urma convorbirilor prilejuite de vizita în capitala finlandeză a ministrului de externe al Norvegiei, de pildă, menționează că această țară sprijină eforturile legate de organizarea conferinței, manifestând interes față de acțiunile practice ale guvernului finlandez pe acest tărâm. Semnificative pentru tendințele ce capătă un caracter predominant pe eșichierul politic european sînt aceste cuvinte ale secretarului comisiei pentru afacerile externe a Parlamentului italian: «Conferința general-europeană în probicionele securității și colaborării trebuie să fie convocată într-un termen cât mai scurt, ea fiind utilă tuturor popoarelor din Europa, fără excepție».

În contrast cu temperaturile foarte scăzute înregistrate în aceste zile pe diferite meridiane și paralele, climatul social din numeroase țări occidentale se arată a fi deosebit de încins. Timp de mai multe zile greva lucrătorilor de pe aeroporturile canadiene a paralizat complet traficul, tot astfel cum a încetat activitatea în porturile S.U.A. de pe coasta Pacificului, datorită reluării grevei docherilor. În Anglia, cei 280 000 mineri greviști se manifestă drz în continuare. Ceea ce este însă semnificativ e faptul că această amplă mișcare revendicativă din țările occidentale cunoaște elemente calitativ noi, cum sînt tendințele tot mai accentuate spre unitatea de luptă a diferitelor organizații sindicale, spre o pronunțată tentă politică. Astfel, într-un document dat publicității în Italia de cele trei mari centrale sindicale italiene — C.G.I.L., C.I.S.L. și U.I.L. — se menționează intenția de a se declara la 3 februarie o grevă comună la Roma. Iar în Spania acțiunile celor 57 000 de studenți, ce revendică democratizarea învățămîntului și încetarea represiunilor polițienești — acțiuni organizate paralel cu o serie de greve în diferite regiuni ale țării — sînt forme de luptă pentru progres social, dar și împotriva dictaturii franchiste, pentru libertate și democrație. La toate acestea ar mai trebui adăugate mișcările de amploare împotriva rasismului din Rhodesia precum și din Africa de Sud-Vest. De altfel în aceste zile rasismul, colonialismul au fost condamnate și în cadrul O.N.U., cu prilejul întrunirii Comitetului pentru decolonizare (Comitetul celor 24), ca elemente care nu numai că intră în conflict cu litera și spiritul Cartei O.N.U. ci și contravin cu totul spiritului epocii noastre, de afirmare a demnității umane.

I. CIOARĂ

Marti, 25 ianuarie 1972

pe ginza, la tokyo

Cunoscuta arteră a capitalei nipone a găzduit mai zilele trecute o expoziție sui-generis. Nenumăraților trecători le-au fost prezentate panouri cu fotografii înfățișînd copii grav răniți, precum și alte atrocități datorate bombardamentelor americane asupra teritoriului R.D. Vietnam. Organizatorii acestei acțiuni — Comitetul japonez pentru investigația crimelor de război americane în Vietnam și alte organizații pacifiste — au chemat astfel populația să-și exprime protestul împotriva bombardamentelor și să ceară încetarea războiului dus de S.U.A. în Indochina — chemări ce au găsit un larg ecou.

malta, după ultimatum

Tratative, pertractări, oferte și refuzuri, schimb de note diplomatice și de emisari oficiali sau neoficiali au urmat ultimatumului dat Londrei de guvernul de la La Valletta, prin care se cerea evacuarea bazelor militare britanice din insulă. O revendicare ce se bucură de sprijinul larg al maltezilor, fapt relevant și de demonstrația publică de angajare din capitală în timp ce parlamentul delibera în legătură cu apărarea drepturilor legitime ale insularilor (fotografia de jos). În cele din urmă, negocierile de la Roma dintre primul ministru maltez, Dom Mintoff, cu reprezentantul britanic, lordul Carrington (în stînga și respectiv dreapta imaginii alăturate, sosind la Villa Madama, unde au avut loc convorbirile), și cu secretarul general al N.A.T.O., Joseph Luns, au dus la anularea ultimatumului maltez în schimbul asigurării date de guvernul englez că nu se va amesteca în treburile interne ale Maltei, precum și al unei serii de eventuale angajamente ale comandamentului N.A.T.O. în virtutea cărora acesta, cu acordul citorva țări membre, să contribuie la suma pe care Anglia urmează s-o plătească Maltei drept chirie pentru folosirea bazelor din insulă. În cercurile N.A.T.O. se vorbește totuși cu insistență de luarea unor «măsuri de precauție» — și anume, existența unui plan potrivit căruia, în eventualitatea necesității evacuării forțelor britanice din Malta,

acestora să li se acorde «azil» la bazele N.A.T.O. amplasate în Sicilia. Numeroase ziare și pături largi ale opiniei publice italiene se declară profund neliniștite de perspectivele acestei «mutări» precipitate a forțelor britanice în Sicilia. Ziarul «Avanti», de pildă, ține să avertizeze asupra efectelor negative ale operațiunii de transmutare precizînd: «Riscul pe care ar trebui să-l evităm se află chiar înaintea noastră».

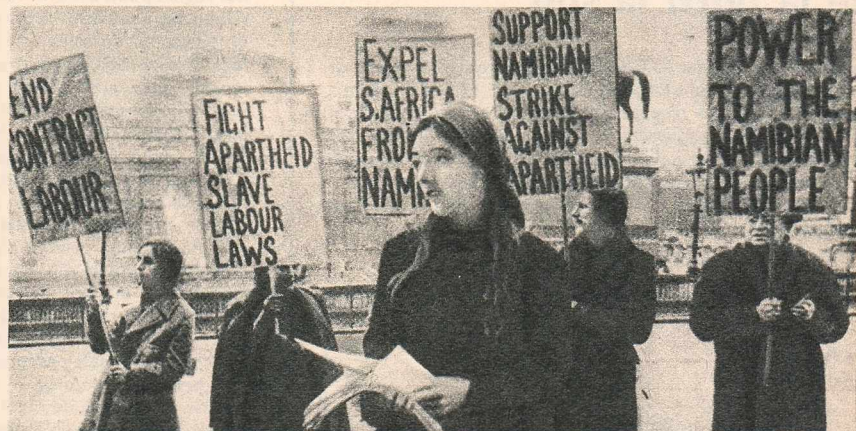
nu-ul populației zimbabwe...

La Gwelo (fotografia de sus), în alte orașe rhodesiene și chiar și în capitală autoritățile de la Salisbury au scos trupele în stradă. Este lucrul pe care și-l doreau poate cel mai puțin, în condițiile prezenței în țară a misiunii britanice conduse de lordul Pearce, sosită pentru a constata la fața locului opinia populației africane majoritare în legătură cu acordul din noiembrie dintre guvernul britanic și regimul rasist al lui Ian Smith, privind reglementarea relațiilor anglo-rhodesiene după criza declanșată în 1965 de proclamarea unilaterală a independenței Rhodesiei. Dar manifestațiile de protest ale populației africane față de acest acord, care reprezintă, în fapt, o recunoaștere a regimului rasist de la Salisbury, au făcut autoritățile rhodesiene să-și iasă din fire și să recurgă la dure măsuri de represiune. S-a mers până acolo că au fost arestați chiar și fostul prim-ministru Garfield Todd și fiica acestuia, sub învinuirea de «instigație la comiterea unor acte care ar pune în primejdie securitatea publică și ar produce dezordini», fiind oprite totodată și audierile comisiei Pearce programate a avea loc la Gwelo. La urma urmei toate acestea nu demonstrează altceva decât că autoritățile rasiste sînt conștiente că populația majoritară Zimbabwe se opune acordului anglo-rhodesian, acesta neconstituind o garanție reală pentru asigurarea drepturilor sale fundamentale și pentru exercitarea unei vieți politice normale. Cum se arată în declarația publicată la Alger de Frontul de eliberare din Zimbabwe, «Comisia Pearce a obținut deja răspunsul populației, care este NU».

...și al namibienilor

Mișcarea grevistă din Namibia, care a antrenat 13 000 muncitori de culoare din mine și transporturile feroviare, paralizînd aceste sectoare de activitate (în fotografia din dreapta, un grup de greviști aparținînd tribului Ovambo), a fost declarată — așa cum se arată într-o declarație a Organizației poporului din Africa de Sud-Vest (S.W.A.P.O.) — nu numai în semn de nemulțumire față de sistemul contractelor prevăzînd salarii de mizerie pentru munca în condiții deosebit de grele prestată de muncitorii africani, ci totodată și ca o expresie a protestului împotriva administrării ilegale a teritoriului Namibiei de către guvernul rasist sud-african. Cu greviștii din Namibia și-au exprimat solidaritatea și locuitorii ai capitalei britanice, organizînd pichete ce au demonstrat pe străzile orașului (fotografia de jos) și în fața reprezentanței R.S.A. cerînd să se pună capăt dominației regimului de la Pretoria asupra acestui teritoriu.

realități din lumea capitalului

LONDRA

ÎNCEPUT DE AN SUMBRU

Corespondență specială de la Gordon Schaffer

Situația la acest început de an nu se prezintă de loc roză pentru guvernul Heath. Prețurile s-au majorat și se prevede că ele vor continua să crească și mai mult. Hotărîrea guvernului de a înlătura controlul asupra chiriilor se va traduce prin absorbirea a peste 50 la sută din venitul unei familii. Taxele de import stabilite pentru o serie de produse alimentare, ca măsură prealabilă intrării în Piața comună, a făcut să crească prețurile multor bunuri de strictă necesitate și există încă tendințe de creștere a acestora o dată cu proiectata aplicare a unui impozit suplimentar.

În aceste condiții, cererile sindicatelor privind sporirea salariilor în vederea asigurării unui nivel de trai decent și adoptarea în același timp de măsuri menite să prevină creșterea costului vieții erau inevitabile. Guvernul a căutat să limiteze creșterea salariilor la aproximativ 7 la sută, nivel considerat însă de sindicate ca necorespunzător. Consecințele acestei politici se răsfrîng grav și asupra muncitorilor din sectoarele proprietate de stat. După ce anul trecut victimele au fost lucrătorii oficiilor postale, anul acesta este în joc soarta minerilor. Consiliului național al cărbunelui (N.C.B.), care dirijează respectiva industrie, i s-a asigurat sprijinul guvernului în cazul că refuză să acorde un spor mai mare de 7 la sută. Dar muncitorii s-au arătat fermi. După negocieri purtate de-a lungul a aproape 3 luni, timp în care reprezentanții sindicatelor de ramură n-au putut obține de la conducerea N.C.B. satisfacerea revendicărilor privind îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale minerilor, cei 280 000 muncitori de la toate cele 289 puțuri de extracție ale minelor de cărbuni au declarat grevă generală, fiind

hotărîți s-o continue pînă ce le vor fi satisfăcute cererile. Ei sînt sprijiniți de organizații sindicale din alte sectoare, care au recomandat membrilor lor «să nu presteze nici un fel de servicii de natură să submineze greva minerilor».

Autoritățile — cu atît mai afectate de această grevă cu cît a fost declanșată într-un moment în care, cum relatează presa, «și muncitorii de la căile ferate amenință cu greva... din cauza măsurilor pentru reducerea numărului de angajați» (Financial Times) — par hotărîte să-i înfrunte pe greviști, bazîndu-se pe acea armă perfidă pe care o constituie decretul privind relațiile industriale. Potrivit decretului se poate pretinde că greva amenință economia națională și ca atare să se dispună o aminare de 60 de zile. Desigur, se pot face și alte previziuni sumbre în ce privește intenția guvernului de a merge pînă la limită în folosirea unor măsuri draconice. Ceea ce este însă cert e faptul că, chiar dacă va recurge la toate mijloacele de massmedia — ziare, radio și mai ales televiziunea — împotriva minerilor și a celorlalte sindicate angajate în lupta pentru salarii, opinia publică nu mai poate fi, de astă dată, ușor indusă în eroare, cînd pretutindeni se văd efectele politicii guvernului de reducere a standardului de viață. Concretizate mai ales — fapt pe care guvernul nu-l poate contesta — în existența a peste un milion de șomeri înregistrați oficiali, cifră care în realitate este mult mai mare.

Aceste contradicții profunde de ordin social par să îndreptățească acele păreri ale comentatorilor de presă că în 1972 există posibilitatea unui eșec manifest al politicii conservatorilor.

canada: traficul aerian paralizat

O grevă de mari proporții afectează în Canada aeroporturile și traficul aerian. Salariații din transporturile aeriene au intrerupt pe rînd lucrul, în semn de protest față de refuzul oficialităților de a le satisface revendicările. În cazul în care prevederile noului contract de muncă nu vor fi modificate în sensul dorit de muncitori — a declarat Lucien Garand, președintele sindicatului — va fi luată în considerare declanșarea unei greve generale. Greva perlată, inițiată de 1 600 de controlori ai traficului aerian, după un conflict cu administrația ce a durat aproximativ trei luni și continuată de alte categorii de salariați, a fost însă suficientă pentru a paraliza complet, în cele din urmă, activitatea aeroporturilor, transporturile aeriene naționale și internaționale. În fotografie, aeroportul din Toronto și-a închis ghișeele.

moscova, de la nord la sud

La Moscova a fost dat în folosință un nou tronson al rețelei de metro. Unind stațiile «Ploșciad Noghina» și «Prospekt Mira», acesta leagă într-o magistrală de aproape 22 de kilometri lungime două alte tronsoane radiale. Locuitorii Moscovei vor putea traversa acum uriașul oraș de la nord la sud în numai 35 de minute. Pe traseul noului tronson au fost amenajate și două stații subterane. În fotografie, una dintre acestea: «Kolhoznaia».

FRANTA

L'Humanité

**140.000 CHOMEURS
dans la région parisienne**

Les syndicats C. G. T. préparent
une manifestation pour le 2 février

ZI DE ACȚIUNE ÎMPOTRIVA ȘOMAJULUI

Cresterea șomajului în țările capitaliste devine, cu fiecare zi, o problemă tot mai acută pentru oamenii muncii, determinând sindicatele să-și intensifice lupta împotriva acestei grave amenințări. Numărul real al șomerilor numai în regiunea pariziană — declară într-un interviu acordat ziarului «L'Humanité» Jean Dréan, secretar general al Uniunii sindicale C.G.T. a regiunii pariziene — a sporit, depășind cifra de 140.000. Concedierile iau proporții din ce în ce mai masive, ramurile industriale cele mai afectate fiind poligrafia, confecțiile, textilele. Sectoarele public și naționalizat înregistrează de asemenea, sub diverse forme, dificultăți de folosire a mîinii de lucru, comprimări ale personalului. Toate aceste motive stau la baza hotărîrii luate de Uniunea sindicală a regiunii pariziene de a organiza, în 2 februarie, o zi de acțiune în cadrul căreia salariații își vor prezenta patronilor, administrațiilor întreprinderilor în care lucrează, revendicările și soluțiile preconizate pentru satisfacerea lor.

ITALIA

**PAESE
SERA**

GIUSTIZIA S.O.S

In aumento omicidi e rapine:
mancano strumenti e riforme

SE ÎNMULȚESC CRIMELE ȘI JAFURILE

În legătură cu o altă problemă socială care ia proporții exacerbate, — criminalitatea — ziarul italian «Paese Sera» lansează un S.O.S. reproducînd cifrele alarmante citate cu prilejul deschiderii anului judiciar în Italia. Aceste cifre nu au nevoie de nici un fel de comentarii. Iată-le: într-un an un milion de delictе — peste 450.000 furturi, 3.500 jafuri, 1.131 omucideri. Cauza principală a crizei — apreciază ziarul «Paese Sera» — constă în faptul că reformele preconizate în domeniul justiției nu sînt aplicate. Datorită încetinelii acțiunilor procedurale, 60 la sută din procesele civile ajung să fie închise înainte de pronunțarea sentinței. Valul de criminalitate care a cuprins Occidentul nu poate fi însă explicat numai prin prostul mers al justiției. Cauzele lui, înfinic mai profunde, reflectă o gravă criză a întregului sistem social.

acord, dar pescarii...

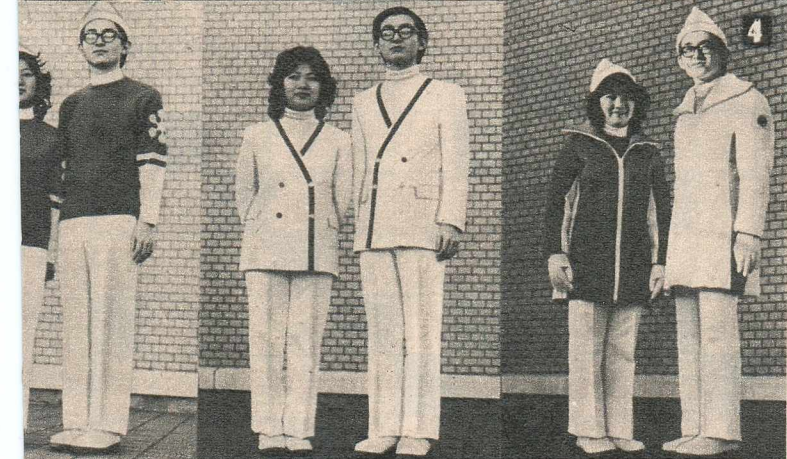
În cercurile comunitare de la Bruxelles s-a răsuflat cu ușurare cînd, după prelungite și dificile negocieri, s-a putut anunța că a fost realizată o înțelegere privind aderarea Norvegiei la Piața comună, aflată sub semnul incertitudinii pînă doar cu o săptămîină înainte de data semnării acordului — 22 ianuarie. Dar chestiunea cea mai controversată în timpul tratativelor (în fotografia de sus, de la stînga la dreapta, ministrul norvegian al comerțului, Kleppe, președintele în exercițiu al Consiliului ministerial comunitar, Thorn, — în picioare — și secretarul de stat norvegian pentru afaceri externe, Capellen), și anume, problema produselor norvegiene de pescuit și mai ales a zonei de pescuit, n-a fost considerată și de către cei peste 35.000 pescari norvegieni direct interesați (în fotografia de jos, cîteva ambarcațiuni pescărești în largul coastei din nordul țării) tot atît de soluționată ca la sediul Pieței comune. Astfel, Consiliul organizației pescarilor a dat publicității o declarație prin care anunță că se opune acordului încheiat între Norvegia și Piața comună privind reglementarea pescuitului în apele din apropierea coastelor norvegiene, întrucît nu poate fi luată în considerare, sub nici un motiv, o divizare a acestei zone de pescuit. De asemenea, ministrul pentru problemele pescuitului, Knut Hoem, și-a prezentat demisia în semn de protest față de acceptarea de către guvern a acordului cu Piața comună în problemele pescuitului. Poate că, tocmai prevăzînd toate acestea premierul Bratelli a ținut să precizeze că semnarea de către guvernul norvegian a tratatului nu constituie decît un prim pas spre aderarea la CEE, întrucît hotărîrea finală va fi luată de Storting (Parlament) după un referendum ce va fi organizat în luna septembrie...

de ce a fost arestat gian maria volonté?

Actorul italian Gian Maria Volonté a fost arestat în timp ce se afla la Roma, în Piața Spaniei, împreună cu un grup de reprezentanți ai muncitorilor din fabricile ocupate. Aceștia montau în piață un cort — cu autorizația primarului Darida — de unde intenționau să informeze trecătorii asupra cauzelor și scopurilor luptei lor. Tot aici urma să aibă loc, seara, un spectacol de teatru cu participarea lui Gian Maria Volonté, care în prezent turnează într-un film despre fabricile ocupate. Poliția a intervenit însă cu brutalitate. Au fost arestați activiști sindicali, muncitori, studenți. În fotografie: Volonté între polițiști înarmați cu pistoale și bastoane, «ca un gangster periculos» — comentează revista italiană «Vie Nuove Giorni». Acest episod s-a petrecut la cîteva săptămîni după marea acțiune grevistă a personalului tehnic, autorilor de scenarii și actorilor din studiourile de film, la care au luat parte numeroase personalități proeminente ale cinematografiei italiene (relatăată în «Flacăra» nr. 51 din 1971).

sapporo înainte de start

La ora când apare revista noastră, marile pregătiri pentru prima Olimpiadă albă de pe continentul asiatic au luat sfârșit. Trebuie să recunoaștem că — din dorința de a se face remarcăți — japonezii au apelat la tot ceea ce se cheamă fantezie, îndrăzneală și bun-gust atunci când au purces la elaborarea planurilor și executarea tuturor bazelor sportive.

Poșta din această săptămână ne-a adus ultimele imagini dinaintea marilor întreceri.

1. Toate gindurile bune, toate necazurile ori bucuriile de la olimpiadă vor fi transmise lumii întregi din acest oficiu poștal aflat în incinta satului olimpic, care se află la numai doi kilometri de Sapporo.

2. Fanfara armatei japoneze a repetat de nenumărate ori imnul olimpic, în acordurile căruia se vor înălța drapelele celor 35 de țări participante.

3. Nici un amănunt nu trebuie neglijat, drept care se verifică dacă flacăra olimpică — celebra flacăra olimpică — este rezistentă la eventualele intemperii (vânt, ploaie). Prima încercare n-a dat rezultatele scontate, flacăra stingându-se din lipsă de combustibil. Să sperăm că asemenea accident nu se va mai repeta. Precum se vede în fotografia noastră, și repetițiile s-au făcut cu tot fastul necesar.

4. Membrii echipei japoneze, — 90 la număr — participanți la mai toate probele ce se vor desfășura la Sapporo, au fost îmbrăcați de cunoscuta casă japoneză Teijin Ltd. După cum se observă din fotografie, costumele se remarcă printr-o linie sobră, dominată de albul imaculat al țesăturii. Se mai folosesc două culori: roșu și negru.

5. Aceste timbre editate de Ministerul japonez al poștelor și telecomunicațiilor, cu temă olimpică, bineînțeles, se vor pune în vânzare din prima zi a întrecerilor, adică de pe data de 3 februarie 1972.

agendă

În cadrul unui interviu televizat, WALTER SCHEEL, ministrul de externe al R.F. a Germaniei, a declarat că «Occidentul nu trebuie să se arate șovăielnic în acceptarea propunerilor privind conferința pentru securitatea europeană». O conferință pentru securitate în Europa — a adăugat șeful diplomației vest-germane — nu poate decît să aducă progrese în domeniile securității și colaborării.

În urma încetării din viață a regelui Frederik al IX-lea al Danemarcei, fiica sa, principesa Margrethe Alexandrine Torhildur Ingrid (32 de ani, mamă a doi copii), a fost proclamată de către primul ministru Jens Otto Krag regină a Danemarcei. Tînăra suverană, MARGRETHE a II-a a DANEMARCEI, a declarat, într-un discurs adresat popoului, că se va strădui să servească aspirațiilor sale de pace.

Dintre premiile de stat pe 1971 decernate de Consiliul de Miniștri al Republicii Sovietice Federative Socialiste Ruse pentru realizări deosebite în diverse domenii ale artei, premiul pentru cinematografie a revenit prestigiosului cineast sovietic, regizorul LEV ALEKSANDROVICI KULIDJANOV, pentru transpunerea pe ecran a monumentului roman dostoievskian «Crimă și pedeapsă».

Doar cu fixarea datei unei noi reuniuni, la 3 februarie, s-a soldat și cea de-a doua rundă de tratative desfășurate la Bruxelles între delegația țărilor membre ale CEE și reprezentantul special al președintelui Nixon, WILLIAM EBERLÉ. Reprezentanții CEE au respins cererea americană ca Piața comună să manifeste o față de produsele americane.

A încetat din viață, la Cannes, în vîrstă de 75 de ani, unul dintre personajele faimoase ale businessului mondial, îndeosebi pe tărîm petrolier, NUBAR GULBENKIAN, cunoscut și sub denumirea de «Mister 5%», moștenită împreună cu o mare avere de la tatăl său, Calust Gulbenkian. Acesta a devenit celebru și bogat în 1914, o dată cu perfectarea acaparării de către societăți anglo-franceze a petrolului irakian,

Forțele patriotice din Mozambic controlează în mod efectiv peste 25 la sută din acest teritoriu aflat încă sub dominație portugheză — a menționat într-o declarație făcută presei, la Lusaka, MARCELLINO DOS SANTOS, vicepreședintele Frontului pentru eliberarea Mozambicului (Frelimo). Totodată, Dos Santos a arătat că numai în ultimele șase luni au fost scufundate de forțele Frelimo 14 ambarcații militare ale trupelor colonialiste.

cronica de trei secunde

SCENARIU

Ce face un tip din Montreal? Un tip din Montreal urmărește soția unui director de bancă pînă o vede intrînd la coafor. Apoi așteaptă.

Ce știe un tip din Montreal? El știe ce știm cu toții: o doamnă știe cînd intră la coafor dar nu mai știe cînd pleacă de acolo.

Pe ce se bizuie planul unui tip din Montreal? Pe acest minunat adevăr, venit din adîncul experienței umane: doamna întîrzie la coafor.

Ce face directorul băncii din Montreal, soțul respectiv al doamnei? El se îngrijorează și dă telefon acasă. Doamna nu-i acasă.

Ce face tipul din Montreal? El telefonează directorului-soț și-i comunică sumbru că doamna a fost răpită. El cere o răscumpărare de 25 000 dolari, puși într-o sacoșă și depuși într-un anume loc al unei anume stații de metro. Directorul ce face? Înebunit, depune banii exact acolo și anunță poliția.

Ce se întîmplă mai departe? Soția directorului sosește la biroul soțului, sănătoasă și voioasă, ca orice soție care a întîrziat ceva mai mult la coafor. Ce face tipul din Montreal? El sună după un timp la director. El e sumbru. Unde e sacoșă cu banii? Nu e sacoșă cu bani. Soția e, sacoșă nu e...

Și ce s-a mai întîmplat la Montreal? Poliția a descoperit că sacoșă a fost ridicată din stația metroului de un angloaiat al transporturilor în comun. E bine? E rău? E frumos? E urît?

...Și ce-ar fi fost dacă acest mic scenariu genial ar fi izbîndit? Aveam o șansă de unu la sută ca femeile să se întoarcă punctuale de la coafor. Ar fi costat 25 000 de

dolari — dar nu merita? Iși dă cineva seama pe lingă ce cotitură am trecut?

Încerc să pun cele mai simple întrebări pentru a ascunde cutremurul care-mi stăpînește ființa: nici ideile cele mai clare, bazate pe observația femeii și deci a vieții — exact așa cum ne învață moralisții — nu mai pot triumfa?

NECROLOG

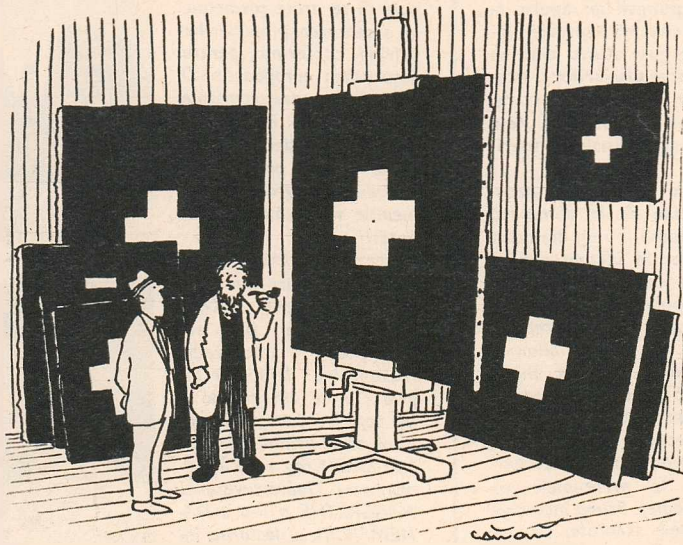
A murit la sfîrșitul anului 1971 David Starnoff, 80 de ani, unul dintre cei mai bogați oameni ai Statelor Unite. David Starnoff își începe cariera ca «băiat de telegrame» la Commercial Cable Company, unde ajunge repede operator. Tînărul devine celebru în 72 de ore. El a fost cel care a transmis lumii mesajul de S.O.S. emis de «Titanic». În 1919 devine președintele lui Radio Corporation of America, înălțime de la care înțelege că radioul poate servi și la alte minunății decît la transmiterea normală a mesajelor de viață și de moarte. Ca atare, în 1921, David Starnoff va fi primul radioreporter al unui meci de box — celebra întîlnire Dempsey-Carpentier pentru titlul mondial.

Exact după 50 de ani, Starnoff va muri.

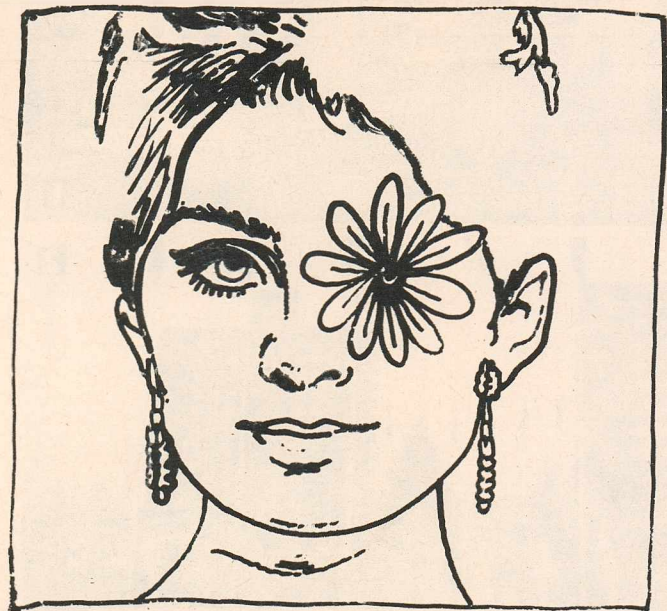
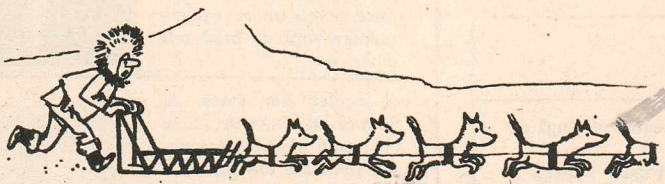
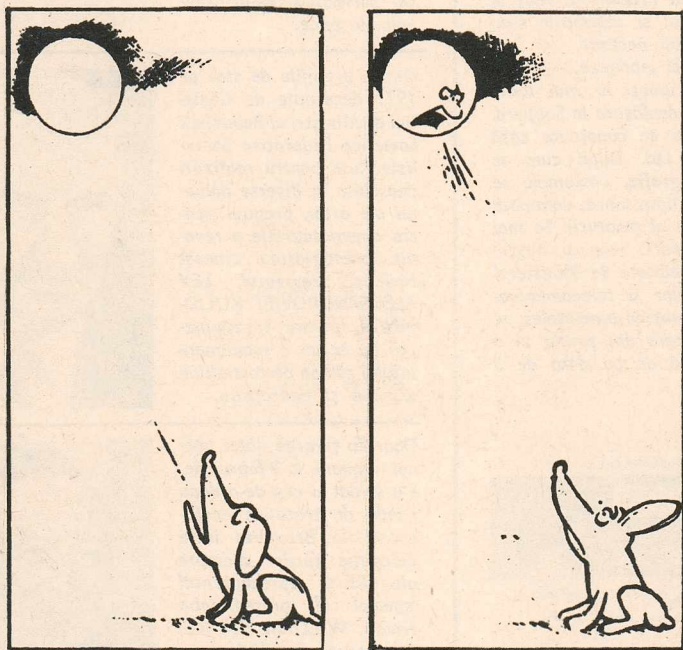
În numele maratonisților și al cronicarilor de trei secunde, ca și în numele acelor străni populații care ascultă miercuri, sîmbătă și duminică «sport și muzică» sau «calcio minuto per minuto», iar luni, marți, joi și vineri ascultă tot ce știau de altfel de miercuri, sîmbătă și duminică — nu pot transmite familiei îndurerate decît sincere și tîrzii condoleanțe.

Radu COSAȘU

DE PESTE HOTARE

— Critica elvețiană îmi este foarte favorabilă...

FEMINA

1	2	3	4	5	6	7	8		10	11	12	13
		F	T	D					M	A	M	A
2	M	I	E	R	E						E	
3		N	P								Z	
4	A		Z	I	N	E						
5		L	A						A		N	
6	A	T	E	N	A		I	S	S	I	T	E
7		I	N	E								
8	A	M	U		B	U	N	I	E	A		S
		A	T	E					A		M	I
10	A	D	A		D	R			A	D	R	
11		A		T	O	R	I					
12			C									
13			S									

ORIZONTAL: 1) Cea mai frumoasă... — cea mai bună... 2) ...cea mai dulce... — draga mea (pl.). 3) Legendară jertfă feminină în zid mănăstiresc — «Cea mai cîntată din cite-n lume-au fost cîntate»... — copilă a Soarelui și-a Lunii. 4) Profil de zîină! — Frumoase ca-n povești — Torcătoarea fără fir. 5) Lafa și Ana... — Micuța Ștefana. 6) Cea mai înțeleaptă... — n-a rezistat tentației. 7) S-a născut din Nina — Sărută ca-n Ardeal. 8) Acum... — îți mîngîie obrajii și ți se joacă-n plete — în șoaptă! 9) Fire între fire — Este blîndețea întruchipată (dim.)... — Maria! 10) Fata din Adamclisi! — Așa începe dragostea! — Leit capul Adrianei! 11) Iubit de Cleopatra ca... lumina soarelui — Victoria... — cu nume de floare, albă, parfumată floare. 12) Marmoreană — Născocire a lui Pan, de dragul nimfei Sirinx. 13) Femeie de astăzi și de ieri... — plină de mîrinimie.

VERTICAL: 1) Războinică asemenea

ostașilor — Septetul creatoarelor de emoții estetice. 2) Gîngășă... — și sfioasă ca o căprioară. 3) Viespe (fig.) — Ileana cînd e mîngîiată... — în casă! 4) Cuprinse de dor! — Economist și istoric român (n. 1897) — Particula «nobiliară» a Coanei Chirița. 5) Atît de fragedă — Cel pe care-l iubești. 6) El singur doar... — și cele iubite fără margini. 7) În visul fetelor — Purtate cu catrință — Sunet nesfîrșit! 8) Unul flancat de cite una! — Descurcărețe foc — Soclu de statuie! 9) Asemeni fulgului de nea — Împărăția Berenicei. 10) Sînt superbe... — în adevăr! 11) Îți este aproape — Anagramată tot o fată este. 12) Cei mai tineri dintre frați — Lăcaș al muzelor inspira-toare. 13) Vine tata după Aca!! — Fata îndrăgită de Ovidiu.

Sofia BUCURESCU

Dezlegarea jocului: ZANE.

Dezlegarea jocului «A fost odată...» apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) AVION — VITEJI. 2) LUPI — BALAURI. 3) BL — TOM — E — L — E. 4) APTER — HAZ — O. 5) CEI — EMINESCU. 6) A — NĂZDRĂVANI. 7) ZBEA — AC — ZMEU. 8) AORTA — ALEA — M. 9) PRE — OF — ACRA. 10) AUTO — AMU — ETC. 11) DREGATORI — IA. 12) AI — ÎNARIPATI.

1980 TEATRU

Traian STOICA (carte) ● Magda MIHĂILESCU (cinema) ● Vlad MUȘĂTESCU (disc)

Cornel BOZBICI (plastică) ● Sanda FAUR (teatru) ● E. DASCĂLU (muzică și televiziune)

CARTE

● În Editura Albatros, criticul A.I. Oprea prezintă 5 prozatori iluștri și tot atâtea procese literare. Prozatorii: Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Panait Istrati, Camil Petrescu, Gib Mihăescu. Iar «procese» sînt reconstituite din păreri contradictorii și polemice stîrnite în jurul operelor acestor prozatori. O carte vie, a cărei idee e inteligent și cu abilitate servită de materialul prospectat și selectat.

● Un act editorial de reală utilitate: tipărirea de către Editura politică a unei extrem de actuale **Agende pe probleme internaționale**. Volum colectiv, autorii studiilor dezbate momente importante din viața internațională contemporană. Sumarul cărții mai cuprinde un «documentar» al «Țărilor lumii», în care sînt prezentate datele și caracteristicile esențiale ale țărilor respective.

● Cunoscutul prozator austriac Franz Werfel (1890—1945) este prezent în librăriile noastre cu o selecție din navele sale **Povestiri din nouă lumi**. În românește de Vasile Spoială (Editura Univers).

● Olga Zaïcik e autoarea unei cuprinzătoare monografii asupra marii scriitor classic polonez Henryk Sienkiewicz (Editura Univers).

● Karel Capek ne povestește într-o suită de «schize umoristice» **Cum se face teatru — cum se face film**. 58 de desene de Josef Capek. Prefață și traducere din limba cehă de Dan Raicu (Editura Meridiane).

● Sub egida Institutului de istorie al Academiei de științe sociale și politici a apărut **Din cronica unor zile istorice**. Cartea consemnează pe zile (1 Mai 1944—6 Martie 1945), cronologic, evenimentele legate de pregătirea, înfăptuirea și urmările imediate ale insurecției antifasciste din August 1944. Prin folosirea unor izvoare editate și inedite, autorii: V. Liveanu, E. Cimponeriu, M. Rusenescu, T. Udrea, au întocmit o prețioasă lucrare de referință (Editura Academiei).

● În aceeași editură a apărut volumul **Originea și evoluția omului** de Olga Necrasov, notabil și pentru documentația «la zi» a tematicii minuțios expuse.

● Săptămînalul bucureștean **Contemporanul** lansează o binevenită discuție: «personajul literar». Paul Georgescu, Aurel Martin, Alexandru Ivașcu deschid dezbaterile.

CINEMA

● **Atunci i-am condamnat pe toți la moarte**. Excelenta năvelă a lui Titus Popovici «Moartea lui Ipu» transpusă de Sergiu Nicolaescu într-un film dens în care își dau mîna deopotriviă poezia și satira, înfiorarea tragică în fața morții și condamnarea a tot ceea ce umilește viața (vom reveni în numărul viitor). Imaginea — Alexandru David, scenografia — Marcel Bogos, muzica — Tiberiu Olah. Interpretată Amza Pellea, elevul Cristian Șofron, Ion Besoiu, Iurie Darie, Ioana Bulcă, Maria Clara Sebök, Eugenia Bosinceanu, Octavian Cotescu, Gheorghe Dinică, Ștefan Mihailescu-Brăila, Sergiu Nicolaescu și alții.

● **Aventuri în Ontario**. Sergiu Nicolaescu, prezent a doua oară pe ecranele noastre în această săptămîină, în calitate de coregizor — **alături de Jean Dréville** — al unei agreabile ecranizări după Fenimore Cooper. Coproducție Franco-London-Film O.R.T.F-DEROPA, cu participarea Studioului cinematografic București. Imaginea — André Zarra, George Cornea. Interpreți — Hellmuth Lange, Pierre Massini, regretata Juliette Villard, Gilbert Normand, Christian Durac, Simona Bondoc, Daniel Crohen, Czeh Szabo.

Ioana Bulcă

Simona Bondoc

● Nu pierdeți aceste filme: **Abel, fratele tău** (Janusz Nasfeter), **Cea mai frumoasă soție** (Damiano Damiani), **Gara bielorusă** (Andrei Smirnov), **Pădurea de mestecen** (A. Wajda).

● Roberto Rossellini intenționează să realizeze un film închinat lui Blaise Pascal. Protagonist va fi actorul francez Pierre Arditi.

● În marea trecere. Muzica, versul, dansul contopite și transfigurate de aleasa sensibilitate a cineastului Mirel Ilișiu într-o unică materie poetică ce răsună în rîndul ei înțelepciunea populară în fața marii treceri — cum spune poetul. Bocetele sînt interpretate de corul Madrigal sub conducerea lui Marin Constantin, coregrafia aparține lui Miriam Răducanu, imaginea este semnată de Doru Segal. Dansează Miriam Răducanu și Gheorghe Căciuleanu.

PLASTICĂ

● **Tia Peltz** expune la Simeza un număr apreciable de lucrări de grafică. Nemulțumită, parcă, de valențele constructive și emoționale ale liniei, artista face apel și la culoare, care se instaurază dominantă pe ecrane, exacerbînd astfel valorile expresive ale imaginii. Lumea Tiei Peltz nu cunoaște repausul, e în neconținută mișcare, aglomerată de personaje pe care artista le privește cu ironie sau le descrie cu sarcasm, deci cu o participare afectivă care se transmite și privitorului.

● **Maria Dima** caută echivalența versului eminescian. Ea recitează cu sensibilitate metaforă și-i caută corespondența cromatică adecvată, dar transcripția prea narativă estompează uneori inefabilul versului eminescian. Prin îndrăzneală (holul Universității populare — Dalles).

● **Lucrările de la Simeza** ale lui **Nicolae Hîlohi** trezesc un sentiment contradictoriu. Ele amintesc de un desenator ineztriat care simte toate posibilitățile expresive ale desenului (Palaghia etc.), dar care, inexplicabil, s-a abandonat unei tematicii idilice.

● **«Brăncuși împotriva Statelor Unite»**. Vama newyorkeză taxează, în octombrie 1926, «Pașărea» lui Brăncuși drept un simplu obiect de utilitate publică și nu o operă de artă. Este momentul unui lung și pasionant proces în apărarea spiritului modern în artă, care va dura cîteva ani și a cărui stenogramă se publică acum în românește (Editura «Dacia», colecția «Testimoniaz»).

DISC

● Recenta și (relativ) cuprinzătoare imprimare realizată la «Electrodisc» — **David Ohanesian — Arii din opere** — constituie pentru discmelomani un prilej de majore satisfacții. Din repertoriul distinsului și apreciatului nostru bariton s-au introdus în programul discului o serie de piese de «rezistență» din «Othello» de Verdi, «Andréa Chénier» de Giordano, «Lohengrin» de Wagner. La pupitrul Orchestrei Operei Române din București, trei maeștri: Cornel Trăilescu, Mihai Brediceanu, Mircea Popa. Ne exprimăm însă nedumerirea asupra unor regretabile omisiuni. A fost dat uitării rolul lui Dragoș din «Răscoala» lui Gheorghe Dumitrescu și nu s-a inclus nimic din repertoriul clasic rus (Borodin, Ceaiikovski, Rahmaninov, Musorgski), în care Ohanesian excellează (ECE-0610).

● **Anda Călugăreanu** — ultratemperamentală noastră solistă de muzică ușoară a înregistrat, cu «complicitatea» a patru orchestre (dirijate de Sile Dinicu, Gelu Solomonescu, Ion Cristinoiu și Gerhard Römer), patru compozitori și patru slagăre: «Cu viața nu glumi» (Radu Șerban), «Mi-a ieșit în cale un băiat» (Solomonescu), «Eventual» (I. Cristinoiu) și «Vreau să fiu frumoasă» (Aurel Gîrovanu). Ce de lume într-un spațiu locativ atât de restrîns (17 cm) (45-EDC-10 208).

MUZICĂ

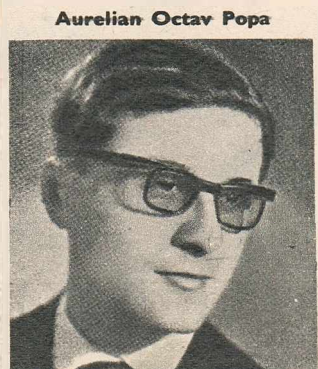
● Opus monumental din creația vocal-simfonică a lui Georg Friedrich Haendel, oratoriul «Sărbătorirea lui Alexandru» poate fi ascultat în execuția orchestrei simfonice și a corului Filarmonicei «George Enescu» în concertul săptămînal de la Ateneu din 4 și 5 februarie. Dirijează **Mircea Basarab**; dirijorul corului, **Vasile Pântea**.

● În programul concertului Orchestrei simfonice a RTV (3 februarie, studioul din str. Nufurilor): în primă audiere, Diptic pentru orchestră de coarde de Al. Pașcanu; Concertul pentru violă de Béla Bartok; Poemul simfonic «Don Quijote» de Richard Strauss. Soliste: **Dino Asciolla** și **Cătălin Ilea**.

● Un recital de clarinet **Aurelian Octav Popa**, acompaniat la pian (și clavecin) de **Alexandrina Zorleanu**, într-un program cu lucrări din repertoriul mai mult sau mai puțin cunoscut al lui Debussy, Honegger, Poulenc și prime audiții de Pierre Boulez, Petar Bergamo, Alex. Pașcanu, Eugen Wendel, Hans Ulrich Lehman (31 ianuarie, sala mică a Palatului).

● În ciclul «Pagini de antologie din literatura vocală» — **basul Gheorghe Crăsnaru** (la pian **Marta Joja**) într-un program de liederuri din ciclul «Călătorie de iarnă» de Franz Schubert (2 februarie, sala mică a Palatului).

● Azi, la Ateneu, dirijorul **Emil Simon**, pianistul **Dan Grigore** cu lucrări de Alfred Alessandrescu, Edward Grieg (concertul pentru pian), Richard Wagner, Max Reger.

Aurelian Octav Popa

TEATRU

● **Balul absolvenților** de Victor Rozov (Teatrul mic): suită de schițe dramatice — concepute în stil cinematografic — închegîndu-se într-o imagine realist amărui dar nu lipsită de lirism, a vieții unei promoții sovietice. Spectacol de un realism nesofisticat, corect gîndit regizoral dar drapat într-o excesivă modestie (decoruri — Dan Jitianu; costume — D. Sbierea), cu o interpretare inegală. Buni: Jeana Gorea, Ion Cosma, Boris Ciornei, Constan Codrescu, Vali Cios, N. Pomoje, Elena Pop.

● **Siciliana** de Aurel Baranga (Teatrul de stat din Sibiu): vechea și mult polemitizată comedie a lui Baranga, reverificîndu-și actualitatea și forța satirică în spectacolul pus în scenă de Avram Besoiu, în scenografia Adrianei Leonescu și în interpretarea actorilor: Nicu Niculescu, Ligia Bossie, Dimitrie Bitang, Radu Basarab, Teodor Portărescu, Liliana Lupan ș.a.

● **Jacob prostul** de T. Rittner, **Peer Gynt** de Ibsen și **Posezătorii** de A. Camus după Dostoievski: spectacole de bună calitate, afirmînd puncte de vedere regizoral extrem de personale și virtuțile unei trupe de actori excelenți — cea a teatrului «Ateneum» din Varșovia (în turnee în țara noastră), înființat în 1928 din inițiativa Uniunii feroviarilor polonezi.

● **De dragoste** (Studioul studenților — Casandra): foarte reușit recital poetic (Ion Minulescu, Nina Cassian), realizat de Zoe Anghel-Stanca, cu colaborarea actriței botoșăne **Ana Vlădescu-Aron** și a studentului Mihai Mălaimare.

● **Poezie și muzică** (Teatrul Bulandra): frecventarea tot mai pasionată de către actorii bucureșteni a zonelor poetice, convertită și de astă dată într-un excelent recital interpretat de Ion Caraimitru, Florian Pittis, Elena Caragiu, actrița dovedindu-ne cu acest prilej și calitățile ei muzicale (puse în valoare cu ajutorul formației «Sfinx»). Regia — Valeriu Moisescu.

TV

NOUȚĂȚI TV. Începînd de la 1 februarie — programe zilnice TV în orele dimineții (9-12) destinate îndeobște reluărilor. ● În afara televiziunilor obișnuite, încă două emisiuni de informații: **Telex** în jurul orei 9 dimineața și **24 de ore**, la închiderea emisiunii. ● O nouă emisiune de cultură a limbii românești **Cum vorbim** (marți). ● Se reiau cursurile de limbă străină: rusă, franceză, engleză, germană.

REPORTAJ. Un documentar intitulat «Bijuterii» ne vorbește despre rîmulțeni Birladului și despre oamenii care-i produc (duminică). ● **Drumuri în istorie** este titlul generic al unei noi serii de reportaje semnate Dionisie Șincan și inspirate din istoria patriei consemnată de arhive (vineri). ● Reportajele din viața internațională: «Orele Șanhaiului» (marți).

DEZBATERI. Despre controlul muncitoresc în întreprinderi, în emisiunea **Confruntări** (joi).

ȘTIINȚĂ. **Mai aveți o întrebare** în legătură cu ce se va alege în viitor din buna noastră planetă? (joi).

LITERATURĂ. Prezenți în «paginile» **Revistei literare TV**: scriitori și critici literari răspund la întrebarea «Ce înțelegeți prin literatura de actualitate?» (vineri).

TEATRU. «Zestrea» de Paul Everac, cu Sanda Toma, Victor Rebengiu, Margareta Pogonat ș.a. (marți).

FILM. O peliculă cu Walt Disney și fabuloasa lui lume (duminică). ● «Casa de la răscrucă» — un film semnat de S. Rostofchi (miercuri). ● În ciuda banalității titlului, filmul

«Melodii nemuritoare» este o creație valoroasă despre viața și opera lui Pietro Mascagni (vineri). ● Un documentar artistic semnat de Mirel Ilișiu — «Reflexe și reflecții» sau meșterii sticlari, ieri și azi (marți).

MUZICĂ. Unul dintre marile merite ale lui Leonard Bernstein (**Să înțelegem muzica**) e acela

Victor Rebengiu

că nu disprețuiește valsurile lui Johann Strauss și, găsindu-le locul în istoria creației muzicale, poate să vorbească în continuare despre vesnicul și magnificul Beethoven (duminică). ● Muzicologul **Ada Brumar** ne ademeneste cu o emisiune despre Praga, oraș al muzicii (luni). ● **Lieduri de Mozart**, Musorgski, Dvorak, Tudor Ciortea în interpretarea mezzo-sopranei **Martha Kessler** (marți).

FOLCLOR. Programele de muzică populară ale săptămînii includ: «Cîntec de viață nouă» — folclor contemporan în interpretarea artiștilor amatori (duminică). ● «La poalele Tîmpelui» (miercuri). ● «Călușul transilvănean» (vineri).

DIVERTISMENT. Actorii eminenți ai teatrului «Lucia Sturdza-Bulandra» își părăsesc pentru o clipă uneltele dramatice în favoarea celor estradistice. «Momente ale muzicii ușoare românești» semnat de George Sbârcea se încumetă să întreprindă o incursiune în istoria muzicii ușoare românești. În prima emisiune — Anton Pann (joi).

TINERET-COPII. Emisiunea destinată de drept celor tineri, de fapt — oricărei vârste, «Ritm, cinerețe, dans» se impune prin consistență și specific. Spicuim din sumarul actualei ediții: Sanda Faur pretinde că și pe trotoare e bine să domnească politețea; Fantezie pentru uși și orchestră; Aventurile motanului Felix (sîmbătă).

PRONO

Pronosticul cronicarului sportiv EFTIMIE IONESCU la concursul Loto pronó 1972 — etapa 5 din 30 ianuarie

I. Atalanta-Inter	x, 2
II. Bologna-Sampdoria	1
III. Catanzaro-Juventus	2
IV. Lanerossi-Roma	1, x
V. Milan-Varese	1
VI. Napoli-Fiorentina	1, X
VII. Torino-Mantova	1
VIII. Verona-Cagliari	1, x, 2
IX. Genoa-Perugia	x
X. Lazio-Bari	1
XI. Livorno-Taranto	1
XII. Modena-Foggia	1
XIII. Novara-Ternana	1, x

PREȚUL REVISTEI: 3 LEI

flacăra **F** *album*

Tinăra interpretă de muzică populară Sica RUSU DURLAI,
solistă a Ansamblului artistic «Doina Gorjului» din Tîrgu-Jiu.

